

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe za 2021 rok
zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
PKO LEASING S.A.**

**Zarząd Spółki przedstawia
jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Leasing S.A.
za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku**

Paweł Pach

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/funkcja

Jarosław Brzuz

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

Radosław Drozd

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

Mirosław Grzelak

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

Andrzej Popielski

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

Edyta Witczak

imię i nazwisko

Dyrektor Departamentu Rachunkowości

stanowisko/funkcja

Łódź, 23 lutego 2022 roku

Spis treści

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
NOTY DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. INFORMACJE OGÓLNE	10
2. OPIS ISTOTNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	14
2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	14
2.2. Oświadczenie zgodności z MSSF	15
2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów	16
2.4. Pozycje wyrażone w walutach obcych	21
2.5. Ustalenie wyniku finansowego	21
2.5.1. Przychody z tytułu leasingu finansowego i operacyjnego	21
2.5.2. Przychody z tytułu pożyczek oraz koszty o charakterze odsetkowym	22
2.5.3. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	22
2.5.4. Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe	25
2.5.5. Przychody z tytułu dywidend	25
2.5.6. Wynik z pozycji wymiany	25
2.5.7. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	26
2.5.8. Przychody finansowe	26
2.5.9. Inne pozycje wyniku finansowego	26
2.5.9.1. Świadczenia pracownicze	26
2.6. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych	27
2.6.1. Instrumenty finansowe zgodnie z MSSF 9	27
2.6.1.1. Zasady klasyfikacji instrumentów finansowych	27
2.6.1.2. Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych	32
2.6.1.3. Zmiana szacunku kontraktowych przepływów pieniężnych – modyfikacje	33
2.6.1.4. Wycena aktywów finansowych nabytych lub udzielonych z utratą wartości (POCI)	34
2.6.2. Utrata wartości aktywów finansowych	34
2.6.3. Pochodne instrumenty finansowe	39
2.6.4. Rachunkowość zabezpieczeń	39
2.6.5. Zobowiązania finansowe	42
2.6.6. Zobowiązania warunkowe	42
2.6.7. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu	43
2.6.8. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej	44
2.7. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej	44
2.7.1. Wartości niematerialne	44
2.7.2. Rzeczowe aktywa trwałe	46
2.7.3. Leasing	47
2.7.3.1. Spółka jako leasingodawca	47
2.7.3.2. Spółka jako leasingobiorca	49
2.7.4. Środki pieniężne	51
2.7.5. Inwestycje w jednostkach zależnych	51
2.7.6. Rezerwy	51
2.7.7. Kapitały	52
2.7.8. Podatek dochodowy	52
2.7.9. Zapasy	53
2.7.10. Pozostałe aktywa	54
2.7.11. Pozostałe zobowiązania	54
3. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI I PREZENTACJI SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	55
4. ISTOTNE SZACUNKI	55
4.1. Utrata wartości aktywów finansowych	55
4.1.1. Utrata wartości należności z tytułu leasingu finansowego oraz pożyczek udzielonych klientom przez Spółkę	56
4.2. Kalkulacja rezerw	57

4.3.	Kalkulacja rezerwy na wynagrodzenie zmienne członków Zarządu.....	58
4.4.	Okres użytkowania oraz utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych.....	58
5.	PRZYCHODY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	60
6.	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK.....	61
7.	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT.....	61
8.	ODPISY NETTO NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE.....	62
9.	PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	65
10.	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	65
11.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	65
12.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	66
13.	PRZYCHODY FINANSOWE.....	66
14.	OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	67
14.1.	Wynagrodzenia.....	67
14.2.	Pozostałe ogólne koszty administracyjne.....	67
15.	PODATEK DOCHODOWY	68
16.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	71
17.	AKTYWA FINANSOWE I ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ	71
17.1.	Pochodne instrumenty finansowe.....	71
18.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU I POŻYCZEK	73
19.	LEASING	77
19.1.	Należności z tytułu leasingu finansowego	77
19.2.	Należności z tytułu leasingu operacyjnego	78
20.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH.....	78
21.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	81
22.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	83
22.1.	Wartość środków trwałych oddanych w leasing operacyjny.....	85
23.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU BIEŻĄCEGO PODATKU DOCHODOWEGO.....	86
24.	ZAPASY.....	86
25.	POZOSTAŁE AKTYWA	87
26.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	88
27.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	88
28.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SEKURYTYZACJI AKTYWÓW.....	89
29.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	90
30.	REZERWY.....	90
31.	KAPITAŁY.....	91
32.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	93
33.	SEKURYTYZACJA PORTFELA LEASINGOWEGO SPÓŁKI	94
34.	AKTYWA, NA KTÓRYCH USTANOWIONO ZABEZPIECZENIA LUB O OGRANICZONEJ MOŻLIWOŚCI DYSPONOWANIA.....	96
35.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	96
36.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH.....	97
37.	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	97
38.	KOMPENSOWANIE AKTYWÓW FINANSOWYCH I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH.....	101
39.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	102
40.	WYNAGRODZENIE FIRMY AUDYTORSKIEJ.....	107
41.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	107
42.	CHARAKTER I ZAKRES RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	108
43.	RYZYKO KREDYTOWE.....	109
44.	RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI	120
45.	POZOSTAŁE RYZYKA RYNKOWE.....	124
45.1.	Ryzyko rynkowe.....	124
45.2.	Ryzyko walutowe.....	124
45.3.	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej.....	126
45.4.	Zarządzanie kapitałem.....	129
45.5.	Ryzyko operacyjne.....	129

Jednostkowy rachunek zysków i strat

	<i>Nota</i>	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Przychody z tytułu leasingu finansowego	5.	563 558	546 292
Przychody z tytułu pożyczek	5.	77 972	71 807
<i>w tym: przychody od instrumentów finansowych wycenionych według zamortyzowanego kosztu</i>		77 972	71 807
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	5.	61 675	88 764
Przychody ze sprzedaży przedmiotów leasingu operacyjnego	5.	91 781	141 515
Przychody z tytułu prowizji ubezpieczeniowych	5.	43 186	42 318
Przychody z tytułu innych prowizji i opłat	5.	74 249	59 793
Razem Przychody z działalności podstawowej	5.	912 421	950 489
Koszty z tytułu odsetek	6.	-204 304	-265 901
Koszt amortyzacji przedmiotów w leasingu operacyjnym	22.1.	-39 591	-67 313
Koszty sprzedaży przedmiotów leasingu operacyjnego		-90 137	-153 658
Koszty z tytułu prowizji i opłat	7.	-20 962	-17 107
Razem Koszty działalności podstawowej		-354 994	-503 979
Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe	8.	-152 641	-148 302
Przychody z tytułu dywidend	9.	60 244	44 155
Wynik z pozycji wymiany	10.	15 522	12 751
Pozostałe przychody operacyjne	11.	56 087	38 419
Pozostałe koszty operacyjne	12.	-46 884	-39 979
Przychody finansowe	13.	19 991	20 689
Ogólne koszty administracyjne	14.	-232 135	-210 153
Zysk brutto		277 611	164 090
Podatek dochodowy	15.	-62 282	-37 055
Zysk netto		215 329	127 035
Zysk przypadający na akcjonariuszy Spółki		215 329	127 035
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w zł)		6,19	3,65
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w zł)		6,19	3,65
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w szt.)		34 785 566	34 785 566
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie (w szt.)		34 785 566	34 785 566

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Zysk netto	215 329	127 035
Pozostałe całkowite dochody		
Pozycje niepodlegające przeniesieniu do rachunku zysków i strat		
Zyski / (Straty) aktuarialne	4	-73
Podatek dochodowy dotyczący pozycji niepodlegających przeniesieniu	-1	14
Pozycje niepodlegające przeniesieniu do rachunku zysków i strat, razem	3	-59
Pozycje podlegające przeniesieniu do rachunku zysków i strat		
Zyski / (Straty) z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	26 960	-5 354
Podatek dochodowy dotyczący pozycji podlegających przeniesieniu	-5 122	1 017
Pozycje podlegające przeniesieniu do rachunku zysków i strat, razem	21 838	-4 337
Pozostałe całkowite dochody razem	21 841	-4 396
Dochody całkowite netto	237 170	122 639
Dochody całkowite netto razem przypadające na:	237 170	122 639
Akcjonariuszy Spółki	237 170	122 639

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Na dzień 31 grudnia 2021	Na dzień 31 grudnia 2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16.	191 565	714
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	17.	22 577	21
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	18.	18 972 915	17 563 807
Inwestycje w jednostkach zależnych	20.	301 676	301 676
Wartości niematerialne	21.	127 066	127 003
Rzeczowe aktywa trwałe	22.	197 490	338 634
w tym: Nieruchomości inwestycyjne	22.1.	8 561	10 286
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	23.	27 011	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15.	463 647	663 172
Zapasy	24.	149 958	84 559
Pozostałe aktywa	25.	247 548	437 268
Aktywa razem		20 701 453	19 516 854

Zobowiązania i kapitały	Nota	Na dzień 31 grudnia 2021	Na dzień 31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	26.	15 732 306	14 635 252
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	27.	1 585 583	1 060 503
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	28.	1 914 487	2 370 079
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	17.	5	25 178
Pozostałe zobowiązania	29.	687 944	595 477
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	23.	0	7 900
Rezerwy	30.	2 701	2 008
Zobowiązania razem		19 923 026	18 696 397

Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy Spółki, w tym:		778 427	820 457
Kapitał podstawowy		347 856	347 856
Pozostałe kapitały, w tym:		268 242	248 127
Kapitał zapasowy		251 563	251 563
Kapitał rezerwowy		247	247
Pozostałe elementy kapitałów		16 432	-3 683
Niepodzielony wynik finansowy		0	97 439
Wynik finansowy bieżącego roku (pomniejszony o zaliczki na poczet dywidendy z zysku)		162 329	127 035
Kapitały własne razem	31.	778 427	820 457

Zobowiązania i kapitały razem		20 701 453	19 516 854
--------------------------------------	--	-------------------	-------------------

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

	Nota	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Niepodzielony wynik finansowy	Wynik roku bieżącego	Razem kapitały własne
			Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostałe elementy kapitałów			
Stan na 1 stycznia 2021 roku		347 856	251 563	247	-3 683	97 439	127 035	820 457
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych na niepodzielony wynik z lat ubiegłych		0	0	0	0	127 035	-127 035	0
Zysk netto przypadający akcjonariuszom Spółki za rok 2021		0	0	0	0	0	215 329	215 329
Pozostałe całkowite dochody		0	0	0	21 841	0	0	21 841
Wypłacone dywidendy i zatwierdzone do wypłaty zaliczki na poczet dywidendy		0	0	0	-1 726	-224 474	-53 000	-279 200
Stan na 31 grudnia 2021 roku	31.	347 856	251 563	247	16 432	0	162 329	778 427

	Nota	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Niepodzielony wynik finansowy	Wynik roku bieżącego	Razem kapitały własne
			Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostałe elementy kapitałów			
Stan na 1 stycznia 2020 roku		347 856	251 563	247	-1 013	0	97 439	696 092
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych na niepodzielony wynik z lat ubiegłych		0	0	0	0	97 439	-97 439	0
Zysk netto przypadający akcjonariuszom Spółki za rok 2020		0	0	0	0	0	127 035	127 035
Pozostałe całkowite dochody		0	0	0	-4 396	0	0	-4 396
Wpływ połączenia z PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o.		0	0	0	1 726	0	0	1 726
Stan na 31 grudnia 2020 roku	31.	347 856	251 563	247	-3 683	97 439	127 035	820 457

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Zysk netto		215 329	127 035
Korekty o pozycje:		284 438	719 171
Amortyzacja	14.	36 480	34 804
Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / ujemne		-59 654	230 783
Strata na zbyciu inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		3 302	-3 740
Przeniesienie odsetek dotyczących działalności finansowej		201 534	261 167
Przeniesienie otrzymanych dywidend do działalności inwestycyjnej	9.	-60 244	-44 155
Pozostałe pozycje niepieniężne		9 985	-3 684
Odsetki otrzymane		644 559	620 816
Inne korekty	35.	-491 524	-376 820
Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych:		-1 123 397	-654 739
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej		-22 556	2 524
Należności z tytułu leasingu i pożyczek		-1 409 108	-862 336
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-27 011	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		199 525	221 878
Zapasy		-65 399	9 964
Pozostałe aktywa		189 720	-101 588
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej		-25 173	23 335
Pozostałe zobowiązania (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu leasingu oraz z tytułu dywidendy)		43 812	60 273
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-7 900	-9 750
Rezerwy		693	961
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-623 630	191 467

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

Działalność inwestycyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych		161	2 819
Środki pieniężne pozyskane w związku z połączeniem spółek		0	290
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		-31 509	-28 310
Dywidendy otrzymane	9.	60 244	44 155
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		28 896	18 954
Działalność finansowa			
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek		3 059 545	2 286 089
Wypływy z tytułu spłaconych kredytów i pożyczek		-1 904 774	-3 746 661
Wpływy/Wypływy z tytułu sekurytyzacji aktywów		-455 409	604 958
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych		4 720 807	1 501 791
Wypływy z tytułu wykupu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych		-4 203 500	-595 000
Dywidendy zapłacone		-226 200	0
Odsetki zapłacone od zaciągniętych kredytów i pożyczek		-151 266	-201 470
Koszty sekurytyzacji aktywów		-38 411	-52 833
Wypływy z tytułu leasingu (Spółka jako leasingobiorca)		-15 207	-12 476
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		785 585	-215 602
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	35.	190 851	-5 181
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		-4	-109
Środki pieniężne na 1 stycznia		714	5 895
Środki pieniężne na 31 grudnia		191 565	714
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		1 051	258
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych zawiera:			
		2021	2020
Podatek dochodowy zapłacony (zwrócony)		-97 209	-178 622

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Noty do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Jednostką sporządzającą sprawozdanie finansowe jest **PKO Leasing Spółka Akcyjna** („PKO Leasing S.A.”, „Spółka”, „Jednostka”, „PKOL”) z siedzibą w Łodzi 93-281, Al. Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza 20, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000022886.

PKO Leasing S.A. prowadzi działalność w zakresie leasingu finansowego oraz operacyjnego oraz udzielania pożyczek finansowych, zatrudniając 978 osób na koniec 2021 roku (888 osób na koniec 2020 roku).

PKO Leasing S.A. została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 18 lutego 1999 roku. Spółce nadano numer statystyczny REGON 472191767.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Występujące w niniejszym sprawozdaniu finansowym określenia oznaczają odpowiednio:

Spółka, Jednostka lub PKOL – PKO Leasing S.A.,

Jednostki Zależne – PKO Faktoring S.A., PKO Leasing Sverige AB, PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o., PKO Leasing Finanse sp. z o.o., PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. (do 28 lutego 2020 roku), ROOF Poland Leasing 2014 DAC; Polish Lease Prime 1 DAC oraz Prime Car Management S.A. i spółki od niej zależne, tj. Futura Leasing S.A., Masterlease Sp. z o.o., MasterRent24 Sp. z o.o.

Jednostka Dominująca oraz Jednostka Dominująca Najwyższego Szczebla – Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO Bank Polski lub PKO BP),

Grupa PKO BP - Grupę Kapitałową Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej, w skład której wchodzi PKO Bank Polski i podmioty przez niego kontrolowane.

Podpisanie niniejszego sprawozdania finansowego

Zarząd Spółki podpisał sprawozdanie finansowe w dniu 23 lutego 2022 roku. Sprawozdanie finansowe może być zmienione do czasu zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie.

Informacje o akcjonariuszach Spółki

Podmiotem bezpośrednio dominującym posiadającym 100% akcji Spółki jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., który jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej PKO BP. Udział Skarbu Państwa w kapitale podstawowym podmiotu dominującego na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 29,43%.

Skład Zarządu Spółki w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku

Na dzień 1 stycznia 2021 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Paweł Pach – Prezes Zarządu,
- Jarosław Brzuzy – Wiceprezes Zarządu,
- Mirosław Grzelak – Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Jakubowski – Członek Zarządu,
- Radosław Drozd – Członek Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Paweł Pach – Prezes Zarządu,
- Jarosław Brzuzy – Wiceprezes Zarządu,
- Radosław Drozd – Wiceprezes Zarządu,
- Mirosław Grzelak – Wiceprezes Zarządu,
- Andrzej Popielski – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 27 lipca 2021 roku pan Maciej Jakubowski złożył do Rady Nadzorczej PKO Leasing S.A. rezygnację z członkostwa w Zarządzie PKO Leasing S.A. ze skutkiem na dzień 3 sierpnia 2021 roku.

W dniu 3 sierpnia 2021 roku pan Radosław Drozd otrzymał awans na Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 3 sierpnia 2021 roku.

W dniu 3 sierpnia 2021 roku pan Andrzej Popielski został powołany przez Radę Nadzorczą PKO Leasing S.A. na Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 16 sierpnia 2021 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku

Na dzień 1 stycznia 2021 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- Rafał Antczak – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jakub Papierski – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Oszast – Członek Rady Nadzorczej,
- Piotr Galas – Członek Rady Nadzorczej,
- Kajus Augustyniak – Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Kopka – Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Wrońska – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 7 kwietnia 2021 roku pan Rafał Antczak zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej oraz funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 7 kwietnia 2021 roku.

W dniu 6 kwietnia 2021 do Rady Nadzorczej Spółki, począwszy od 7 kwietnia 2021 roku, został powołany pan Zbigniew Jagiełło, który w dniu 20 kwietnia 2021 roku został wybrany do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 7 czerwca 2021 roku pan Zbigniew Jagiełło zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej oraz funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 7 czerwca 2021 roku.

W dniu 21 lipca 2021 roku pani Anna Kopka zrezygnowała z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 21 lipca 2021 roku.

W dniu 21 lipca 2021 roku pan Jakub Papierski zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 21 lipca 2021 roku.

W dniu 22 lipca 2021 roku pan Kajus Augustyniak zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 22 lipca 2021 roku.

W dniu 22 lipca 2021 roku pan Piotr Galas zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień 22 lipca 2021 roku.

W dniu 27 lipca 2021 roku do Rady Nadzorczej Spółki, począwszy od 28 lipca 2021 roku, zostali powołani panowie:

- Maks Krackowski,
- Mieczysław Król,
- Tomasz Mańko,
- Marcin Maruszewski,
- Adam Siekacz.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi:

- Maks Krackowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
(wybrany do pełnienia tej funkcji w dniu 3 sierpnia 2021 roku),
- Mieczysław Król – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
(wybrany do pełnienia tej funkcji w dniu 3 sierpnia 2021 roku),
- Tomasz Mańko – Członek Rady Nadzorczej,
- Marcin Maruszewski – Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Oszaśt – Członek Rady Nadzorczej,
- Adam Siekacz – Członek Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Wrońska – Członek Rady Nadzorczej.

Spółka prowadzi księgi rachunkowe i sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami zatwierdzonymi do stosowania w Unii Europejskiej i ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Spółka sporządziła niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe w celu złożenia go do Krajowego Rejestru Sądowego, zgodnie z artykułem 69 Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2021 r., poz. 217).

Na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego Spółka sporządziła także skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości zatwierdzonymi przez Unię Europejską (sprawozdanie finansowe „Grupy”) wedle wymagań MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęte zostały wszystkie podmioty, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę, włączając w to podmioty specjalnego przeznaczenia. Spółka konsoliduje metodą pełną podmioty lub ich wyodrębnione części, w które dokonała inwestycji, jeżeli:

- jest narażona na lub ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w ten podmiot,
- ma zdolność wpływania na te zwroty poprzez władzę nad podmiotem inwestycji oraz
- istnieje związek pomiędzy wyżej wymienioną władzą a zwrotami.

Spółka nie posiada inwestycji w inne podmioty niż podmioty zależne, tj. jednostki stowarzyszone czy wspólne przedsięwzięcia.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe powinno być czytane wraz ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. za rok 2021, sporządzonym w dniu 23 lutego 2022 roku, w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej, wyników i przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. jako całości.

2. Opis istotnych zasad rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Leasing S.A. zostało sporządzone za okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Dane porównawcze obejmują poprzedni rok obrotowy rozpoczęty w dniu 1 stycznia 2020 roku a zakończony 31 grudnia 2020 roku.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku zostało sporządzone w złotych (zł), a wszystkie dane liczbowe, o ile nie wskazano inaczej, zaprezentowano w tysiącach złotych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Spółkę działalności gospodarczej w niezmnieszonej istotnie zakresie, w okresie niekrótszym niż rok od dnia sprawozdawczego.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Zarząd Spółki nie zidentyfikował zagrożenia ani istotnej niepewności w zakresie kontynuowania działalności przez Spółkę w perspektywie 12 miesięcy po dniu sprawozdawczym.

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla instrumentów pochodnych,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla należności z tytułu pożyczek, oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według wartości leasingowej netto dla leasingu finansowego,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych, w tym rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny,
- aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

W latach 2020-2021 w Spółce nie wystąpiła działalność zaniechana.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

2.2. Oświadczenie zgodności z MSSF

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe („sprawozdanie finansowe”) Spółki zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Spółkę do jednostkowego sprawozdania finansowego po raz pierwszy w 2021 roku

W niniejszym rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółka uwzględniła zmiany do standardów i nowe interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską i obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie, które zostały przedstawione w nocie 2.3.

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Spółkę

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do nich, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie i nie zostały jeszcze zastosowane przez Spółkę, zostały przedstawione w nocie 2.3. Spółka nie przewiduje, aby wprowadzenie nowych standardów, ich zmian oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady rachunkowości. Spółka planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez Unię Europejską.

2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Spółkę po raz pierwszy w 2021 roku

Przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego Spółka uwzględniła opisane poniżej nowe standardy i interpretacje KIMSF, które zostały opublikowane przez RMSR i są obowiązujące dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się po 1 stycznia 2021 roku.

Standard/ interpretacja	Opis potencjalnych zmian i ich wpływ na sprawozdanie finansowe
Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 – reforma IBOR, Faza 2	Przepisy opublikowane w ramach Fazy 2 reformy wskaźników stóp procentowych (reforma IBOR) dotyczą: • zmian przepływów pieniężnych, wynikających z umów – dodanie do MSSF 9 rozwiązania umożliwiającego ujęcie modyfikacji umownych przepływów pieniężnych ze względu na reformę wskaźników stóp procentowych poprzez aktualizację efektywnej stopy procentowej kontraktu w celu odzwierciedlenia przejścia na alternatywną stopę referencyjną (brak obowiązku zaprzestania ujmowania lub korygowania wartości bilansowej instrumentów finansowych); analogiczne rozwiązanie dotyczy MSSF 16 w zakresie ujęcia przez leasingobiorców modyfikacji leasingu; • rachunkowości zabezpieczeń – brak konieczności zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń tylko ze względu na zmiany wymagane przez reformę, jeśli zabezpieczenie spełnia inne kryteria rachunkowości zabezpieczeń; • ujawnień – obowiązek ujawniania informacji o nowych ryzykach wynikających z reformy oraz o sposobie zarządzania przejściem na alternatywne stopy referencyjne. W dniu 10 lutego 2021 roku Unia Europejska opublikowała Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/168 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wyłączenia dotyczącego niektórych walutowych wskaźników referencyjnych spot państw trzecich i wyznaczenia zamienników niektórych wskaźników referencyjnych, których opracowywania się zaprzestaje oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012. Zmiany w rozporządzeniu to między innymi fakt, że zastępczy wskaźnik referencyjny będzie z mocy prawa zastępować wszystkie odniesienia do wskaźnika, który przestaje być publikowany we wszystkich umowach oraz instrumentach finansowych, w których brak jest klauzul awaryjnych lub zapisy te nie przewidują rozwiązań na wypadek trwałego zaprzestania publikowania wskaźnika. Kompetencję do wyznaczenia zastępczego wskaźnika referencyjnego będzie posiadać Komisja Europejska. Spółka jako podmiot świadczący usługi w zakresie udzielania leasingu i pożyczek, jest podmiotem narażonym na ryzyko związane z ewolucją stawek i migracją rynku na stawki zgodne z rozporządzeniem BMR, czyli Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywę 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

	Spółka nie posiada na dzień bilansowy dużego portfela leasingowego w CHF opartego o stopę LIBOR CHF (por. nota 45.2.) – zostały podpisane aneksy do umów leasingowych lub zastosowano indeks SARON, zgodnie z przyjętym rozporządzeniem Komisji Europejskiej. Jednocześnie udział umów leasingu opartych o stopę EURIBOR wynosi około 24% wartości portfela oraz udział umów leasingu opartych o stopę LIBOR USD wynosi poniżej 1% wartości portfela leasingowego (por. nota 45.2). Spółka nie identyfikuje istotnych ryzyk w zakresie instrumentów opartych na złotym (portfel leasingowy, pożyczkowy, wyemitowane dłużne papiery wartościowe, otrzymane kredyty bankowe, sekurytyzacja). Związane jest to z faktem wydania przez KNF w dniu 16 grudnia 2020 roku decyzji o udzieleniu GPW Benchmark S.A. zezwolenia na prowadzenie działalności. Zdarzenie to spowodowało likwidację istotnego ryzyka regulacyjnego w odniesieniu do stawki referencyjnej WIBOR. Spółka ma ekspozycje na stawki referencyjne wykorzystywane w transakcjach IRS, dla EUR (opartych na stawkach EURIBOR) i PLN (opartych na stawkach WIBOR). Zakończenie publikacji stawki referencyjnej, zmiana metodologii lub sposobu prezentowania stawki może spowodować powstanie ryzyk dla Spółki. Wśród tych ryzyk jest ryzyko prawne w zakresie zmiany dokumentacyjnej dla nowych lub istniejących transakcji, która może być wymagana. Ryzyko finansowe (głównie ryzyka stopy procentowej) może wynikać ze zmiany w wycenie instrumentów finansowych powiązanych ze stawkami referencyjnymi. Głównym ryzykiem, na które Spółka jest narażona w wyniku reformy stawek referencyjnych, jest ryzyko operacyjne (przykładowo: renegotiacja umów leasingowych w wyniku bilateralnych porozumień z klientami, dostosowanie warunków umownych, dostosowanie systemów informatycznych, które wykorzystują stawki referencyjne, oraz weryfikacja kontroli operacyjnych wynikających z reformy). Z uwagi, że Spółka świadczy usługi przede wszystkim w PLN i EUR, oparte o stawki EURIBOR i WIBOR, które będą publikowane co najmniej przez kolejnych 12 miesięcy, Spółka ocenia te ryzyka jako niskie.
Zmiana do MSSF 4 Umowy Ubezpieczeniowe	Zmiana do MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowej odracza zastosowanie standardu MSSF 9 Instrumenty finansowe do dnia 1 stycznia 2023 roku, do momentu rozpoczęcia obowiązywania MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowej. Zmiana nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
Zmiany do MSSF 16 Leasing	W związku z pandemią koronawirusa (COVID-19), w 2020 roku wprowadzono zmianę do standardu MSSF 16, która umożliwiła zastosowanie uproszczenia w zakresie oceny, czy zmiany w umowach leasingowych wprowadzone w czasach pandemii stanowią modyfikację leasingu. W rezultacie leasingobiorcy mogli skorzystać z uproszczenia polegającego na niestosowaniu wytycznych MSSF 16 dotyczących modyfikacji umów leasingowych. Ponieważ zmiana ta dotyczyła redukcji w opłatach leasingowych należnych do dnia 30 czerwca 2021 roku i wcześniej, stąd w marcu 2021 roku Rada wydłużyła dostępność praktycznego rozwiązania dotyczącego ulg w płatnościach leasingowych do czerwca 2022 roku. Zmiana obowiązuje od 1 kwietnia 2021 roku z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Zmiana nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

Standard/ interpretacja	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian i ich ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe
MSSF 17 Umowy Ubezpieczeniowe Zmiany do MSSF 17	1 stycznia 2023 roku	Tak	MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 roku, natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 roku. MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi. MSSF 17 oraz zmiany do MSSF 17 nie będą miały wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych	1 stycznia 2023 roku	Nie	Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.
Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć	1 stycznia 2022 roku	Tak	Opublikowane w maju 2020 roku zmiany do standardu mają na celu zaktualizowanie stosownych referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF, nie wprowadzając zmian merytorycznych dla rachunkowości połączeń przedsiębiorstw. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.
Zmiany do MSR 16 Rzeczowe Aktywa Trwałe	1 stycznia 2022 roku	Tak	Zmiana wprowadza zakaz korygowania kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych o kwoty uzyskane ze sprzedaży składników wyprodukowanych w okresie przygotowywania rzeczowych aktywów trwałych do rozpoczęcia funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Zamiast tego jednostka rozpozna ww. przychody ze sprzedaży i powiązane z nimi koszty bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.
Zmiany do MSR 37 Rezerwy, Zobowiązania Warunkowe i Aktywa Warunkowe	1 stycznia 2022 roku	Tak	Zmiany do MSR 37 dostarczają wyjaśnień odnośnie do kosztów, które jednostka uwzględnia w analizie, czy umowa jest kontraktem rodzącym obciążenia. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Roczne zmiany do MSSF 2018 - 2020	1 stycznia 2022 roku	Tak	Roczne zmiany MSSF 2018-2020 wprowadzają zmiany do standardów: MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy, MSSF 9 Instrumenty finansowe, MSR 41 Rolnictwo oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 Leasing. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.
Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce	1 stycznia 2023 roku	Nie	Zmiana do MSR 1 wprowadza wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości, które zostały zdefiniowane w standardzie. Zmiana ta wyjaśnia, że informacje na temat polityk rachunkowości są istotne, jeżeli w przypadku ich braku, użytkownicy sprawozdania finansowego nie byłoby w stanie zrozumieć innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Ponadto, dokonano zmian wytycznych Rady w zakresie stosowania koncepcji istotności w praktyce, aby zapewnić wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności do ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.
Zmiany do MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów	1 stycznia 2023 roku	Nie	W lutym 2021 roku Rada opublikowała zmianę do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” w zakresie definicji wartości szacunkowych. Zmiana do MSR 8 wyjaśnia, w jaki sposób jednostki powinny odróżniać zmiany zasad rachunkowości od zmian wartości szacunkowych. Spółka nie oczekuje, że wpływ zmian na sprawozdanie finansowe będzie istotny.
Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy	1 stycznia 2023	Nie	Zmiany do MSR 12 precyzują, w jaki sposób rozliczać podatek odroczony od transakcji, takich jak leasing i zobowiązania z tytułu wycofania z eksploatacji. Przed zmianą do standardu istniały niejasności co do tego, czy zwolnienie dotyczące ujmowania podatku odroczonego rozpoznanego po raz pierwszy miało zastosowanie do tego typu transakcji, tj. w przypadku których ujmowane są zarówno aktywa, jak i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego. Wprowadzone zmiany do MSR 12 wyjaśniają, że zwolnienie nie ma zastosowania oraz że jednostki są zobowiązane do ujmowania podatku odroczonego od takich transakcji. Zmiany nakładają na spółki obowiązek ujmowania podatku odroczonego od transakcji, które w momencie początkowego ujęcia powodują powstanie jednakowych różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu i odliczeniu. Zmiana ta nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	1 stycznia 2023	Nie	Zmiana ta dotyczy wymogów przejściowych w związku z zastosowaniem po raz pierwszy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Zmiana wprowadza możliwość poprawy użyteczności informacji dla inwestorów na temat pierwszego zastosowania nowego standardu. Zmiana dotyczy wyłącznie przejścia ubezpieczycieli na nowy standard, nie ma wpływu na żadne inne wymogi zawarte w MSSF 17. Zmiana ta nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	1 stycznia 2016 roku	Nie	Standard pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy, do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności, z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów. Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsiębiorstwami	Odroczona na czas nieokreślony	Nie	Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę tylko w zakresie części stanowiącej udział innych inwestorów. Spółka zastosuje zmianę, jeśli będzie miała zastosowanie.

2.4. Pozycje wyrażone w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność (tzw. waluta funkcjonalna). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych (zł), które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Spółki.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje pieniężne sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego na dzień bilansowy (tj. kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego).

Wszystkie pozostałe powstałe różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji wynik z pozycji wymiany, z wyjątkiem różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Kursy przyjęte do wyceny pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wynoszą odpowiednio:

Waluta	2021	2020
EUR	4,5994	4,6148
USD	4,0600	3,7584
CHF	4,4484	4,2641
SEK	0,4486	0,4598

2.5. Ustalenie wyniku finansowego

2.5.1. Przychody z tytułu leasingu finansowego i operacyjnego

Przychody z tytułu leasingu finansowego

Przychody z tytułu leasingu finansowego ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto, odzwierciedlającą stałą okresową stopę zwrotu z inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego. Spółka ujmuje dochody finansowe przez okres leasingu w systematyczny i racjonalny sposób. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych dochodów finansowych.

Początkowe koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy leasingu uwzględnione są we wstępnej wartości należności z tytułu leasingu finansowego i pomniejszają kwotę przychodów otrzymanych w okresie leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako przychód metodą liniową przez okres leasingu.

2.5.2. Przychody z tytułu pożyczek oraz koszty o charakterze odsetkowym

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

W rachunku zysków i strat ujmowane są na zasadzie memoriałowej wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, a także ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej: rozliczenie dyskonta bądź premii oraz prowizje otrzymane lub należne.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, którą dyskontowane są przyszłe płatności lub wpływy pieniężne do bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Przy obliczaniu efektywnej stopy procentowej przepływy pieniężne szacowane są przy uwzględnieniu warunków umownych danego instrumentu finansowego, niebiorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu należności leasingowych czy pożyczek. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie płatności odsetkowe, prowizje i opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej.

Opłaty i prowizje ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej obejmują opłaty i prowizje otrzymane lub zapłacone bezpośrednio związane z powstaniem aktywów lub zobowiązań finansowych i są prezentowane w przychodach z działalności operacyjnej (odsetkowych), tj. w przychodach z tytułu pożyczek. Dotyczy to w szczególności prowizji za zawarcie umowy pożyczki.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według efektywnej stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.5.3. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody ubezpieczeniowe

Spółka osiąga przychody z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych na rzecz klientów. W celu odzwierciedlenia treści ekonomicznej oraz właściwego ujęcia przychodów dotyczących oferowanych produktów ubezpieczeniowych Spółka przyjęła odrębne zasady ujmowania opłat w zależności od występowania powiązania produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym oferowanym na rzecz tego samego klienta bądź braku takiego powiązania. Identyfikując wspomniane powiązanie, Spółka bierze pod uwagę między innymi czynniki takie jak: dobrowolność ubezpieczenia, dochodowość produktu powiązanego oraz poziom składek w odniesieniu do podobnych instrumentów na rynku.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z instrumentem finansowym prowizje i opłaty pobierane przez Spółkę stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego, tj. należności z tytułu leasingu/pożyczki, i w konsekwencji są ujmowane w przychodach z działalności operacyjnej (odsetkowych), tj. w przychodach z tytułu leasingu finansowego i z tytułu pożyczek w okresie życia umowy leasingu/pożyczki.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych niepowiązanych z instrumentem finansowym prowizje stanowią wynagrodzenie Spółki za wykonanie ważnej czynności (doprowadzenie do zawarcia umowy ubezpieczeniowej) i są ujmowane jednorazowo jako przychody z tytułu prowizji ubezpieczeniowych.

Dla polis jednorocznych prowizje ujmowane są jednorazowo w rachunku zysków i strat. Spółka ponadto pomniejsza przychody ujmowane jednorazowo o szacunek rezerwy dotyczącej części wynagrodzenia, która będzie zwracana w związku z przedterminowym zakończeniem umowy leasingu i sprzedażą bądź likwidacją środka trwałego będącego przedmiotem umowy ubezpieczeniowej. Szacunek rezerwy oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach co do trendu zwrotów w przyszłości.

Przychody z tytułu prowizji i opłat niepodlegających rozliczeniu metodą efektywnej stopy procentowej ujmuje się w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi, zgodnie z pięciostopniowym modelem ujmowania przychodów, o którym mowa w MSSF 15 Przychody z umów z klientami.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 15 „Przychody z umów z klientami” odnosi się do przychodów z tytułu prowizji i opłat, związanych np. z obsługą należności, które nie są objęte zakresem Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 „Instrumenty finansowe” (MSSF 9).

Zgodnie z powyższym standardem Spółka ujmuje przychody w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi. Stosując niniejszy standard, Spółka uwzględnia warunki umowy oraz wszystkie istotne fakty i okoliczności.

Spółka stosuje pięciostopniowy model ujmowania przychodów, na który składają się:

ETAP I: IDENTYFIKACJA UMOWY Z KLIENTEM

W ramach tego etapu następuje identyfikacja umów z klientami poprzez analizę spełnienia wszystkich następujących kryteriów:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane,
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane,

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych), oraz
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi. Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, Spółka uwzględnia zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie, z uwzględnieniem wszelkich upustów cenowych.

ETAP II: IDENTYFIKACJA ODRĘBNYCH ZOBOWIĄZAŃ DO WYKONANIA ŚWIADCZENIA - zobowiązanie do wykonania świadczenia to przyrzeczenie (domniemane lub sprecyzowane) do przekazania klientowi dóbr lub usług, które identyfikowane są w momencie zawarcia umowy na bazie warunków umownych, jak również wynikają ze zwyczajowych praktyk handlowych. Spółka w momencie zawarcia umowy dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta:

- dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub
- grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrzeczona klientowi są odrębne, jeżeli są spełnione oba poniższe warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne (tj. dobro lub usługa mogą być odrębne) oraz
- zobowiązanie jednostki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie (tj. dobro lub usługa są odrębne w ramach samej umowy).

W przypadku gdy w procesie dostarczania wybranych usług dla klienta zaangażowany jest podmiot trzeci, Spółka dokonuje oceny, czy występuje w roli agenta czy zleceniodawcy, biorąc pod uwagę przede wszystkim możliwość kontrolowania danej usługi przed jej przekazaniem klientowi (zasada kontroli).

ETAP III: USTALENIE CENY TRANSAKCYJNEJ - Spółka na moment zawarcia umowy ustala cenę transakcyjną odrębnego dobra lub odrębnej usługi będącej przedmiotem każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, uwzględniając warunki umowy oraz stosowane zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Spółki będzie przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Przy ustalaniu ceny transakcyjnej uwzględniane są następujące komponenty: wynagrodzenie zmienne, wartość pieniądza w czasie, wynagrodzenie niegotówkowe oraz wynagrodzenie płatne klientowi. W zakresie wynagrodzenia zmiennego Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych usług.

ETAP IV: PRZYPISANIE CENY TRANSAKCYJNEJ DO POSZCZEGÓLNYCH ZOBOWIĄZAŃ DO WYKONANIA ŚWIADCZENIA - Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie

z oczekiwaniem Spółki – przysługuje w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Spółka przypisuje ceny transakcyjne na podstawie modelu względnej wartości godziwej.

ETAP V: UJĘCIE PRZYCHODU W MOMENCIE REALIZACJI ZOBOWIĄZANIA WYNIKAJĄCEGO Z UMOWY - Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi klientowi. Dobra zostaje przekazane, a usługa wykonana w momencie uzyskania przez klienta kontroli.

Do przychodów zaliczane są jednorazowo opłaty pobierane za wykonane czynności przy obsłudze umów leasingu i pożyczek. Przychody te rozpoznawane są współmiernie do kosztu. Są to w szczególności opłaty windykacyjne, opłaty za zawarcie aneksu do umowy, opłaty związane z ubezpieczeniem przedmiotu leasingu. W przychodach z tytułu prowizji ujmowane są także prowizje należne z tytułu likwidacji szkód w przedmiotach leasingu.

W związku z zawartymi umowami leasingu i przedmiotami leasingu, których prawnym właścicielem jest Spółka, ponoszone są koszty, które finalnie obciążają korzystającego z aktywa z dodatkowym wynagrodzeniem lub bez dodatkowego wynagrodzenia. Przychody z tego tytułu pomniejszane są o poniesione koszty bezpośrednio z nimi związane. Dotyczy to w szczególności opłat za rejestrację przedmiotu leasingu.

2.5.4. Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe

Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe powstaje w wyniku zaewidencjonowania odpisów na oczekiwane straty kredytowe, związane przede wszystkim z należnościami z tytułu leasingu i pożyczek (por. nota 2.6.2. sprawozdania finansowego).

2.5.5. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat w dniu ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania. Jako przychody z tytułu dywidend Spółki ujmowane są także zaliczki na poczet dywidendy, zatwierdzone do wypłaty przez jednostki zależne, jeśli nie występują przesłanki wskazujące na możliwość podjęcia przez walne zgromadzenie decyzji o braku przeznaczenia wyniku spółki na dywidendę w kwocie co najmniej równej kwocie wypłaconej zaliczki na poczet dywidendy.

2.5.6. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane, wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań walutowych oraz z wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap).

2.5.7. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody dotyczące sprzedaży usług niezwiązanych z podstawową działalnością Spółki, przychody z tytułu odwrócenia utraty wartości składników majątku trwałego, rozwiązania odpisów z tytułu pozostałych rezerw. Istotną pozycją są przychody z tytułu windykacji wierzytelności Spółki lub przychody z tytułu rozliczeń wygasłych umów leasingu. W pozycji tej prezentowany jest także dodatni wynik dotyczący rozliczeń z tytułu składek ubezpieczeniowych, podatków lokalnych oraz innych kosztów związanych z przedmiotami leasingu, zwracanych przez leasingobiorców. W pozostałych przychodach operacyjnych ujmowane są także przychody uzyskiwane z tytułu świadczenia usług obsługi administracyjnej i usług zarządzania na rzecz spółek zależnych, zyski ze sprzedaży składników majątku trwałego wykorzystywanych na własne potrzeby Spółki.

W pozostałych kosztach operacyjnych ujmowane są w szczególności straty na sprzedaży składników majątku trwałego wykorzystywanych na własne potrzeby Spółki, koszty utraty wartości składników majątku trwałego, ujemny wynik dotyczący rozliczeń z tytułu składek ubezpieczeniowych, odpisy z tytułu pozostałych rezerw oraz inne koszty, niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością Spółki.

2.5.8. Przychody finansowe

W przychodach finansowych ujmowane są w szczególności odsetki za zwłokę w płatności naliczone od należności Spółki, dodatkowe wynagrodzenie za finansowanie małych i średnich przedsiębiorców, dodatnie lub ujemne skutki wyceny pochodnych instrumentów finansowych CIRS wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

2.5.9. Inne pozycje wyniku finansowego

2.5.9.1. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, składki na Pracowniczy Program Emerytalny oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Spółka rozpoznaje zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych. Zobowiązanie to prezentowane jest w pozycji Pozostałe zobowiązania jako rezerwy na świadczenia pracownicze.

Długoterminowe świadczenia pracownicze dotyczą świadczeń w formie odpraw emerytalnych i rentowych.

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, Spółka wdrożyła poprzez podjęcie uchwały przez Radę Nadzorczą „Zasady zatrudniania i wynagradzania członków Zarządu spółki PKO Leasing S.A.” (dalej: „Zasady”).

Przywołane Zasady opisują tryb przyznawania ww. osobom zmiennych składników wynagrodzeń powiązanych z wynikami i efektami pracy. Zgodnie z wymogami przywołanej uchwały KNF i w proporcjach w niej określonych zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane są w formie:

- nieodroczonej (w pierwszym roku po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny),
- odroczonej (przez kolejne trzy lata po pierwszym roku po okresie oceny),

przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone, jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych, (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym).

Wysokość wynagrodzenia zmiennego zależy od wartości wypłaconego w danym okresie wynagrodzenia stałego, z zastrzeżeniem szczegółowych zapisów w kontrakcie zawartym z członkami Zarządu dotyczących wynagradzania za czas niewykonywania pracy (m.in. z powodu choroby lub hospitalizacji). Składnik wynagrodzenia w formie instrumentu finansowego jest traktowany jako płatność w formie akcji rozliczany w środkach pieniężnych i wyceniany według zasad opisanych w Zasadach.

Wynagrodzenie odroczone może podlegać redukcji w przypadku pogorszenia wyników finansowych Spółki, straty Spółki lub pogorszenia innych zmiennych związanych z efektami pracy w okresie oceny osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz wynikami nadzorowanych lub kierowanych przez te osoby obszarów, które ujawniły się po okresie oceny.

2.6. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Ujmowanie transakcji w księgach dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji.

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Spółka posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie z kontrahentem ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

2.6.1. Instrumenty finansowe zgodnie z MSSF 9

2.6.1.1. Zasady klasyfikacji instrumentów finansowych

Spółka klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

Standard MSSF 9 wyłącza ze swojego zakresu umowy leasingu, które klasyfikowane są zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing. MSSF 9 w odniesieniu do Spółki dotyczy przede wszystkim portfela umów pożyczek.

Klasyfikacja w dniu nabycia lub powstania aktywów innych niż umowy leasingu zależy od modelu biznesowego przyjętego przez Spółkę do zarządzania daną grupą aktywów oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych wynikających z pojedynczego aktywa lub grupy aktywów. Spółka wyodrębnia następujące modele biznesowe:

- model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” - model, w którym powstałe lub nabyte aktywa finansowe są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych – model typowy dla działalności kredytowej;
- model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” - model, w którym aktywa finansowe po powstaniu lub nabyciu są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych, ale mogą być również sprzedawane – często i w transakcjach o wysokim wolumenie – model typowy dla działalności zarządzania płynnością;
- model rezydualny - inny niż model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” oraz „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż”.

Klasyfikacji instrumentów finansowych Spółka dokonała na moment zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy, czyli na 1 stycznia 2018 roku, oraz w momencie ujęcia instrumentu lub jego modyfikacji. Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych może wynikać ze zmiany modelu biznesowego lub też niezdania testu SPPI – testu właściwości przepływów pieniężnych (patrz część dotycząca oceny charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych). Zmiana modelu warunkowana jest zmianami zachodzącymi wewnątrz lub na zewnątrz Spółki lub rozpoczęciem albo zakończeniem danego rodzaju działalności, dlatego też zmiany te występują niezwykle rzadko. Niezdanie testu SPPI wynika ze zmiany charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, powodujących, że zwrot z instrumentu nie odpowiada wyłącznie wartości kapitału i odsetek.

Model biznesowy

Wybór modelu biznesowego jest dokonywany przy początkowym ujęciu aktywów finansowych. Przeprowadzany jest na poziomie poszczególnych grup aktywów, w kontekście obszaru działalności, w związku z którą aktywa finansowe powstały lub zostały nabyte, i następuje między innymi w oparciu o:

- sposób oceny i raportowania wyników portfela aktywów finansowych,
- sposób zarządzania ryzykiem związanym z tymi aktywami oraz zasad wynagradzania osób zarządzających tymi portfelami.

W modelu biznesowym „utrzymywanie dla przepływów pieniężnych”, sprzedaż aktywów jest incydentalna i możliwa do realizacji w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kredytowego, zmiany prawa lub regulacji - realizowana w celu utrzymania zakładanego poziomu kapitału regulacyjnego, na zasadach opisanych w strategii

zarządzania takimi portfelami lub przy założeniu, iż następuje ona blisko daty zapadalności aktywa, w przypadku spadku ratingu kredytowego poniżej poziomu zakładanego dla danego portfela, istotnej wewnętrznej restrukturyzacji lub przejęcia innego biznesu, realizacji planu kryzysowego lub naprawy oraz innego niedającego się przewidzieć czynnika, na który Spółka nie ma wpływu.

Ocena charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych

Ocena charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych polega na ustaleniu, poprzez przeprowadzenie jakościowego testu umownych przepływów pieniężnych (test SPPI, z ang. Solely Payments of Principal and Interest test), czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z tego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Odsetki obejmują zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzieleniem pożyczki, a także marżę zysku.

Charakterystyka wynikająca z umownych przepływów pieniężnych pozostaje bez wpływu na klasyfikację składnika aktywów finansowych, jeśli:

- mogłaby mieć tylko niewielki wpływ na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu tego składnika (cecha de minimis),
- nie jest prawdziwa, tj. jeżeli wpływa na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu instrumentu tylko w przypadku wystąpienia zdarzenia niezwykle rzadkiego, wyjątkowo nietypowego i bardzo mało prawdopodobnego (cecha non genuine).

W celu dokonania wyżej wymienionego ustalenia należy uwzględnić potencjalny wpływ charakterystyki wynikającej z umowy przepływów pieniężnych w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Test SPPI jest przeprowadzany dla każdego aktywa finansowego w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” lub „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” na dzień początkowego ujęcia (w tym dla modyfikacji istotnej po ponownym ujęciu aktywa finansowego) oraz na dzień zmiany charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Jeżeli na podstawie oceny jakościowej w ramach testu SPPI nie można ustalić, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, przeprowadzany jest test porównawczy (ocena ilościowa), tzw. test benchmarkowy, w celu ustalenia, jak różniłyby się (niezdyskontowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy od (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby wartość pieniądza w czasie nie została zmieniona (poziom referencyjny przepływów pieniężnych).

Kategoria wyceny aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu (ang. amortized cost)

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) wycenia się według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

Wartość początkową składnika aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu korygują wszelkie prowizje i opłaty mające wpływ na jego efektywny zwrot i stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej tego aktywa (prowizje i opłaty zaistniałe w związku z realizacją czynności wykonywanych przez Spółkę, a prowadzących do powstania aktywów). Prowizje i opłaty mające wpływ na efektywny zwrot z aktywów, zaistniałe po dacie powstania aktywów finansowych powodują zmiany harmonogramów przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez te aktywa.

Wartość bieżącą tej kategorii aktywów ustala się przy użyciu efektywnej stopy procentowej, służącej do bieżącego ustalenia (naliczenia) przychodu odsetkowego wygenerowanego przez aktywo w danym okresie, korygując ją o przepływy finansowe oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Nie podlegają wycenie według zamortyzowanego kosztu aktywa, dla których nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych niezbędnych dla obliczenia efektywnej stopy procentowej. Aktywa te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również odsetki od należności, z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Prowizje i opłaty związane z powstaniem lub decydujące o cechach finansowych tych aktywów podlegają obowiązkowi rozliczenia w czasie w okresie życia aktywa metodą liniową i są zaliczane do przychodów odsetkowych albo prowizyjnych.

Kategoria wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite (ang. fair value through other comprehensive income)

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) jest wyceniany do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite wycenia się do wartości godziwej z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Skutki zmiany wartości godziwej tych

aktywów finansowych do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania odnosi się do innych dochodów całkowitych, z wyjątkiem przychodów odsetkowych, zysku lub straty z tytułu odpisu na oczekiwane straty kredytowe oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, które ujemnie się w wyniku finansowym. Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych dochodach całkowitych zostają przeklasyfikowane z pozycji inne dochody całkowite do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania.

Kategoria wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (ang. fair value through profit and loss)

Jeśli aktywa finansowe nie spełniają wymienionych powyżej kryteriów kwalifikacji do wyceny według amortyzowanego kosztu albo do wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, są one klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Dodatkowo, w momencie początkowego ujęcia, można nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (opcja wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat), jeśli w ten sposób eliminuje się lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia, jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad (niedopasowanie księgowe). Opcja ta dostępna jest dla instrumentów dłużnych zarówno w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”, jak i „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż”.

W sprawozdaniu finansowym prezentacja aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jest następująca:

- przeznaczone do obrotu - składniki aktywów finansowych, które:
 - nabyto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
 - w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków; lub
 - są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi),
- aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - aktywa finansowe, dla których test charakterystyki przepływów pieniężnych nie został zdany (niezależnie od modelu biznesowego) lub aktywa finansowe zaklasyfikowane do modelu rezydualnego,
- aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (opcja wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat).

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujemnie się w wyniku finansowym.

2.6.1.2. Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych

Reklasyfikacja aktywów finansowych następuje jedynie w przypadku zmiany modelu biznesowego odnoszącego się do aktywa lub grupy aktywów wynikającego z rozpoczęcia lub zakończenia istotnej części działalności. Zmiany takie mają charakter incydentalny. Zmiana klasyfikacji jest ujmowana prospektywnie, tj. bez zmiany ujętych dotychczas skutków wyceny do wartości godziwej we wcześniejszych okresach odpisów czy naliczonych odsetek.

Za zmianę modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między obszarami działalności stosującymi różne modele biznesowe.

Nie dokonuje się przeklasyfikowania żadnych zobowiązań finansowych.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z amortyzowanego kosztu do kategorii wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wartość godziwą tego składnika aktywów ustala się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym amortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych, a wartością godziwą ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do amortyzowanego kosztu, wartość godziwa tego składnika aktywów staje się na dzień przeklasyfikowania jego nową wartością bilansową brutto. Efektywną stopę procentową ustala się na podstawie wartości godziwej składnika aktywów na dzień przeklasyfikowania.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii amortyzowanego kosztu do kategorii wyceny w wartości godziwej przez inne dochody całkowite, wartość godziwą tego składnika aktywów wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym amortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych, a wartością godziwą ujmuje się w innych dochodach całkowitych. Efektywna stopa procentowa oraz oczekiwane straty kredytowe nie są korygowane w wyniku tego przeklasyfikowania.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite do kategorii amortyzowanego kosztu, składnik ten zostaje przeklasyfikowany w jego wartości godziwej na dzień przeklasyfikowania. Skumulowane zyski lub straty ujęte wcześniej w innych całkowitych dochodach zostają usunięte z pozycji kapitału własnego i skorygowane w oparciu o wartość godziwą składnika aktywów finansowych na dzień przeklasyfikowania. W związku z tym składnik aktywów finansowych wycenia się na dzień przeklasyfikowania tak, jak gdyby zawsze był wyceniany według amortyzowanego kosztu. Korekta ta dotyczy innych dochodów całkowitych i nie ma wpływu na wynik finansowy, stąd nie jest korektą wynikającą z przeklasyfikowania zgodnie z MSR 1. Efektywna stopa procentowa oraz oczekiwane straty kredytowe nie są korygowane w wyniku tego przeklasyfikowania.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do kategorii wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, składnik ten dalej jest wyceniany w wartości godziwej. Efektywną stopę procentową ustala się na podstawie wartości godziwej składnika aktywów na dzień przeklasyfikowania.

W przypadku przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite do kategorii wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, składnik ten dalej jest wyceniany w wartości godziwej. Skumulowane zyski lub straty ujęte uprzednio w innych dochodach całkowitych zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania zgodnie z MSR 1 na dzień przeklasyfikowania.

2.6.1.3. Zmiana szacunku kontraktowych przepływów pieniężnych – modyfikacje

Modyfikacja rozumiana jako zmiana przepływów kontraktowych składnika aktywów finansowych na podstawie aneksu do umowy może być istotna lub nieistotna. Nie stanowi modyfikacji zmiana przepływów kontraktowych wynikająca z realizacji warunków umownych.

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji na podstawie aneksu do umowy, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzi do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych („Modyfikacja nieistotna”) dokonuje się ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym w pozostałych przychodach operacyjnych lub pozostałych kosztach operacyjnych. Korekta wartości bilansowej aktywa finansowego z tytułu modyfikacji podlega rozliczeniu w czasie w wynik odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub udzielonych składników aktywów finansowych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach (np. dla zysku lub straty z tytułu zabezpieczenia pozycji zabezpieczanej), według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

W pewnych okolicznościach renegotjacja lub modyfikacja wynikających z umowy przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych, jeśli spełnią warunki modyfikacji istotnej, może prowadzić do zaprzestania ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych. Jeżeli modyfikacja składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, zmodyfikowany składnik aktywów uznaje się za „nowy” składnik aktywów finansowych („Modyfikacja istotna”). Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa. W przypadku, gdy charakterystyka zmodyfikowanego nowego aktywa finansowego (po zawarciu aneksu) odpowiada warunkom rynkowym, wartość bilansowa tego aktywa finansowego stanowi wartość godziwą.

Ocena, czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną, zależy od spełnienia kryteriów ilościowych oraz jakościowych. Obie grupy kryteriów analizowane są odrębnie.

Przyjęte KRYTERIA JAKOŚCIOWE są następujące:

- przewalutowanie,
- zmiana dłużnika, za wyjątkiem zmiany wynikającej ze śmierci dłużnika,
- wprowadzenie do umowy cechy umownej powodującej naruszenie testu charakterystyk przepływów pieniężnych (testu SPPI) lub usunięcie tej cechy.

Przyjęte KRYTERIUM ILOŚCIOWE stanowi test 10% polegający na analizie zmiany warunków umownych składnika aktywów finansowych skutkującej powstaniem różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową a wartością analogicznych przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanych tą samą stopą procentową. Wynik na modyfikacji istotnej ujmowany jest w pozostałych przychodach operacyjnych lub pozostałych kosztach operacyjnych.

Wystąpienie przynajmniej jednego z kryteriów jakościowych oraz wystąpienie kryterium ilościowego (różnicy) powyżej 10% (spełnione łącznie kryterium ilościowe i jakościowe) skutkuje uznaniem modyfikacji za istotną.

W 2021 roku nie stwierdzono spełnienia kryteriów jakościowego i ilościowego.

2.6.1.4. Wycena aktywów finansowych nabytych lub udzielonych z utratą wartości (POCI)

MSSF 9 wyodrębnia kategorię aktywów finansowych nabytych lub udzielonych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (dalej „POCI” - ang. purchased or originated credit-impaired asset).

Aktywa POCI dotyczą aktywów finansowych o charakterze dłużnym, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, oraz należności z tytułu leasingu finansowego. Ujęcie początkowe tych aktywów następuje w wartości netto (tj. bez odpisów aktualizujących) odpowiadającej wartości godziwej.

Zmiana szacunków w zakresie przyszłych odzysków w kolejnych okresach sprawozdawczych odnoszona jest jako strata lub zysk z tytułu utraty wartości. Odzyski ponad ustaloną wartość netto prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe.

Nie kwalifikuje się do aktywów POCI przypadków modyfikacji istotnej realizowanej w ramach umowy ugody lub umowy restrukturyzacyjnej mającej na celu odzyskanie należności i likwidację ekspozycji wobec dłużnika.

2.6.2. Utrata wartości aktywów finansowych

W sprawozdaniu finansowym Spółka dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które Spółka przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach. Założenia co do przyszłości oraz dostępne dane służą do

szacowania wartości bilansowych aktywów oraz zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Spółka uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Spółkę szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Zmiany szacunków są rozpoznawane w tym okresie, którego dotyczą.

Utrata wartości aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9

W obszarze utraty wartości Spółka stosuje MSSF 9, który opiera się na koncepcji strat oczekiwanych. Model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmujących:

- należności leasingowe,
- należności z tytułu pożyczek,
- zobowiązania pozabilansowe finansowe oraz gwarancyjne.

Utrata wartości jest mierzona jako 12-miesięczne albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe z aktywa. Horyzont pomiaru oczekiwanej straty zależy od tego, czy od momentu początkowego ujęcia aktywa nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Ze względu na to kryterium aktywa finansowe alokowane są do 4 faz (ang. stage):

Faza 1 (aktywa, których ryzyko kredytowe nie wzrosło istotnie od dnia początkowego ujęcia)	12 miesięczne oczekiwane straty kredytowe
Faza 2 (istotny wzrost ryzyka kredytowego)	dożywotnie oczekiwane straty kredytowe *dla ekspozycji z utratą wartości straty kredytowe do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji
Faza 3 (aktywa z utratą wartości) *	
Faza 4 (aktywa z utratą wartości) na moment początkowego ujęcia (tzw. POCI)	

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla ekspozycji detalicznych Spółka stosuje model oparty na kalkulacji marginalnego PD, czyli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w określonym miesiącu liczonym od momentu uruchomienia ekspozycji. Dzięki temu możliwe jest odwzorowanie charakterystycznego dla ekspozycji detalicznych zróżnicowania jakości kredytowej w czasie życia ekspozycji.

Spółka identyfikuje przesłankę istotnego wzrostu ryzyka dla danej ekspozycji w oparciu o porównanie krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie trwania ekspozycji na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową.

Dla każdej daty raportowej porównywane są tylko te części oryginalnej i obecnej krzywej prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, które odpowiadają okresowi począwszy od daty raportowej do zapadalności ekspozycji. Porównanie opiera się na wartościach średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie życia kredytu w analizowanym okresie korygowanego o bieżące oraz prognozowane wskaźniki makroekonomiczne.

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla klientów korporacyjnych Spółka stosuje model oparty na łańcuchach Markowa. Kalkulacja krzywej maksymalnego akceptowalnego pogorszenia się jakości kredytu w czasie, które nie jest identyfikowane jako istotny wzrost ryzyka kredytowego, odbywa się na podstawie prawdopodobieństw niewykonania zobowiązania oszacowanych na podstawie migracji klientów pomiędzy poszczególnymi klasami ratingowymi oraz scoringowymi.

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego Spółka wykorzystuje pełną dostępną informację jakościową i ilościową, w tym:

- działania restrukturyzacyjne wprowadzające dla dłużnika udogodnienia wymuszone jego trudną sytuacją finansową (ang. forbearance),
- opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek dłuższe niż 30 dni,
- zidentyfikowane sygnały wczesnego ostrzegania w ramach procesu monitoringu świadczące o istotnym wzroście ryzyka kredytowego,
- istotne podwyższenie wskaźnika LTV, (czyli wzrost LTV w stosunku do LTV na moment udzielenia o 100 punktów procentowych),
- ocenę analityka w ramach procesu analizy zindywidualizowanej,
- kwarantanna w Fazie 2 ekspozycji, dla których w ciągu minionych 3 miesięcy ustała przesłanka utraty wartości.

Przesłankami utraty wartości (fazy 3 z utratą wartości) ekspozycji kredytowej są, w szczególności:

- posiadanie przez dłużnika w PKO Banku Polskim lub pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego zaległości w spłacie materialnie istotnej kwoty (obejmującej kapitał, odsetki oraz opłaty) przez nieprzerwany okres dłuższy niż 90 dni zgodnie z wytycznymi EBA w zakresie nowej definicji niewykonania zobowiązania (default),
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej klientów niewykonujących zobowiązań lub klasy ryzyka wskazującej na istotne zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności wymuszone względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z trudności finansowych klienta, bez których wywiązanie się ze zobowiązań płatniczych wobec Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego (bez konieczności realizacji zabezpieczenia) byłoby mało prawdopodobne i które w innym przypadku nie byłyby przyznane (forbearance), do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną,
- znaczący spadek szacowanych przyszłych przepływów z umowy w oparciu o ocenę ekspercką przeprowadzoną przez pracownika Zespołu Restrukturyzacji Spółki do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną,
- powzięcie informacji o złożeniu wniosku o postępowanie restrukturyzacyjne (obejmujące postępowanie w sprawie zatwierdzenia układu, postępowanie układowe - przyspieszone lub zwykłe, postępowanie

- sanacyjne), zatwierdzeniu układu lub postanowieniu sądu o otwarciu postępowania sanacyjnego albo złożenie przez PKO Bank Polski wniosku o postępowanie sanacyjne wobec dłużnika,
- zaewidencjonowanie i zaraportowanie w zakresie ryzyka operacyjnego zdarzenia o charakterze fraudu,
 - wypowiedzenie umowy z przeniesieniem wierzytelności w stan wymagalności lub stwierdzenie braku wykupu przedmiotu po upływie 4 miesięcy od przewidzianej w harmonogramie daty wykupu,
 - złożenie przez Spółkę wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika lub przystąpienie do egzekucji wszczętej na wniosek innego wierzyciela,
 - ustanowienie zarządu komisarycznego nad działalnością dłużnika lub zawieszenie działalności dłużnika, za wyjątkiem zawieszenia organu jednostki samorządu terytorialnego i ustanowienia zarządu komisarycznego w tej jednostce,
 - ogłoszenie upadłości dłużnika lub powzięcie przez Spółkę wiadomości o złożeniu przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości,
 - spisanie w straty kredytowe ekspozycji dłużnika,
 - przesłanki jakościowe identyfikowane w PKO Banku Polskim, PKO Faktoring S.A., PKO Banku Hipotecznym S.A. oraz Prime Car Management S.A. dostarczane do Spółki w ramach dziennej wymiany danych,
 - zarażanie w ramach podmiotów powiązanych,
 - w uzasadnionych przypadkach związanych z COVID-19 inne okoliczności wskazujące na ryzyko długotrwałej utraty zdolności do obsługi należności.

Identyfikacja niewykonania zobowiązania przez dłużnika posiadającego w Banku lub pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego zobowiązania kredytowe, odbywa się na poziomie Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego. Identyfikacja ta odbywa się, z uwzględnieniem danych analitycznych pochodzących z PKO Leasing S.A., PKO Faktoring S.A., PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz Prime Car Management S.A., na poziomie dłużnika w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego zarówno w odniesieniu do ekspozycji detalicznych, jak również w odniesieniu do pozostałych ekspozycji.

Strata oczekiwana wyznaczana jest jako iloczyn parametrów ryzyka kredytowego: prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), poziomu straty w momencie niewykonania zobowiązania (LGD) oraz wartości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD), przy czym każdy z powyższych parametrów ma postać wektora o wymiarze liczby miesięcy pokrywających horyzont szacowania straty kredytowej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Fazy 1 Spółka stosuje maksymalnie 12-miesięczny horyzont szacowania straty oczekiwanej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Fazy 2 (bez utraty wartości) i Fazy 4 oczekiwaną stratę szacuje się w horyzoncie do daty zapadalności ekspozycji. Faza 4 są to aktywa finansowe z utratą wartości na moment nabycia (POCI). W odniesieniu do ekspozycji z utratą wartości (Faza 3 i część ekspozycji w Fazie 4) stratę wylicza się w horyzoncie do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji. Strata oczekiwana zarówno w całym okresie trwania ekspozycji, jak i w okresie 12 miesięcy, jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych

okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową. W celu wyznaczenia wartości aktywa na moment niewykonania zobowiązania w danym okresie Spółka stosuje uproszczony model korygując parametr określający wielkość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania o przyszłe spłaty wynikające z harmonogramu.

W obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia się szacunki dotyczące przyszłych warunków makroekonomicznych. W zakresie analizy portfelowej wpływ scenariuszy makroekonomicznych jest uwzględniany w wysokości parametru PD. Metodyka kalkulacji parametrów ryzyka obejmuje badanie zależności wysokości tych parametrów od warunków makroekonomicznych w oparciu o dane historyczne.

Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie prognoz PKO BP – bazowy oraz dwa scenariusze alternatywne. W 2021 roku nastąpiła zmiana modeli makro. Modele wewnętrzne Spółki dla obu segmentów klientów: korporacyjnego i detalicznego zostały zastąpione przez modele makro wypracowane przez PKO BP na bazie scenariuszy EBA. Modele te bazują na prognozach PKB i stopy bezrobocia.

Ostateczna strata oczekiwana jest średnią ważoną prawdopodobieństwem scenariuszy ze strat oczekiwanych odpowiadających poszczególnym scenariuszom.

W przypadku identyfikacji przesłanki utraty wartości ekspozycji znaczących indywidualnie, tj. gdzie zaangażowanie w finansowanie danego klienta przekracza 1 mln zł, oczekiwaną stratę kredytową z ekspozycji ustala się metodą zindywidualizowaną, jako różnicę pomiędzy jej wartością bilansową brutto a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, ustalonych z uwzględnieniem możliwych scenariuszy dotyczących realizacji umowy i zarządzania ekspozycją kredytową. Zindywidualizowaną metodę pomiaru oczekiwanej straty stosuje się także w odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących niespełniających przesłanek utraty wartości, w przypadku których zastosowanie w tych obliczeniach parametrów portfelowych byłoby ze względu na specyfikę sprawy nieuzasadnione.

Zarówno proces oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, jak i proces kalkulacji straty oczekiwanej realizowany jest w trybie miesięcznym na poziomie indywidualnej ekspozycji. Wykorzystuje się w nim dedykowane środowisko obliczeniowe umożliwiające dystrybucję wyników do jednostek wewnętrznych Spółki.

Spółka dokonuje spisania wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, jeżeli nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części (spisanie). Spółka spisuje należności po dokonaniu każdorazowo analizy. Kryteria brane pod uwagę to status ekspozycji świadczący o niskim prawdopodobieństwie odzyskania należności, informacja o umorzeniu postępowania komorniczego będącego konsekwencją bezskuteczności egzekucji, bezskuteczność dotychczas prowadzonych działań windykacyjnych, stwierdzenie fraudu lub wyłudzenia.

Spisanie całkowite stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów.

2.6.3. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne klasyfikowane są jako instrumenty wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, prezentowane są w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, po stronie aktywów bądź pasywów. Instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczanej lub otrzymanej zapłaty). W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, do którego dane pozyskano z aktywnego rynku. Wykorzystywane techniki bazują między innymi na modelach zdyskontowanych przepływów pieniężnych i krzywych dochodowości.

Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, chyba że stanowią one efektywną część zabezpieczenia w ramach prowadzonej przez Spółkę, dla niektórych instrumentów, rachunkowości zabezpieczeń.

Kwoty bazowe (wartości nominalne) transakcji pochodnych wykazane są w pozycjach pozabilansowych w dniu zawarcia transakcji i przez cały okres ich trwania.

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu operacyjnego zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu FX forward i swapy stopy procentowej (tzw. kontrakty IRS).

2.6.4. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń w celu zapewnienia adekwatnego odzwierciedlenia w księgach ekonomicznych procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce.

Dodatkowo, dzięki zastosowaniu rachunkowości zabezpieczeń Spółka dąży do ograniczenia wahań w rachunku zysków i strat poprzez kompensowanie wyników uzyskiwanych na skutek zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Strategia zabezpieczająca i opis relacji zabezpieczającej	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN oraz EUR (opartych na zmiennym oprocentowaniu), wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji zamiany – IRS.
Zabezpieczane ryzyko	Ryzyko stopy procentowej.
Instrument zabezpieczający	Swapy stopy procentowej – IRS, w których Spółka płaci kupon oparty o stałą stopę, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę: WIBOR 1M lub EURIBOR 1M.
Pozycja zabezpieczana	Wartość nominalu IRS dla PLN na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 454.059 tys. zł, co stanowiło 99,9% wartości umów leasingu i pożyczek opartych na stałej stopie procentowej w PLN. Wartość nominalu IRS dla EUR na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 219.141 tys. EUR, co stanowiło 96,6% wartości umów leasingu i pożyczek opartych na stałej stopie procentowej w EUR.

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Na podstawie przepisów przejściowych MSSF 9, Spółka zdecydowała o dalszym stosowaniu MSR 39 w zakresie przepisów dotyczących rachunkowości zabezpieczeń i kontynuacji relacji zabezpieczających.

Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń dla wybranych transakcji, wyłącznie, gdy spełnione są następujące warunki:

- bez zbędnej zwłoki po ustanowieniu zabezpieczenia sporządzana jest sformalizowana dokumentacja powiązania zabezpieczającego, w której określony jest przyjęty przez jednostkę cel zarządzania ryzykiem oraz strategia ustanowienia zabezpieczenia,
- dokumentacja określa instrument zabezpieczający, pozycję zabezpieczaną, okres zabezpieczenia, rodzaj zabezpieczanego ryzyka, typ powiązania zabezpieczającego, sposób oceny efektywności,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem,
- poziom efektywności relacji zabezpieczających jest wysoki, tzn. przez cały okres zabezpieczenia kwota zmian przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej zostaje skompensowana zmianami przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego, a w testach retrospektywnych efektywność relacji zabezpieczających mieści się w przedziale od 80% do 125%,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie określić, co oznacza, że Spółka ma możliwość dokonania wiarygodnego pomiaru zmian przepływów środków pieniężnych zabezpieczanej pozycji, jak i instrumentu zabezpieczającego,
- efektywność relacji zabezpieczającej jest oceniana w trakcie trwania zabezpieczenia.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest ujmowane w księgach w następujący sposób:

- zysk lub stratę uzyskaną w wyniku wyceny marży w dniu zawarcia transakcji zabezpieczającej (wycena różna od 0) ujmuje się jednorazowo w odpowiedniej pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z ogólnymi zasadami rachunkowości Spółki,
- część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wartości godziwej (wyceny) instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej, którą uznano za efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w pozycji Pozostałe kapitały,
- część zysku lub straty z aktualizacji wartości godziwej (wyceny) pochodnego instrumentu zabezpieczającego, którą uznano za nieefektywne zabezpieczenie ujmuje się w odpowiedniej pozycji rachunku zysków i strat zgodnie z ogólnymi zasadami rachunkowości Spółki,
- jeżeli zabezpieczane przyszłe zobowiązanie lub zabezpieczana prognozowana transakcja prowadzi do powstania składnika aktywów lub zobowiązania, wówczas na dzień wprowadzenia do ksiąg rachunkowych składnika aktywów lub zobowiązania związane z nim zyski i straty z przeszacowania

instrumentu zabezpieczającego, które uprzednio zostały ujęte bezpośrednio w pozostałych elementach kapitałów własnych, odpisuje się z kapitału własnego i odpowiednio dolicza się do początkowej ceny nabycia lub inaczej określonej początkowej wartości składnika aktywów lub zobowiązania,

- zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, które zostały uwzględnione w początkowej wycenie ceny nabycia lub innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania są następnie uwzględniane w rachunku zysków i strat, gdy dany składnik aktywów lub zobowiązanie jest rozliczany w rachunku zysków i strat,
- zmiany wartości godziwej zabezpieczającego instrumentu pochodnego, które zostały wykazane w pozycji Pozostałe kapitały, są uznawane w rachunku zysków i strat i klasyfikowane jako przychody lub koszty w okresach, w których pozycja zabezpieczana jest rozliczana w rachunku zysków i strat.

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Spółka posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w pozostałych elementach kapitałów własnych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w pozostałych elementach kapitałów własnych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w rachunku zysków i strat,
- Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w pozostałych elementach kapitałów własnych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji.

2.6.5. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

Spółka decyduje o klasyfikacji zobowiązania finansowego w momencie jego początkowego ujęcia.

Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zaliczane są pochodne instrumenty finansowe.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych niebędących pochodnymi instrumentami zabezpieczającymi są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat.

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych klasyfikowane są zobowiązania inne niż wycenianie według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, obejmujące głównie zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów. W momencie początkowego ujęcia taki składnik zobowiązań finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji składnika zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.6.6. Zobowiązania warunkowe

W ramach działalności operacyjnej Spółka zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku, lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Główne zobowiązania warunkowe Spółki to zobowiązania do przekazania aktywów w leasing finansowy lub udzielenia pożyczki. Na udzielone zobowiązania warunkowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceńodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy. Rezerwa z tytułu zobowiązań warunkowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych za pomocą rynkowych stóp procentowych. Przyszłe przepływy dotyczące zobowiązań warunkowych oblicza się na podstawie dostępnego limitu oraz terminu odpowiadającego końcowej dacie tego zobowiązania i prawdopodobieństwa wypływu środków ze Spółki.

2.6.7. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu

Spółka decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego i zobowiązania finansowego w momencie jego początkowego ujęcia. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się co do zasady w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu Spółka wycenia do wartości godziwej aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej, dla których istnieje aktywny rynek, wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW itp.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na notowaniach rynkowych z rynku pieniężnego oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Model wyceny zawiera elementy korekty o ryzyko kredytowe.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia według zamortyzowanego kosztu aktywa finansowe spełniające kryteria wyceny według zamortyzowanego kosztu (por. 2.6.1.1. nota niniejszego sprawozdania finansowego).

Metoda zamortyzowanego kosztu jest metodą ustalenia wartości instrumentu finansowego poprzez ujęcie wartości, w jakiej instrument finansowy został wyceniony w momencie początkowego ujęcia, pomniejszenie jej o spłaty kwoty kapitału, powiększenie lub pomniejszenie o ustaloną z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie zapadalności oraz pomniejszenie jej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe z tytułu utraty wartości.

Spółka klasyfikuje poszczególne składniki aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej do następujących kategorii, stosując przy tym różnorodne metody ustalania ich wartości godziwej:

- Poziom 1: Ceny kwotowane na aktywnych rynkach

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań.

- Poziom 2: Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadkach, których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni, (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach).

- Poziom 3: Pozostałe techniki wyceny

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku, których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

2.6.8. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub gdy Spółka przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Spółka przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub gdy Spółka zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Spółki.

Przenosząc składniki aktywów finansowych Spółka ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Spółka przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej i jednocześnie odrębnie rozpoznaje jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Spółkę lub powstałe podczas tego transferu,
- jeżeli Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- jeżeli Spółka nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, Spółka ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki do wysokości wynikającej z kontynuowanego zaangażowania, a w przypadku braku kontroli składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej i jednocześnie odrębnie rozpoznawane są jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Spółkę lub powstałe podczas tego transferu.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Spółka dokonuje spisania wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych, jeżeli nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części (spisanie). Spisanie całkowite stanowi zdarzenie prowadzące do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów.

2.7. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

2.7.1. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są niemającymi formy fizycznej, ale możliwymi do zidentyfikowania niepieniężnymi składnikami majątkowymi kontrolowanymi przez Spółkę, powodującymi w przyszłości wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Wartości niematerialne Spółki początkowo wykazuje się według kosztu historycznego (w cenie nabycia).

Cena nabycia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty, a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług niepodlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Spółkę, naliczone od dnia nabycia do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów lub kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych pracowników Spółki, w odniesieniu do nabytego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu informatycznego, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Spółki. Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z wyżej wymienionymi świadczeniami pracowniczymi.

Do kosztów bezpośrednich nie zalicza się kosztów świadczeń pracowniczych z tytułu płatnych nieobecności, które ujmowane są w kosztach działania Spółki oraz kosztów otrzymanego finansowania zewnętrznego (odsetki lub dyskonto), jeżeli płatność związana z danym oprogramowaniem odroczone jest na okres dłuższy niż normalny kredyt kupiecki.

Późniejsza wycena obejmuje pomniejszenie tej wartości o umorzenie, którego dokonuje się przez szacowany okres użyteczności tego składnika aktywów, i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, wynikające z przeprowadzanych testów na utratę wartości (w przypadku zidentyfikowania istotnych przesłanek utraty wartości podczas okresowych przeglądów wartości niematerialnych). Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych wartości firmy ani składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Przeglądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w Pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jej wartość odzyskiwalną. W przypadku innych wartości niematerialnych (niebędących wartościami firmy) odpis ten może ulec odwróceniu, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgowa składnika aktywów nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby ten składnik aktywów (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

Do wartości niematerialnych Spółki zalicza się przede wszystkim zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe, które aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Spółki.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi co do zasady od 2 do 10 lat.

Relacje z klientami są ujawnionym zidentyfikowanym aktywem przy rozliczeniu ceny nabycia Raiffeisen-Leasing Polska S.A. wycenionym odrębnie dla klientów korporacyjnych i detalicznych. Przyjęty okres amortyzacji dla tych aktywów wynosi 20 lat, przy czym stosowana jest metoda degresywna uzależniona od stopnia konsumowania korzyści ekonomicznych wynikających z ich korzystania.

Wartość firmy, jaka powstała z tytułu nabycia spółki Raiffeisen-Leasing Polska S.A. w dniu 1 grudnia 2016 roku, została przypisana do wyodrębnionej ewidencyjnie części aktywów Spółki, będących aktywami nabytej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. Wartość firmy nie podlega amortyzacji, na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonywana jest ocena przesłanek utraty wartości i w razie stwierdzenia ich istnienia, szacowana jest wartość odzyskiwalna. Ponadto corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości. W przypadku stwierdzenia częściowej lub całkowitej utraty wartości dokonywany jest odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w ciężar wyniku finansowego.

2.7.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego (ceny nabycia) pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Spółki wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki obsługi klientów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Spółki, które można przyporządkować danemu składnikowi rzeczowych aktywów trwałych, zaś cenę nabycia lub koszt wytworzenia danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania. Amortyzacja składników aktywów trwałych oddanych klientom w użytkowanie na podstawie umów leasingu operacyjnego prezentowana jest w odrębnej pozycji w rachunku zysków i strat.

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Stawki amortyzacyjne stosowane co do zasady dla podstawowych kategorii rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

Nieruchomości inwestycyjne	40-50 lat
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (w budynkach lub lokalach)	W zależności od długości umowy najmu (1-10 lat)
Urządzenia techniczne i maszyny	2 - 5 lat
Komputery	2 - 5 lat
Środki transportu	4 lata z uwzględnieniem przewidywanej wartości rezydualnej
Inne środki trwałe	2 - 6 lat

Co najmniej raz w roku weryfikowane są przyjęte okresy użytkowania.

Przeglądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości środków trwałych, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest ujmowany w Pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgowa składnika rzeczowych aktywów trwałych przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgowa składnika aktywów nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby ten składnik aktywów (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałyby ujęte odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według kosztu historycznego (ceny nabycia) pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami wskazanymi powyżej dla pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych.

2.7.3. Leasing

2.7.3.1. Spółka jako leasingodawca

Spółka jest stroną umów leasingowych, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania i pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres. Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Spółkę jest zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

W przypadku leasingu finansowego przedmiot leasingu nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, natomiast w pozycji aktywów Należności z tytułu leasingu oraz pożyczek ujmowana jest wartość należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Inwestycja leasingowa netto to inwestycja leasingowa brutto zdyskontowana stopą procentową leasingu.

Stopa procentowa leasingu jest stopą dyskontową, która na dzień rozpoczęcia leasingu powoduje, że wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych równa się sumie wartości godziwej przedmiotu leasingu oraz początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez Spółkę.

Przychody z tytułu leasingu finansowego ujmuje się przez okres trwania leasingu finansowego w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez Spółkę i wykazuje w przychodach z tytułu leasingu finansowego. Przychody te ustalone są od wartości bilansowej, tj. inwestycji leasingowych netto pomniejszonych o oszacowaną utratę ich wartości przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej w oparciu o kompletny przepływ pieniężny generowany przez umowy leasingu. Przepływ ten w szczególności uwzględnia opłatę administracyjną pobieraną przy zawarciu umowy leasingu finansowego, wstępną opłatę leasingową, okresowe opłaty leasingowe oraz opłatę za przeniesienia prawa własności przedmiotu leasingu na korzystającego.

Początkowe koszty bezpośrednie, poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu finansowego, korygują wartość początkową składnika aktywów - należności z tytułu leasingu finansowego.

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

W przypadku umów leasingu operacyjnego zawartych przez Spółkę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę. Aktywa oddane w leasing operacyjny są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnie z charakterem tych aktywów.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznawane są jako przychód metodą liniową przez okres trwania umowy leasingu. Koszty, łącznie z amortyzacją, poniesione w celu uzyskania przychodów z tytułu leasingu, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat.

Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w związku z negocjacjami i działaniami służącymi doprowadzeniu do zawarcia umowy leasingu operacyjnego zwiększają wartość bilansową przedmiotu leasingu i są ujmowane jako koszty w okresie leasingu na tej samej podstawie co przychody z tytułu leasingu.

Spółka amortyzuje oddane w leasing operacyjny składniki aktywów zgodnie z zasadami amortyzacji przyjętymi przez Spółkę w odniesieniu do zbliżonych aktywów, z uwzględnieniem okresu trwania umowy leasingu operacyjnego.

2.7.3.2. Spółka jako leasingobiorca

Zgodnie z MSSF 16 Leasing umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Istotnym elementem nowej definicji leasingu jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym aktywem i czerpania korzyści ekonomicznych ze zidentyfikowanego w umowie składnika aktywów.

Leasingobiorca jest zobowiązany rozpoznać aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów. Leasingobiorca jest również zobowiązany rozpoznać koszty amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz koszty odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają liniowej amortyzacji, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych podlegają wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Do umów leasingu lub umów zawierających leasing Spółka kwalifikuje umowy, zgodnie z którymi:

- uzyskuje prawo do używania zidentyfikowanego składnika aktywów, a prawo dostawcy do podstawienia alternatywnego składnika aktywów nie jest znaczące, oraz
- posiada prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania prawa przez cały okres użytkowania, oraz
- posiada prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania, gdy:
 - Spółka posiada prawo do kierowania tym, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania, lub
 - podjęto wcześniej odpowiednie decyzje dotyczącego tego, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów.

Spółka stosuje wyłączenia i nie ujmuje aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, do których Spółka zalicza umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy, w szczególności umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar, przez które rozumie się w szczególności poniesione nakłady z tytułu inwestycji w obcym środku trwałym oraz koszty zmiany lokalizacji,
- leasingów niskocennych (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 tys. zł, ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem), z wyłączeniem umów najmu powierzchni.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Spółka wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Na wartość zobowiązania z tytułu leasingu wpływają:

- stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cena wykonania opcji kupna, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo powyżej 50%, że Spółka skorzysta z opcji kupna,
- kary pieniężne z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli umowa leasingu przewiduje opcję wypowiedzenia przez Spółkę jako leasingobiorcę.

Spółka nie zalicza do opłat leasingowych zmiennych opłat uzależnionych od czynników zewnętrznych.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w zamortyzowanym koszcie.

Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Spółka ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Spółka ujmuje jako zysk lub stratę.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają przez Spółkę początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Spółkę.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Spółka do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych stosuje stopy dyskonta:

- skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie,
- pokrywające tenor najdłuższej umowy leasingowej podlegającej wycenie i odzwierciedlające – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania Spółki.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Spółka ujmuje jako koszt metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

2.7.4. Środki pieniężne

Do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak środki na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe o datach zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, a nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

2.7.5. Inwestycje w jednostkach zależnych

Spółka wycenia wartość udziałów i akcji w jednostkach zależnych w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka przeprowadza testy na utratę wartości inwestycji w jednostkach zależnych. W przypadku istnienia takiej przesłanki Spółka dokonuje oszacowania wartości użytkowej inwestycji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów, w zależności od tego, która z nich jest wyższa, a w przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość użytkową, Spółka ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości. Powyższa prognoza wartości użytkowej wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych przepływów pieniężnych, które Spółka może uzyskać z tytułu dywidend lub wpływów pieniężnych z tytułu ewentualnej sprzedaży inwestycji pomniejszonej o koszty sprzedaży. Przyjęcie innych założeń dotyczących prognozowanych przepływów pieniężnych mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych inwestycji.

2.7.6. Rezerwy

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży istniejący obecny obowiązek świadczenia (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wykorzystania już posiadanych lub przyszłych aktywów Spółki, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej, która odzwierciedla koszt pieniądza dla Spółki (a w szczególności może to być stopa wolna od ryzyka), oraz przy uwzględnieniu ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Spółka tworzy w szczególności rezerwy:

- na obecne zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi wyceniane metodą aktuarialną,
- na skutki toczącego się postępowania sądowego.

Rezerwy na zobowiązania tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, co do zasady w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Na dzień, w którym nastąpiło zmniejszenie lub ustanie ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, niewykorzystane rezerwy zmniejszają koszty działalności Spółki.

2.7.7. Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem.

Kapitał podstawowy obejmuje zarejestrowany kapitał akcyjny. Wartość kapitału zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym odpowiada wartości kapitału zakładowego Spółki i wykazana jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Do kapitałów własnych zaliczane są również:

- pozostałe kapitały, obejmujące:
 - kapitał zapasowy, powstały ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz tworzony z odpisów z zysku. Na kapitał zapasowy przekazuje się przynajmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej wysokości kapitału zakładowego,
 - kapitał (fundusz) rezerwowy,
 - pozostałe elementy kapitałów, obejmujące:
 - kwoty z rozliczenia połączenia, przejęcia jednostek odniesione na kapitały,
 - zyski / straty z aktualizacji wyceny zabezpieczającego instrumentu pochodnego do wartości godziwej, uznane za część efektywną zabezpieczenia,
 - zyski / straty aktuarialne,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych (bądź korekty wyników) nieprzeznaczony na inne kapitały lub niepokryty z innych kapitałów,
- wynik finansowy bieżącego roku pomniejszony o wypłacone zaliczki na poczet dywidendy z wyniku finansowego za bieżący rok.

2.7.8. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony.

Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi, koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu oraz o koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi. Ponadto dla celów podatkowych wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu.

Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy. Wartość odroczonego podatku

dochodowego na dzień bilansowy ustala się z zastosowaniem metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy.

Z uwagi na odmiennność momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu przepisów prawa bilansowego i podatkowego Spółka tworzy rezerwę oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podatek dochodowy odroczony ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego, przeliczoną odpowiednią stawką podatkową.

Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub (w przypadku skutków wyceny aktywów finansowych odnoszonych na inne dochody całkowite) w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji Pozostałe dochody całkowite.

Spółka tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki podatkowe i przepisy podatkowe, obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczony nie podlegają dyskontowaniu.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

2.7.9. Zapasy

Zapasy obejmują przede wszystkim:

- inwestycje leasingowe przed wydaniem przedmiotu leasingu klientom,
- pokontraktowe przedmioty leasingu operacyjnego przeznaczone do sprzedaży.

Zapasy są wyceniane według jednej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cenę nabycia/ koszt wytworzenia pozycji zapasów ustala się z zastosowaniem metody szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen nabycia/ kosztów wytworzenia.

Cenę sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W momencie sprzedaży zapasów wartość bilansową tych zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym ujmowane są odnośne przychody. Kwotę wszelkich odpisów aktualizujących wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszystkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości. Kwotę wszelkich odpisów wartości aktywów przejętych za długi do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

2.7.10. Pozostałe aktywa

Pozycja Pozostałe aktywa obejmuje przede wszystkim:

- należności pozostałe ze sprzedaży powindykacyjnych i pokontraktowych przedmiotów leasingu,
- zaliczki do dostawców,
- koszty zapłacone z góry a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych,
- rozrachunki publiczno-prawne, w tym z tytułu podatku od towarów i usług.

Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres, którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

2.7.11. Pozostałe zobowiązania

Pozycja Pozostałe zobowiązania obejmuje przede wszystkim:

- otrzymane od klientów kaucje i depozyty stanowiące zabezpieczenie należności z tytułu leasingu i pożyczek, wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- otrzymane zaliczki od klientów, w tym wpłaty na poczet przyszłych umów leasingu,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na premie i bonusy,
- przychody przyszłych okresów.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty do zapłacenia głównie z tytułu gospodarki własnej, nieudokumentowane fakturą zakupu. Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi lub dostawy, tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wymagalne w ciągu roku obrotowego ujmuje się w wartości godziwej i wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Pozycja przychodów przyszłych okresów obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

3. Zmiany zasad rachunkowości i prezentacji sprawozdań finansowych

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku Spółka nie dokonała zmian zasad rachunkowości oraz zmian zasad prezentacji sprawozdań finansowych.

4. Istotne szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Spółki dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym i w notach objaśniających, w szczególności kwoty, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki i założenia dokonywane są na datę bilansową w oparciu o dostępne dane historyczne, informacje o warunkach aktualnych w momencie dokonywania szacunków oraz wiele innych czynników, które są uważane za właściwe w danych okolicznościach, w tym o oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków i działań podejmowanych przez Spółkę, wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, lub też w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku i w okresach przyszłych pod warunkiem, że korekta dotyczy tego okresu, w którym dokonano zmiany, i okresów przyszłych.

Główne subiektywne oceny, estymacje i założenia przyjęte przez Spółkę dotyczą przede wszystkim:

4.1. Utrata wartości aktywów finansowych

Proces monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów finansowych (w tym przede wszystkim należności z tytułu leasingu i pożyczek oraz ekspozycji pozabilansowych) oparty jest na identyfikacji zdarzeń uznanych za utratę wartości na poziomie klienta. W szczególności ustalana jest kwota zaległości, sprawdzane przekroczenie progu bezwzględnego 400,00 zł jako maksymalnej łącznej kwoty wszystkich przeterminowanych zobowiązań klienta, oraz jest ustalane, czy został spełniony próg względny w wysokości 1%, odzwierciedlający kwotę przeterminowanych zobowiązań kredytowych w stosunku do łącznej kwoty wszystkich ekspozycji bilansowych klienta. Wówczas na kliencie oznaczana jest automatycznie utrata wartości. W Spółce ponadto realizowane są cyklicznie procesy, które pozwalają ustalić ekspozycje posiadające znamiona oszustwa, co kwalifikuje automatycznie klienta do utraty wartości. Za ekspozycję z utratą wartości uznawana jest ekspozycja i klient, wobec którego podjęte zostały

działania windykacyjne nieco wcześniej niż wystąpienie przeterminowania, w szczególności nastąpiło rozwiązanie umowy lub rozpoczęcie windykacji terenowej zmierzające do odbioru przedmiotu finansowania od klienta. Ponadto utrata wartości w Spółce rozpoznawana jest łącznie na kliencie w sytuacji, gdy choć jedna ekspozycja spełnia przesłanki (zarażanie ekspozycji) oraz stosowany jest cross – default, gdy znane są powiązania kapitałowe/biznesowe podmiotów o istotnym zaangażowaniu. Utrata wartości oznaczana jest również, gdy w wyniku działań restrukturyzacyjnych Spółka dokonała redukcji zadłużenia. Dla uszczelnienia procesów automatycznych Spółka ponadto dopuszcza oflagowanie utraty wartości w sposób indywidualny w przypadku powzięcia negatywnych informacji o sytuacji klienta lub informacji, które skutkują znaczącym pogorszeniem pozycji Spółki jako wierzyciela, w tym utrata przedmiotów, brak wiedzy o ich lokalizacji itp. W okresie pandemii COVID-19 Spółka dodatkowo dokonuje oceny sytuacji klientów, którzy korzystają z moratoriów, jak również klientów z branż dotkniętych negatywnymi skutkami lockdownu pod kątem ryzyka długotrwałej utraty zdolności do obsługi długu i reklasyfikuje należności od tych klientów do Fazy 3. Po ustaniu przesłanek utraty wartości Spółka stosuje trzymiesięczny okres kwarantanny, który obsługiwany jest automatycznie.

4.1.1. Utrata wartości należności z tytułu leasingu finansowego oraz pożyczek udzielonych klientom przez Spółkę

Spółka przeprowadza przegląd swojego portfela pożyczek i umów leasingowych pod kątem utraty wartości co miesiąc. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela pożyczek i umów leasingowych, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnej umowy.

Stosowane są dwie metody szacunku, oparte o parametry wyliczone na podstawie strat notowanych historycznie dla podobnych grup przedmiotów finansowania oraz oparte o wartość wycen zewnętrznych/operatorów szacunkowych oraz szacunków wewnętrznych jednostki merytorycznej w Spółce.

Spółka szacuje potencjalne odzyski z przedmiotów finansowania ustalając w ten sposób przepływ na podstawie dwóch parametrów w modelu: haircut i success rate.

Parametr haircut oznacza spodziewany procentowy odzysk z przedmiotu w przypadku sprzedaży, success rate – prawdopodobieństwo sprzedaży.

Oba parametry kalkulowane są na podstawie historycznych odzysków i historycznych zagospodarowań w procesie zagospodarowania pokontraktowych i powindykacyjnych przedmiotów leasingu. Parametry kalkulowane są osobno dla kilku grup przedmiotów finansowania: samochody osobowe, samochody ciężarowe, maszyny ogólne i specjalistyczne, środki transportu oraz pozostałe i stosowane adekwatnie do danego przedmiotu w ramach umowy.

Przyjęty model polega na dyskontowaniu przepływów pieniężnych, skorygowanych przede wszystkim o wyniki oceny możliwości zbycia przyjętych zabezpieczeń, koszty windykacji, płynność rynku oraz koszt pieniądza w czasie.

Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych, i okresy, w których one nastąpią, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

W Spółce przeprowadzana jest ponadto ocena wpływu zmiany parametrów przyjętych do wyliczenia wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu leasingu i pożyczek na wynik finansowy Spółki, gdzie PD oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia utraty wartości, LGD – oczekiwaną wysokość straty na kontrakcie w przypadku wystąpienia utraty wartości.

Szacowana zmiana wartości odpisu dla portfela należności z tytułu leasingu i pożyczek w relacji do zmian PD i LGD, przy założeniu aktualnej na daną datę wartości portfela	Zwiększenie PD o 10%		Zwiększenie LGD o 10%		Zwiększenie LGD o 20%	
	szacowana zmiana odpisu		szacowana zmiana odpisu		szacowana zmiana odpisu	
	wartościowo	procentowo	wartościowo	procentowo	wartościowo	procentowo
Według stanu na 31 grudnia 2021 roku						
Faza 1	1 081	1%	7 206	9%	13 618	18%
Faza 2	-12 395	-9%	15 452	11%	34 373	24%
Faza 3	21 121	4%	4 389	1%	8 976	2%
Faza 4	0	0	5	0%	10	0%
Według stanu na 31 grudnia 2020 roku						
Faza 1	2 699	6%	7 445	16%	15 173	33%
Faza 2	5 109	6%	10 487	12%	23 434	27%
Faza 3	4 198	1%	7 041	1%	14 851	3%
Faza 4	2	1%	19	0%	38	0%

Dla modeli makro w scenariuszu bazowym zmiana długoterminowej prognozy PKB (% r/r) z 3,0 do 2,0 oraz zmiana stopy bezrobocia z 2,5% do 3,5% skutkowałaby wzrostem PD dla segmentu korporacyjnego w wysokości ok. 15,5% oraz wzrostem dla segmentu detalicznego w wysokości ok. 14,1%.

4.2. Kalkulacja rezerw

Rezerwy na obecne zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, obejmują rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe. W kalkulacji tych rezerw uwzględniono wszystkie odprawy, które mogą być w przyszłości wypłacone przez Spółkę. Aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2021 roku dokonano wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego niezależnego aktuarusza przy zastosowaniu metody indywidualnej (dla każdego pracownika osobno). Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji, ale z uwzględnieniem założeń dotyczących choćby rotacji zatrudnienia, podstawy wymiaru odprawy i prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby, jako pracownika Spółki, daty wypłaty odprawy etc. Istotnym elementem wpływającym na wysokość rezerwy jest przyjęta stopa dyskonta, która bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka (obligacje skarbowe) i denominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze, a których termin wykupu jest zbliżony z szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Zmiana stopy dyskonta finansowego o +/- 1 p.p. wpłynęłaby odpowiednio na zmniejszenie wartości rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe o 58 tys. zł / zwiększenie o 68 tys. zł.

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Spółka tworzy również inne rezerwy, w tym w szczególności rezerwy na skutki toczącego się postępowania sądowego. Wysokość rezerwy szacowana jest z uwzględnieniem ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem w oparciu o wartości prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych, przy czym gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wtedy te przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej koszt pieniądza dla Spółki.

4.3. Kalkulacja rezerwy na wynagrodzenie zmienne członków Zarządu

Rezerwy na wynagrodzenia zmienne Członków Zarządu są kalkulowane z uwzględnieniem ich formy gotówkowej, jak i formy akcji fantomowych. Rezerwy w formie gotówkowej są tworzone w kwotach nominalnych należnych do wypłaty, a wynagrodzenia w formie instrumentu finansowego z uwzględnieniem mediany średniodziennych cen akcji PKO BP na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie z okresu kwartału poprzedzającego dokonanie kalkulacji i wypłatę, publikowanych w systemie informacyjnym Thomson Reuters.

Spółka wycenia przyszłe zobowiązania z tytułu wynagrodzenia zmiennego płatnego w formie akcji w wartości godziwej zobowiązania. Do dnia, gdy zobowiązanie wynikające z przyznanych akcji fantomowych zostanie uregulowane w formie wypłaty gotówkowej, Spółka będzie dokonywała wyceny instrumentów finansowych na koniec każdego okresu sprawozdawczego, jak również na dzień rozliczenia w wartości godziwej. Składnik gotówkowy odroczonego wynagrodzenia zmiennego jest wypłacany z uwzględnieniem godziwej stopy oprocentowania. Za godziwą stopę oprocentowania przyjmuje się średni koszt odsetkowy terminowej oferty depozytowej PKO BP dla ludności, bez uwzględnienia lokat strukturyzowanych i rachunku lokacyjnego IKE, według stanu na ostatni dzień stycznia. W 2021 roku doszło do zmiany zapisów „Zasad zatrudniania i wynagradzania członków Zarządu spółki PKO Leasing S.A.” w zakresie sposobu wyliczania stopy godziwej. Doprecyzowano, że zastosowanie stopy godziwej obejmuje okres od dnia wypłaty składnika gotówkowego wynagrodzenia zmiennego nieodroczonego za dany okres premiowania do dnia wypłaty każdej z rat składnika gotówkowego wynagrodzenia odroczonego. Oprocentowanie składnika gotówkowego jest liczone w skali roku od pozostającej do wypłaty części wynagrodzenia odroczonego, według godziwej stopy oprocentowania, która jest ustalana przez PKO BP w styczniu danego roku kalendarzowego. Skapitalizowane odsetki od części składnika gotówkowego, który nie podlega wypłacie w formie raty wynagrodzenia odroczonego, są dodawane do części odroczonej, która pozostaje do wypłaty w kolejnych latach na zasadzie procentu składanego.

4.4. Okres użytkowania oraz utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych

Na potrzeby wyliczania kosztów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych szacowany jest przewidywany okres ich użytkowania, który ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki amortyzacji. Przyjęte okresy użytkowania są co najmniej raz w roku weryfikowane, przy czym podczas szacowania długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz jego weryfikacji uwzględniane są m.in. okres wynikający z tytułów umownych dotyczących okresu korzystania ze

składnika aktywów, oczekiwane zużycie fizyczne i wykorzystanie składnika aktywów, utrata przydatności lub ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów z przyczyn technologicznych, rynkowych, prawnych lub innych.

Gdyby okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych własnych oraz wartości niematerialnych był dłuższy o 10%, wartość kosztów amortyzacji w 2021 roku byłaby mniejsza o kwotę 3.423 tys. zł.

Istotnym szacunkiem w przypadku środków trwałych oddanych w użytkowanie na podstawie umowy leasingu jest przewidywana na moment zakończenia umowy wartość rynkowa środka trwałego. Wartość ta ma bezpośredni wpływ na wartość podlegającą amortyzacji w okresie trwania umowy leasingu operacyjnego.

Dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wykonywane są systematyczne przeglądy mające na celu ustalenie, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości tych aktywów. W przypadku, gdy wystąpiły przesłanki utraty wartości, Spółka szacuje wysokość odpisu jako różnicę między wartością księgową a niższą od niej wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia i wartości użytkowej. Wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia szacowana jest na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców (które również opierają się co do zasady na szacunkach); natomiast wartość użytkowa szacowana jest poprzez przyjęcie określonych założeń, m.in. co do kwot i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Spółka może uzyskać z tytułu danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych, jak również co do ryzyka braku płynności danego składnika aktywów. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

5. Przychody z działalności operacyjnej

Przychody z działalności operacyjnej	2021	2020
Przychody z tytułu leasingu finansowego	563 558	546 292
Przychody z tytułu pożyczek	77 972	71 807
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	61 675	88 764
Przychody ze sprzedaży przedmiotów leasingu operacyjnego	91 781	141 515
Przychody z tytułu prowizji ubezpieczeniowych	43 186	42 318
Przychody z tytułu innych prowizji i opłat	74 249	59 793
Przychody z działalności operacyjnej razem	912 421	950 489

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego obejmują opłaty z tytułu korzystania z przedmiotu leasingu oraz wynik na zarządzaniu flotą.

Przychody z tytułu innych prowizji i opłat obejmują:

Przychody z tytułu innych prowizji i opłat	2021	2020
Opłaty windykacyjne	25 302	20 797
Opłaty za aneksy	16 833	11 052
Opłaty związane z ubezpieczeniem umów leasingu	8 253	8 739
Wynik na rejestracji przedmiotów leasingu	4 528	2 163
Prowizje z tytułu likwidacji szkód	14 326	12 301
Przychody z tytułu bezumownego korzystania z przedmiotu leasingu	804	1 168
Przychody z tytułu pośrednictwa w sprzedaży leasingu	908	97
Opłaty za usługę monitoringu wiarygodności	251	615
Inne opłaty i prowizje	3 044	2 861
Przychody z tytułu innych prowizji i opłat razem	74 249	59 793

Odsetki od aktywów finansowych z rozpoznaną utratą wartości wyniosły w 2021 roku 35.526 tys. zł (2020: 19.746 tys. zł).

6. Koszty z tytułu odsetek

Koszty z tytułu odsetek	2021	2020
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek	-153 203	-201 321
Z tytułu sekurytyzacji aktywów	-38 228	-54 680
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-9 825	-4 725
Z tytułu otrzymanych kaucji i depozytów	-755	-996
Z tytułu instrumentów finansowych w ramach rachunkowości zabezpieczeń	-2 015	-3 738
Z tytułu leasingu	-278	-441
Razem	-204 304	-265 901

7. Koszty z tytułu prowizji i opłat

Koszty z tytułu prowizji i opłat	2021	2020
Z tytułu opłat sądowych i skarbowych	-8 060	-5 215
Z tytułu opłat za otrzymane gwarancje	-4 076	-5 035
Z tytułu pozyskania informacji gospodarczych	-3 770	-3 362
Z tytułu likwidacji szkód	-3 099	-2 089
Z tytułu prowizji za usługi banków	-696	-833
Z tytułu pozostałych opłat	-1 261	-573
Razem	-20 962	-17 107

8. Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe

	Wartość odpisów na 1 stycznia 2021	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia ze spłat i w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Spisania aktywów	Różnice kursowe	Inne zmiany	Bilans zamknięcia 31 grudnia 2021
Faza 1								
Należności z tytułu leasingu finansowego	38 786	35 895	-7 837	-6 099	0	0	0	60 745
Należności z tytułu pożyczek	7 003	13 856	-1 572	-2 613	0	0	0	16 674
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	254	0	-67	0	0	0	0	187
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza1	46 043	49 751	-9 476	-8 712	0	0	0	77 606
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	46 043	49 751	-9 476	-8 712	0	0	0	77 606
Faza 2								
Należności z tytułu leasingu finansowego	74 888	4 399	-16 165	63 596	0	0	0	126 718
Należności z tytułu pożyczek	10 456	0	-2 018	9 824	0	0	0	18 262
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	169	0	-167	-1	0	0	0	1
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza2	85 513	4 399	-18 350	73 419	0	0	0	144 981
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	85 513	4 399	-18 350	73 419	0	0	0	144 981
Faza 3								
Należności z tytułu leasingu finansowego	467 473	70 155	-71 444	53 578	-114 242	-61	19 446	424 905
Należności z tytułu pożyczek	47 605	4 977	-8 804	14 120	-6 448	0	0	51 450
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	19 559	5 359	-10 247	3 916	0	0	0	18 587
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza3	534 637	80 491	-90 495	71 614	-120 690	-61	19 446	494 942
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	360 667	56 598	-67 722	54 491	-72 421	0	0	331 613
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych indywidualnie	173 970	23 893	-22 773	17 123	-48 269	-61	19 446	163 329
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Odpisy	666 193	134 641	-118 321	136 321	-120 690	-61	19 446	717 529
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	492 223	110 748	-95 548	119 198	-72 421	0	0	554 200
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych indywidualnie	173 970	23 893	-22 773	17 123	-48 269	-61	19 446	163 329

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

	Wartość odpisów na 1 stycznia 2021	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia ze spłat i w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Spisania aktywów	Różnice kursowe	Inne zmiany	Bilans zamknięcia 31 grudnia 2021
Należności z tytułu leasingu finansowego	581 147	110 449	-95 446	111 075	-114 242	-61	19 446	612 368
Należności z tytułu pożyczek	65 064	18 391	-11 952	21 331	-6 448	0	0	86 386
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	19 982	5 359	-10 481	3 915	0	0	0	18 775
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	666 193	134 199	-117 879	136 321	-120 690	-61	19 446	717 529
w tym: zakupione/ utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	2 896	102	-1 215	0	0	0	0	1 783

Aktywa finansowe z utratą wartości w momencie początkowego ujęcia - POCI

Łączna wartość netto nabytych bądź udzielonych aktywów finansowych z utratą wartości na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 56.847 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2020 roku – 76.666 tys. zł). W całości dotyczy to należności z tytułu leasingu i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Kwota pozostała do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności, wyniosła w 2021 roku 213.419 tys. zł (2020: 125.750 tys. zł).

Zarówno w 2021 roku, jak i w 2020 roku na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości.

	Wartość odpisów na 1 stycznia 2020	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia ze spłat i w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Spisania aktywów	Różnice kursowe	Inne zmiany	Bilans zamknięcia 31 grudnia 2020
Należności z tytułu leasingu finansowego	485 655	77 166	-91 224	139 991	-38 340	1 656	6 243	581 147
Należności z tytułu pożyczek	56 998	13 197	-14 834	10 777	-1 074	0	0	65 064
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	6 766	9 055	-1 877	6 051	-13	0	0	19 982
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	549 419	99 418	-107 935	156 819	-39 427	1 656	6 243	666 193
w tym: zakupione/ utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	3 294	0	-398	0	0	0	0	2 896

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

	Wartość odpisów na 1 stycznia 2020	Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	Zmniejszenia ze spłat i w związku z zaprzestaniem ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Spisania aktywów	Różnice kursowe	Inne zmiany	Bilans zamknięcia 31 grudnia 2020
Faza 1								
Należności z tytułu leasingu finansowego	29 144	27 830	-8 586	-9 602	0	0	0	38 786
Należności z tytułu pożyczek	4 924	5 746	-2 140	-1 527	0	0	0	7 003
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	199	89	-34	0	0	0	0	254
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza1	34 267	33 665	-10 760	-11 129	0	0	0	46 043
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	34 267	33 665	-10 760	-11 129	0	0	0	46 043
Faza 2								
Należności z tytułu leasingu finansowego	65 662	4 783	-20 669	25 112	0	0	0	74 888
Należności z tytułu pożyczek	7 512	1 789	-2 883	4 038	0	0	0	10 456
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	503	0	-496	162	0	0	0	169
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza2	73 677	6 572	-24 048	29 312	0	0	0	85 513
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	73 677	6 572	-24 048	29 312	0	0	0	85 513
Faza 3								
Należności z tytułu leasingu finansowego	390 849	44 553	-61 969	124 481	-38 340	1 656	6 243	467 473
Należności z tytułu pożyczek	44 562	5 662	-9 811	8 266	-1 074	0	0	47 605
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	6 064	8 966	-1 347	5 889	-13	0	0	19 559
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Faza3	441 475	59 181	-73 127	138 636	-39 427	1 656	6 243	534 637
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	296 525	42 333	-48 331	70 140	0	0	0	360 667
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych indywidualnie	144 950	16 848	-24 796	68 496	-39 427	1 656	6 243	173 970
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem Odpisy	549 419	99 418	-107 935	156 819	-39 427	1 656	6 243	666 193
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych grupowo	404 469	82 570	-83 139	88 323	0	0	0	492 223
w tym: odpisy aktualizujące od aktywów wycenianych indywidualnie	144 950	16 848	-24 796	68 496	-39 427	1 656	6 243	173 970

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

9. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend	2021	2020
Dywidenda wypłacona przez PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	11 954	16 233
Zaliczka na poczet dywidendy z zysku za rok bieżący wypłacona przez PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	14 300	9 300
Dywidenda wypłacona przez Prime Car Management S.A.	32 509	18 155
Dywidenda wypłacona przez PKO Leasing Sverige AB	1 481	467
Razem	60 244	44 155

10. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany	2021	2020
Różnice kursowe z wyceny aktywów i pasywów	15 522	12 751
Razem wynik z pozycji wymiany	15 522	12 751

Wynik z pozycji wymiany zawiera zyski i straty na aktywach i pasywach wyrażonych w walucie obcej oraz wycenę do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap).

11. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2021	2020
Wynik na rozliczeniu umów wypowiedzianych, wygasłych oraz na likwidacji szkód	37 022	21 054
Przychody z tytułu przedterminowego zakończenia umów	12 047	8 579
Spisanie przedawnionych zobowiązań	3 991	2 087
Przychody ze świadczenia pozostałych usług na rzecz spółek zależnych	1 380	1 680
Przychody z tytułu odwrócenia utraty wartości innych aktywów	0	3 684
Wynik na sprzedaży i likwidacji środków trwałych wykorzystywanych na własne potrzeby	313	596
Pozostałe przychody operacyjne - Inne	1 334	739
Razem	56 087	38 419

Wartość otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat wyniosła w 2021 roku 11.431 tys. zł, w 2020 roku – 14.742 tys. zł.

12. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	2021	2020
Koszty pomocniczych usług okołoubezpieczeniowych	-11 642	-10 498
Odpisy z tytułu utraty wartości relacji z klientami (wartości niematerialne)	-8 506	0
Koszty windykacji zewnętrznej	-6 893	-7 723
Wynik na ubezpieczeniu przedmiotów leasingu	-4 355	-4 826
Koszty bezpośrednie remarketingu przedmiotów poleasingowych i pokontraktowych	-3 999	-4 997
VAT niepodlegający odliczeniu	-1 500	-1 140
Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	-1 479	0
Koszty i straty operacyjne	-544	-706
Darowizny	-54	-2 884
Pozostałe koszty operacyjne – inne	-7 912	-7 205
Razem	-46 884	-39 979

Koszty pomocniczych usług okołoubezpieczeniowych związane są z nabyciem usług na potrzeby prowadzonej przez Spółkę działalności agenta ubezpieczeniowego.

13. Przychody finansowe

Przychody finansowe	2021	2020
Z tytułu odsetek za zwłokę w płatności	10 029	9 626
Z tytułu dodatkowego wynagrodzenia za finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw	9 962	9 177
Z tytułu obligacji podporządkowanych	0	4 429
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej	0	-2 546
Przychody finansowe – pozostałe	0	3
Razem	19 991	20 689

14. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne	2021	2020
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-150 599	-139 112
Pozostałe ogólne koszty administracyjne	-81 536	-71 041
Razem	-232 135	-210 153

14.1. Wynagrodzenia

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	2021	2020
Wynagrodzenia	-128 646	-119 105
Koszty ubezpieczeń społecznych, w tym:	-17 020	-16 479
ubezpieczenie emerytalne i rentowe	-14 444	-14 065
pozostałe	-2 576	-2 414
Koszty świadczeń emerytalnych	0	-29
Pozostałe świadczenia pracownicze	-4 933	-3 499
Razem	-150 599	-139 112

14.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne

Pozostałe ogólne koszty administracyjne	2021	2020
Koszty eksploatacyjne	-5 184	-4 923
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-12 889	-11 478
Koszty marketingu	-11 660	-5 576
Koszty szkoleń	-1 587	-1 184
Koszty usług konsultingowych	-1 295	-2 222
Podatki i opłaty	-739	-722
Pozostałe koszty rzeczowe	-11 702	-10 132
Amortyzacja	-36 480	-34 804
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-18 337	-18 701
Amortyzacja wartości niematerialnych	-18 143	-16 103
Razem	-81 536	-71 041

Koszty amortyzacji nie zawierają kosztów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez klientów na podstawie umów leasingu operacyjnego, które wykazane zostały w odrębnej pozycji rachunku zysków i strat.

Koszty leasingu krótkoterminowego oraz leasingu aktywów niskiej wartości wyniosły w 2021 roku 119 tys. zł (2020: 87 tys. zł).

15. Podatek dochodowy

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej	2021	2020
Zysk brutto	277 611	164 090
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	-52 746	-31 177
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	-20 982	-14 267
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu	11 446	8 389
w tym: wpływ przychodów z tytułu dywidend	11 446	8 389
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-62 282	-37 055

Uzgodnienie podatku odniesionego do rachunku zysków i strat	2021	2020
Podatek dochodowy bieżący	132 120	188 369
Odroczony podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	-194 402	-225 424
Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	-62 282	-37 055

Na wysokość efektywnej stawki podatku dochodowego wpłynęły przychody niepodlegające opodatkowaniu, w tym przede wszystkim przychody z tytułu dywidend, oraz koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym w szczególności: odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu leasingu i pożyczek w części, jaka nie została i nie zostanie rozpoznana jako koszt uzyskania przychodu, oraz ubezpieczenie samochodów osobowych.

Na podstawie umowy z dnia 5 listopada 2018 roku PKO Bank Polski S.A., łącznie z dwoma spółkami zależnymi: PKO Bankiem Hipotecznym S.A. oraz PKO Leasing S.A., utworzył Podatkową Grupę Kapitałową Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („PGK PKO Banku Polskiego S.A.”). Umowa ta została zarejestrowana przez Naczelnika Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie. PKO Bank Polski S.A. jest w PGK PKO Banku Polskiego S.A. spółką dominującą. PGK PKO Banku Polskiego S.A. została powołana na okres 3 lat podatkowych. Pierwszy rok podatkowy rozpoczął się 1 stycznia 2019 roku.

Na podstawie umowy z dnia 3 listopada 2021 roku PKO Bank Polski S.A., łącznie z dwoma spółkami zależnymi: PKO Bankiem Hipotecznym S.A. oraz PKO Leasing S.A., przedłużył funkcjonowanie PGK PKO Banku Polskiego S.A. na okres trzech kolejnych lat podatkowych, tj. lata 2022-2024. Umowa ta została zarejestrowana w dniu 14 grudnia 2021 roku przez Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie.

Podatkowa grupa kapitałowa jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej utworzenie oznacza konsolidację dochodów spółek wchodzących w jej skład dla celów opodatkowania podatkiem dochodowym oraz umożliwia skorzystanie z innych, zapewniających w szczególności ułatwienia operacyjne, przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które dedykowane są podatkowym grupom kapitałowym.

Zmiany różnic przejściowych w 2021 roku	Stan na początek okresu	Zmiany		Stan na koniec okresu
	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingu	558 539	-191 648	0	366 891
Odpisy aktualizujące wartość należności nieuznane za koszty uzyskania przychodów	105 785	3 593	0	109 378
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	8 583	-16	0	8 567
Koszty do zapłacenia	5 755	593	0	6 348
Rezerwy	5 679	361	-1	6 039
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	1 359	-1 359	0	0
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt)	215	218	0	433
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	685 915	-188 258	-1	497 656
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingu	-7 904	-10 739	0	-18 643
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód)	-6 389	337	0	-6 052
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	0	832	-5 122	-4 290
Wycena relacji z klientami	-7 850	2 991	0	-4 859
Inne	-600	435	0	-165
Rezerwa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-22 743	-6 144	-5 122	-34 009
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	x	-194 402	x	x
Zmiana z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęta w pozostałych całkowitych dochodach	x	x	-5 123	x
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	663 172	-194 402	-5 123	463 647
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	x	x	0

Kwota aktywów netto z tytułu podatku dochodowego, których realizacji lub uregulowania oczekuje się po upływie 12 miesięcy, na koniec 2021 roku wynosiła 302.813 tys. zł (2020: 421.752 tys. zł). Spółka oczekuje w przyszłych okresach nadwyżki dochodu do opodatkowania nad dochodem wynikającym z odwrócenia się dotychczasowych dodatnich różnic przejściowych oraz w latach, w których jednostkowo na poziomie Spółki powstanie strata podatkowa, bieżącego rozliczenia straty w ramach podatkowej grupy kapitałowej.

Zmiany różnic przejściowych w 2020 roku	Stan na początek okresu	Zmiany			Stan na koniec okresu
	Podatek odroczony	Zmiany z tytułu połączenia jednostek	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony
Aktywa z tytułu podatku odroczonego					
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingu	793 876	2 465	-237 802	0	558 539
Odpisy aktualizujące wartość należności nieuznane za koszty uzyskania przychodów	90 984	3	14 798	0	105 785
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	300	0	-300	0	0
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	7 087	38	1 458	0	8 583
Koszty do zapłacenia	4 524	5	1 226	0	5 755
Rezerwy	4 997	0	668	14	5 679
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	337	0	5	1 017	1 359
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt)	364	4	-153	0	215
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	902 469	2 515	-220 100	1 031	685 915
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego					
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingu	0	0	-7 904	0	-7 904
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód)	-7 034	0	645	0	-6 389
Wartość godziwa instrumentów pochodnych	-484	0	484	0	0
Wycena relacji z klientami	-9 245	0	1 395	0	-7 850
Inne	-656	0	56	0	-600
Rezerwa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-17 419	0	-5 324	0	-22 743
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	x	x	-225 424	x	x
Zmiana z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujęta w pozostałych całkowitych dochodach	x	x	x	1 031	x
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	885 050	2 515	-225 424	1 031	663 172
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	0	x	x	0

16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki na rachunkach bieżących	191 565	714
Razem	191 565	714

W 2020 i w 2021 roku środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie były oprocentowane.

17. Aktywa finansowe i zobowiązania wyceniane według wartości godziwej

17.1. Pochodne instrumenty finansowe

Spółka wykorzystuje jako zabezpieczenia swoich pozycji rynkowych na potrzeby niezwiązane z rachunkowością zabezpieczeń walutowe transakcje terminowe. Na potrzeby związane z rachunkowością zabezpieczeń Spółka wykorzystuje swapy stopy procentowej (IRS).

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna lub sprzedaży walut w przyszłości.

Kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana kwot nominalów w różnych walutach lub kwot odsetek (na przykład zamiana strumienia odsetek stałych na odsetki zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład kontrakty swapów walutowo-procentowych).

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Spółki na ryzyko walutowe lub ryzyko zmiany stóp procentowych. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2021		
	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe			
Walutowe kontrakty swap	1 944	0	5
Razem	1 944	0	5
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne			
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	1 461 975	22 577	0
Razem	1 461 975	22 577	0

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

	31 grudnia 2020		
	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe			
Walutowe kontrakty swap	569 019	21	18 023
Razem	569 019	21	18 023
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne			
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	601 134	0	7 155
Razem	601 134	0	7 155

Spółka eliminuje ryzyko kredytowe kontrahenta wynikające z zawartych transakcji pochodnych poprzez przeprowadzanie wszystkich tego typu operacji z instytucjami finansowymi w ramach Grupy PKO Banku Polskiego.

Kwota należności długoterminowych z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na koniec 2021 roku wynosiła 16.195 tys. zł (2020: 0 tys. zł).

Przepływy części odsetkowych kontraktów IRS występują w cyklach miesięcznych, zatem wywierają wpływ na wynik finansowy w każdym miesiącu. Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dotyczy okresu do 30 czerwca 2031 roku.

Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat wyniosła w 2021 roku +2.773 tys. zł (2020: (-)29 tys. zł).

Nie występują planowane transakcje, w odniesieniu do których rachunkowość zabezpieczeń została uprzednio zastosowana, ale nie oczekuje się ich przeprowadzenia.

Poniżej przedstawiono spodziewane przepływy odsetkowe w ramach rachunkowości zabezpieczeń, zagregowane do wybranych przedziałów czasowych.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021	Wypływy	Wpływy
Do 1 miesiąca	-311	388
Powyżej 1 miesiąca do 6 miesięcy	-1 154	3 721
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-657	4 396
Powyżej 1 roku do 2 lat	-86	6 898
Powyżej 2 lat do 5 lat	-109	8 989
Powyżej 5 lat	-27	529
Razem	-2 344	24 921

18. Należności z tytułu leasingu i pożyczek

Należności z tytułu leasingu i pożyczek	31 grudnia 2021			31 grudnia 2020		
według rodzaju	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu leasingu finansowego	17 368 049	-612 368	16 755 681	16 391 464	-581 147	15 810 317
Należności z tytułu pożyczek	2 292 216	-86 386	2 205 830	1 806 979	-65 064	1 741 915
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	30 179	-18 775	11 404	31 557	-19 982	11 575
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	19 690 444	-717 529	18 972 915	18 230 000	-666 193	17 563 807
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	58 630	-1 783	56 847	79 562	-2 896	76 666

Należności z tytułu leasingu i pożyczek	31 grudnia 2021			31 grudnia 2020		
według struktury podmiotowej	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Klienci indywidualni	51 205	-310	50 895	40 576	-126	40 450
Klienci detaliczni	13 401 919	-537 250	12 864 669	12 402 567	-506 491	11 896 076
Klienci korporacyjni	6 189 627	-179 923	6 009 704	5 734 438	-159 535	5 574 903
Sektor publiczny	47 693	-46	47 647	52 419	-41	52 378
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	19 690 444	-717 529	18 972 915	18 230 000	-666 193	17 563 807

Wpływ pandemii COVID-19 na pogorszenie jakości portfela należności z tytułu leasingu finansowego i pożyczek w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku opisany został w nocie 43. jednostkowego sprawozdania finansowego.

W saldzie należności z tytułu leasingu i pożyczek uwzględnione zostały przede wszystkim należności z tytułu leasingu finansowego, omówione w nocie 19.1.

Kwota należności długoterminowych z tytułu leasingu i pożyczek na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła 12.391.418 tys. zł (2020: 11.169.894 tys. zł).

	Aktywa brutto, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Aktywa brutto, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	Razem wartość brutto	Odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Odpisy dotyczące aktywów, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Odpisy dotyczące aktywów dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	Razem wartość odpisów na oczekiwane straty	Razem wartość netto
Stan na dzień 31 grudnia 2021									
Należności z tytułu leasingu finansowego	12 658 524	3 783 422	926 103	17 368 049	-60 745	-126 718	-424 905	-612 368	16 755 681
Należności z tytułu pożyczek	1 729 153	471 942	91 121	2 292 216	-16 674	-18 262	-51 450	-86 386	2 205 830
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	5 268	191	24 720	30 179	-187	-1	-18 587	-18 775	11 404
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	14 392 945	4 255 555	1 041 944	19 690 444	-77 606	-144 981	-494 942	-717 529	18 972 915
w tym: POCI	0	0	58 630	58 630	0	0	-1 783	-1 783	56 847
Stan na dzień 31 grudnia 2020									
Należności z tytułu leasingu finansowego	12 737 099	2 644 782	1 009 583	16 391 464	-38 786	-74 888	-467 473	-581 147	15 810 317
Należności z tytułu pożyczek	1 312 894	413 899	80 186	1 806 979	-7 003	-10 456	-47 605	-65 064	1 741 915
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	5 928	2 036	23 593	31 557	-254	-169	-19 559	-19 982	11 575
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	14 055 921	3 060 717	1 113 362	18 230 000	-46 043	-85 513	-534 637	-666 193	17 563 807
w tym: POCI	0	0	79 562	79 562	0	0	-2 896	-2 896	76 666

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Poniżej zaprezentowano przesunięcia między fazami utraty wartości w wartości bilansowej brutto oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Dla należności z tytułu leasingu i pożyczek, które wielokrotnie zmieniły fazy, przesunięcie zostało zaprezentowane jako transfer z fazy, w jakiej znajdowały się na dzień 1 stycznia lub w momencie ich początkowego ujęcia do fazy utraty wartości na dzień 31 grudnia.

Wartość bilansowa brutto Stan na 31 grudnia 2021 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	13 947 339	2 727 303	277 883	278 285	43 410	85 950	7 879	17 368 049
Należności z tytułu pożyczek	1 893 682	269 221	75 166	23 983	4 763	23 191	2 210	2 292 216
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	24 606	3	142	0	1	5 427	0	30 179
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	15 865 627	2 996 527	353 191	302 268	48 174	114 568	10 089	19 690 444
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	58 630	0	0	0	0	0	0	58 630

Odpisy na oczekiwane straty Stan na 31 grudnia 2021 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	-412 306	-83 365	-1 132	-66 365	-1 933	-47 204	-63	-612 368
Należności z tytułu pożyczek	-55 904	-11 699	-634	-8 697	-296	-9 144	-12	-86 386
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	-14 693	0	-1	0	0	-4 081	0	-18 775
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	-482 903	-95 064	-1 767	-75 062	-2 229	-60 429	-75	-717 529
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-1 783	0	0	0	0	0	0	-1 783

Wartość bilansowa netto Stan na 31 grudnia 2021 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	13 535 033	2 643 938	276 751	211 920	41 477	38 746	7 816	16 755 681
Należności z tytułu pożyczek	1 837 778	257 522	74 532	15 286	4 467	14 047	2 198	2 205 830
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	9 913	3	141	0	1	1 346	0	11 404
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	15 382 724	2 901 463	351 424	227 206	45 945	54 139	10 014	18 972 915
w tym: w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	56 847	0	0	0	0	0	0	56 847

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Wartość bilansowa brutto Stan na 31 grudnia 2020 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	13 879 603	1 572 859	364 845	185 472	64 035	312 493	12 157	16 391 464
Należności z tytułu pożyczek	1 587 556	162 091	24 764	10 150	5 840	15 615	963	1 806 979
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	20 808	2 008	0	1 831	0	6 910	0	31 557
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	15 487 967	1 736 958	389 609	197 453	69 875	335 018	13 120	18 230 000
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	79 562	0	0	0	0	0	0	79 562

Odpisy na oczekiwane straty Stan na 31 grudnia 2020 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	-394 263	-40 650	-1 098	-59 879	-2 391	-82 791	-75	-581 147
Należności z tytułu pożyczek	-49 696	-5 462	-191	-4 135	-323	-5 254	-3	-65 064
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	-13 663	-168	0	-1 578	0	-4 573	0	-19 982
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	-457 622	-46 280	-1 289	-65 592	-2 714	-92 618	-78	-666 193
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-2 896	0	0	0	0	0	0	-2 896

Wartość bilansowa netto Stan na 31 grudnia 2020 roku	wartości niepodlegające transferom	z fazy 1 do fazy 2	z fazy 2 do fazy 1	z fazy 2 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 2	z fazy 1 do fazy 3	z fazy 3 do fazy 1	Razem
Należności z tytułu leasingu finansowego	13 485 340	1 532 209	363 747	125 593	61 644	229 702	12 082	15 810 317
Należności z tytułu pożyczek	1 537 860	156 629	24 573	6 015	5 517	10 361	960	1 741 915
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	7 145	1 840	0	253	0	2 337	0	11 575
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	15 030 345	1 690 678	388 320	131 861	67 161	242 400	13 042	17 563 807
w tym: w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	76 666	0	0	0	0	0	0	76 666

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

19. Leasing

19.1. Należności z tytułu leasingu finansowego

31 grudnia 2021	Inwestycja leasingowa brutto	Suma niezdyskontowanych opłat leasingowych (bez niegwarantowanych wartości końcowych)	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	6 368 092	7 058 860	-690 768
powyżej 1 roku do 2 lat	4 632 521	5 060 773	-428 252
powyżej 2 do 3 lat	3 340 532	3 568 046	-227 514
powyżej 3 do 4 lat	1 770 739	1 872 878	-102 139
powyżej 4 do 5 lat	853 900	890 072	-36 172
powyżej 5 lat	402 265	419 653	-17 388
Razem brutto	17 368 049	18 870 282	-1 502 233
Odpisy na oczekiwane straty	-612 368	-612 368	x
Razem netto	16 755 681	18 257 914	-1 502 233

31 grudnia 2020	Inwestycja leasingowa brutto	Suma niezdyskontowanych opłat leasingowych (bez niegwarantowanych wartości końcowych)	Niezrealizowane przychody
Należności leasingowe brutto:			
do 1 roku	6 284 246	6 740 941	-456 695
powyżej 1 roku do 2 lat	4 314 544	4 591 853	-277 309
powyżej 2 do 3 lat	2 995 117	3 142 343	-147 226
powyżej 3 do 4 lat	1 667 918	1 733 402	-65 484
powyżej 4 do 5 lat	756 028	779 368	-23 340
powyżej 5 lat	373 611	386 659	-13 048
Razem brutto	16 391 464	17 374 566	-983 102
Odpisy na oczekiwane straty	-581 147	-581 147	x
Razem netto	15 810 317	16 793 419	-983 102

W transakcjach leasingu finansowego nie występuje niegwarantowana wartość rezydualna przedmiotów leasingu. Korzystający nabywają przedmiot leasingu po zakończeniu umowy w cenie ustalonej na poziomie niższym niż wartość rynkowa. Sporadycznie występuje gwarancja nabycia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy leasingu przez podmioty trzecie.

Charakterystyka portfela z podziałem na rodzaj środków (wg wartości netto)	31 grudnia 2021	%	31 grudnia 2020	%
Leasing samochodów osobowych	6 272 939	37%	5 848 267	37%
Leasing transportu ciężkiego	4 464 002	27%	4 235 678	27%
Leasing nieruchomości	465 465	3%	643 999	4%
Leasing maszyn i urządzeń	5 553 275	33%	5 082 373	32%
Razem	16 755 681	100%	15 810 317	100%

19.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego

Należności z tytułu leasingu operacyjnego Spółki wyniosły na koniec 2021 roku 11.404 tys. zł (2020: 11.575 tys. zł).

Środki trwałe oddane w leasing operacyjny zostały omówione w nocie 22.1. sprawozdania finansowego.

Umowy leasingu operacyjnego zawierane są na okres krótszy niż 75% ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów finansowych. Bieżąca wartość minimalnych opłat leasingowych na moment zawarcia umowy jest niższa niż wartość godziwa przedmiotu leasingu. W umowach leasingu operacyjnego nie występują płatności warunkowe. Umowy nie gwarantują leasingobiorcy możliwości wydłużenia bądź skrócenia okresu leasingu.

20. Inwestycje w jednostkach zależnych

Wartość inwestycji w jednostkach zależnych przedstawia poniższe zestawienie:

Nazwa jednostki zależnej	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Prime Car Management S.A.	283 209	283 209
PKO Faktoring S.A.	14 094	14 094
PKO Leasing Sverige AB	4 170	4 170
PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	203	203
Razem	301 676	301 676

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach zależnych przedstawia poniższa tabela.

W okresie	2021	2020
Stan na początek okresu	301 676	301 727
Zmniejszenia z tytułu połączenia jednostek	0	-51
Razem	301 676	301 676

W dniu 28 lutego 2020 roku zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego połączenie PKO Leasing S.A. oraz PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. Połączenie spółek nastąpiło na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh z uwzględnieniem procedury uproszczonej połączenia uregulowanej w art. 516 § 6 w związku z art. 516 § 5 Ksh przez przeniesienie całego majątku PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. na PKO Leasing S.A. (łączenie przez przejęcie), zgodnie z art. 515 § 1 Ksh bez podwyższenia kapitału zakładowego PKO Leasing S.A. (PKO Leasing S.A.

posiadała 100% udziałów w kapitale zakładowym PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o.) oraz bez wymiany udziałów PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. na akcje PKO Leasing S.A. PKO Leasing S.A. nie wyemitowała nowych akcji. Wysokość kapitału zakładowego PKO Leasing S.A. pozostała bez zmian.

W trakcie 2021 i 2020 roku nie było innych zmian w wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych.

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2021 rok, którym objęte są spółka zależna PKO Faktoring S.A., PKO Leasing Sverige AB, PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o. oraz zależna od niej spółka PKO Leasing Finanse sp. z o.o., Prime Car Management S.A. i spółki od niej zależne, tj. Futura Leasing S.A., Masterlease Sp. z o.o., MasterRent24 Sp. z o.o., oraz ROOF Poland Leasing 2014 DAC i Polish Lease Prime 1 DAC, nabywcy sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych w ramach programów sekurytyzacji.

ROOF Poland Leasing 2014 DAC z siedzibą w Irlandii jest spółką celową powołaną do obsługi sekurytyzacji wierzytelności leasingowych przeprowadzanej w ramach Grupy Kapitałowej Raiffeisen-Leasing Polska S.A., nabytej przez PKO Leasing S.A. w 2016 roku.

Polish Lease Prime 1 DAC z siedzibą w Irlandii jest spółką celową powołaną w 2019 roku do obsługi sekurytyzacji wierzytelności leasingowych przeprowadzanej w ramach PKO Leasing S.A. Polish Lease Prime 1 DAC wyemitowała w 2019 roku obligacje w celu pozyskania środków na nabycie wierzytelności od PKO Leasing S.A.

Pomiędzy spółkami celowymi: ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC a PKO Leasing S.A. nie występują powiązania kapitałowe. Spółki celowe utworzone zostały zgodnie z regulacjami irlandzkiego prawa spółek w formie tzw. „Designated Activity Company” (DAC), czyli spółki kapitałowej z prawem wykonywania wyłącznie czynności określonych w akcie założycielskim. W przypadku spółek celowych w akcie założycielskim wskazano w zakresie wykonywanej działalności zawieranie transakcji finansowych, w tym dotyczących sekurytyzacji.

W ramach transakcji sekurytyzacji wierzytelności leasingowych PKO Leasing S.A. pełni rolę jednostki inicjującej, a ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC – rolę jednostek specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 z dnia 12 grudnia 2017 roku w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywę 2009/65/WE, 2009/138/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 648/2012.

Utworzenie podmiotu niezależnego od jednostki inicjującej sekurytyzację jest standardem rynkowym wynikającym z oczekiwań wszystkich partnerów biznesowych, szczególnie inwestorów i banków obsługujących transakcję. Pozwala to na odseparowanie ryzyka kredytowego inicjatora, tj. w tym przypadku PKO Leasing S.A., od ryzyka portfela wierzytelności, które są zabezpieczeniem obligacji emitowanych przez spółki celowe. Dla ochrony interesów wszystkich stron transakcji sekurytyzacji stworzone zostały umowne ramy funkcjonowania spółek celowych. Co do zasady spółki celowe zarządzane są zgodnie z ustaleniami wynikającymi z umów stanowiących podstawę sekurytyzacji.

PKO Leasing S.A. sprawuje nad wyżej wymienionymi spółkami ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC kontrolę zgodnie z MSSF 10, mimo iż nie posiada w nich zaangażowania kapitałowego.

W dniu 2 lipca 2020 roku program sekurytyzacji z udziałem spółki celowej ROOF Poland Leasing 2014 DAC został zakończony, PKO Leasing S.A. skorzystała z przysługującej jej opcji wykupu pozostałych w programie wierzytelności leasingowych (tzw. clean-up-call option). Powodem uruchomienia procesu zamknięcia przedmiotowej transakcji była spłata ostatnich obligacji wyemitowanych przez spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, która miała miejsce w dniu 2 kwietnia 2020 roku. Otrzymane środki z tytułu odprzedaży wierzytelności leasingowych zostały wykorzystane – po opłaceniu podmiotów obsługujących transakcję – na spłatę pożyczki podporządkowanej udzielonej przez PKO Leasing S.A. spółce celowej. Trwają, rozpoczęte na początku lipca 2020 roku, działania operacyjne związane z likwidacją ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

Informacje na temat udziałów Spółki w jednostkach zależnych bezpośrednio, które nie są notowane na giełdzie, zawiera poniższe zestawienie:

Nazwa jednostki zależnej	Prime Car Management S.A.		PKO Faktoring S.A.		PKO Leasing Sverige AB	
Kraj rejestracji i główne miejsce prowadzenia działalności	Polska		Polska		Szwecja	
Podstawowy przedmiot działalności	leasing oraz usługi zarządzania flotą		faktoring		leasing	
Wybrane dane finansowe	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa	2 176 537	1 991 548	2 959 385	1 655 294	56 021	72 159
Zobowiązania	1 687 127	1 528 419	2 950 737	1 652 569	51 203	66 078
Kapitały własne	489 410	463 129	8 648	2 725	4 818	6 081
Przychody	879 288	855 087	65 567	50 929	4 103	11 109
Zysk/ (strata) netto	58 790	32 509	5 923	2 457	217	1 422
Przepływy pieniężne	-199	-3 358	5 019	1 671	-224	351
% udziałów	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Wyplacone dywidendy	32 509	18 155	0	0	1 481	467

Nazwa jednostki zależnej	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.		PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o.
Kraj rejestracji i główne miejsce prowadzenia działalności	Polska		Polska
Podstawowy przedmiot działalności	pośrednictwo ubezpieczeniowe		leasing
Wybrane dane finansowe	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	dane wynikowe za okres od 1 stycznia do 28 lutego 2020
Aktywa	25 310	22 355	0
Zobowiązania	9 152	10 201	0
Kapitały własne	16 158	12 154	0
Przychody	50 947	38 537	254
Zysk/ (strata) netto	30 258	21 254	63
Przepływy pieniężne	6 302	7 035	0
% udziałów	100%	100%	0%
Wyplacone dywidendy	26 254	25 533	0

21. Wartości niematerialne

2021	Wartość firmy	Relacje z klientami	Prawa autorskie	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na 1 stycznia	57 437	64 000	543	85 085	2 613	209 678
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	0	0	23 436	3 278	26 714
Zwiększenie	0	0	0	21 395	5 319	26 714
Przejęcie do użytkowania	0	0	0	2 041	-2 041	0
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	0	-503	-693	0	-1 196
Stan na 31 grudnia	57 437	64 000	40	107 828	5 891	235 196
UMORZENIE						
Stan na 1 stycznia	0	22 683	535	59 457	0	82 675
Amortyzacja okresu (Ogólne koszty administracyjne)	0	7 237	7	10 899	0	18 143
Zmniejszenia w ciągu roku	0	0	-502	-692	0	-1 194
Stan na 31 grudnia	0	29 920	40	69 664	0	99 624
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na 1 stycznia	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia stanu w ciągu roku	0	8 506	0	0	0	8 506
Stan na 31 grudnia	0	8 506	0	0	0	8 506
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na 1 stycznia	57 437	41 317	8	25 628	2 613	127 003
Stan na 31 grudnia	57 437	25 574	0	38 164	5 891	127 066

Wartość firmy, powstała z tytułu nabycia spółki Raiffeisen-Leasing Polska S.A. w dniu 1 grudnia 2016 roku, została przypisana do wyodrębnionej ewidencyjnie części aktywów Spółki, będących aktywami nabytej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. Test na utratę wartości został przeprowadzony metodą zdyskontowanych dywidend z uwzględnieniem wartości rezydualnej, na podstawie 8-letniej prognozy finansowej. Test na utratę wartości bazuje na aktualnym planie finansowym na lata 2022 – 2024 przygotowywanym w czwartym kwartale 2021 roku w ramach standardowego procesu planistycznego przeprowadzanego przez Spółkę. Dla roku 2025 i lat późniejszych założono roczny przyrost portfela w wysokości 2% i założono utrzymanie parametrów rentowności i efektywnościowych, takich jak wskaźniki relacji: kosztów do przychodów, odpisów aktualizujących do wartości należności z tytułu leasingu i pożyczek oraz przychodów do wartości należności z tytułu leasingu i pożyczek. Dla okresu krańcowego przyjęto również stopę wzrostu 2%. Na dzień bilansowy nie stwierdzono przesłanek utraty wartości tego aktywa. Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Relacje z klientami są ujawnionym zidentyfikowanym aktywem przy rozliczeniu ceny nabycia Raiffeisen-Leasing Polska S.A. wycenionym odrębnie dla klientów korporacyjnych i detalicznych. Przyjęty okres amortyzacji wynosi 20 lat, przy czym profil amortyzacji zbieżny jest z oczekiwanym konsumowaniem korzyści, jakie te relacje przyniosą w przyszłości, czyli nieliniowo. Założenia wolumenowe oparte są o historyczne poziomy wolumenów realizowanych z klientami z portfela Raiffeisen-Leasing Polska S.A. w okresie 2017 – 2021. Parametry rentownościowe bazują na aktualnym planie finansowym Spółki. W modelu porównywane są przychody, jakie Spółka wygeneruje na relacjach z klientami z portfela Raiffeisen-Leasing Polska S.A., z kosztami z nimi związanymi, włącznie z wymaganymi zwrotami na poszczególnych komponentach majątku, w tym na kapitale własnym. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość relacji z klientami w segmencie korporacyjnym w wysokości 8.506 tys. zł, który obciążył pozostałe koszty operacyjne.

Wartość zobowiązań umownych dotyczących wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 2.246 tys. zł.

W 2021 roku i 2020 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

2020	Wartość firmy	Relacje z klientami	Prawa autorskie	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na 1 stycznia	57 437	64 000	543	65 538	967	188 485
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	0	0	19 547	1 646	21 193
Zwiększenie	0	0	0	18 580	2 613	21 193
Przejęcie do użytkowania	0	0	0	967	-967	0
Stan na 31 grudnia	57 437	64 000	543	85 085	2 613	209 678
UMORZENIE						
Stan na 1 stycznia	0	15 345	506	50 721	0	66 572
Amortyzacja okresu (Ogólne koszty administracyjne)	0	7 338	29	8 736	0	16 103
Stan na 31 grudnia	0	22 683	535	59 457	0	82 675
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na 1 stycznia	0	0	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia	0	0	0	0	0	0
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na 1 stycznia	57 437	48 655	37	14 817	967	121 913
Stan na 31 grudnia	57 437	41 317	8	25 628	2 613	127 003

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

22. Rzeczowe aktywa trwałe

2021	Nieruchomości inwestycyjne	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	12 976	45 738	31 956	422 500	7 131	520 301	44 268
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	5 945	3 553	5 285	604	15 387	10 584
Zwiększenia bezpośrednie	0	5 945	3 553	5 285	604	15 387	10 584
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-14 376	-706	-160 746	-2 552	-178 380	-13 854
Stan na 31 grudnia	12 976	37 307	34 803	267 039	5 183	357 308	40 998
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	1 870	22 422	21 112	128 904	5 945	180 253	21 025
Amortyzacja okresu	245	11 369	3 723	42 156	435	57 928	11 786
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-11 148	-624	-67 020	-2 464	-81 256	-10 614
Stan na 31 grudnia	2 115	22 643	24 211	104 040	3 916	156 925	22 197
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	820	0	95	499	0	1 414	0
Zwiększenia	1 480	0	0	228	0	1 708	0
Zmniejszenia	0	0	-95	-134	0	-229	0
Stan na 31 grudnia	2 300	0	0	593	0	2 893	0
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	10 286	23 316	10 749	293 097	1 186	338 634	23 243
Stan na 31 grudnia	8 561	14 664	10 592	162 406	1 267	197 490	18 801

Wartość zobowiązań umownych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 131 tys. zł.

W 2021 roku i 2020 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Wartość bilansowa netto rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 157.034 tys. zł, a na 31 grudnia 2020 roku – 288.736 tys. zł (szczegóły dotyczące tych rzeczowych aktywów trwałych zawiera nota 22.1. sprawozdania finansowego).

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

2020	Nieruchomości inwestycyjne	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem	w tym: aktywa z tytułu prawa do użytkowania
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	12 976	41 181	38 603	654 027	7 180	753 967	39 699
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	5 072	5 923	3 985	386	15 366	5 084
Zwiększenia bezpośrednie	0	5 072	5 923	3 985	386	15 366	5 084
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-515	-12 570	-235 512	-435	-249 032	-515
Stan na 31 grudnia	12 976	45 738	31 956	422 500	7 131	520 301	44 268
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	1 623	11 039	27 892	139 911	5 869	186 334	9 812
Amortyzacja okresu	247	11 701	4 237	69 329	500	86 014	11 531
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-318	-11 017	-80 336	-424	-92 095	-318
Stan na 31 grudnia	1 870	22 422	21 112	128 904	5 945	180 253	21 025
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	0	0	95	5 003	0	5 098	0
Zwiększenia	820	0	0	0	0	820	0
Zmniejszenia	0	0	0	-4 504	0	-4 504	0
Stan na 31 grudnia	820	0	95	499	0	1 414	0
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	11 353	30 142	10 616	509 113	1 311	562 535	29 887
Stan na 31 grudnia	10 286	23 316	10 749	293 097	1 186	338 634	23 243

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

22.1. Wartość środków trwałych oddanych w leasing operacyjny

2021	Nieruchomości inwestycyjne	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na 1 stycznia	12 976	1 643	400 140	414 759
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	0	8	8
Zwiększenia bezpośrednie	0	0	8	8
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-575	-154 099	-154 674
Stan na 31 grudnia	12 976	1 068	246 049	260 093
UMORZENIE				
Stan na 1 stycznia	1 870	1 040	121 928	124 838
Amortyzacja okresu	245	181	39 165	39 591
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-495	-63 768	-64 263
Stan na 31 grudnia	2 115	726	97 325	100 166
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na 1 stycznia	820	0	365	1 185
Zwiększenia	1 480	0	228	1 708
Zmniejszenia	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia	2 300	0	593	2 893
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na 1 stycznia	10 286	603	277 847	288 736
Stan na 31 grudnia	8 561	342	148 131	157 034

Łączna wartość przyszłych opłat z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Dla okresu:		
do 1 roku	30 606	52 927
powyżej 1 roku do 2 lat	7 449	25 373
powyżej 2 do 3 lat	1 376	6 755
powyżej 3 do 4 lat	785	1 400
powyżej 4 do 5 lat	766	783
powyżej 5 lat	926	1 692
Razem	41 908	88 930

Zmniejszenie wartości środków transportu oddanych w leasing operacyjny w trakcie 2021 roku wynika z biznesowej decyzji o rezygnacji z oferowania tego produktu przez Spółkę, podjętej pod koniec 2019 roku.

W 2021 roku Spółka osiągnęła przychody z nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 441 tys. zł (2020: 919 tys. zł), koszty bezpośrednie związane z tą działalnością wyniosły 2.502 tys. zł, w tym koszt odpisu aktualizującego w wysokości 1.480 tys. zł (2020: 1.813 tys. zł, w tym koszt odpisu aktualizującego w wysokości 820 tys. zł).

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej, o wartości księgowej na dzień 31 grudnia 2021 roku w wysokości 8.293 tys. zł, wynosi 8.300 tys. zł.

2020	Nieruchomości inwestycyjne	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na 1 stycznia	12 976	8 969	630 900	652 845
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	0	0	3 165	3 165
Zwiększenia bezpośrednie	0	0	3 165	3 165
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	-7 326	-233 925	-241 251
Stan na 31 grudnia	12 976	1 643	400 140	414 759
UMORZENIE				
Stan na 1 stycznia	1 623	6 483	132 812	140 918
Amortyzacja okresu	247	347	66 719	67 313
Zmniejszenia w ciągu roku	0	-5 790	-77 603	-83 393
Stan na 31 grudnia	1 870	1 040	121 928	124 838
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na 1 stycznia	0	0	4 869	4 869
Zwiększenia	820	0	0	820
Zmniejszenia	0	0	-4 504	-4 504
Stan na 31 grudnia	820	0	365	1 185
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na 1 stycznia	11 353	2 486	493 219	507 058
Stan na 31 grudnia	10 286	603	277 847	288 736

23. Należności i zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należny zwrot podatku	27 011	0
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego brutto razem	27 011	0
Podatek dochodowy do zapłaty	0	-7 900
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego brutto razem	0	-7 900
Razem	27 011	-7 900

24. Zapasy

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Inwestycje leasingowe	151 021	83 864
Aktywa poleasingowe	1 174	1 538
Zapasy brutto razem	152 195	85 402
Odpisy aktualizujące	-2 237	-843
Zapasy netto	149 958	84 559

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów lub pożyczek w roku zakończonym 31 grudnia 2021 roku i w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku.

25. Pozostałe aktywa

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa finansowe brutto, w tym:		
Należności z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	8 115	13 010
Należności z tytułu dostaw i usług na rzecz podmiotów zależnych	3 252	6 130
Należności od EBI z tytułu programu wsparcia MŚP	2 142	3 452
Aktywa finansowe brutto razem	13 509	22 592
Odpisy aktualizujące	0	0
Aktywa finansowe netto razem	13 509	22 592
Aktywa niefinansowe brutto, w tym:		
Rozrachunki publicznoprawne	185 261	353 986
Zaliczki na rzecz dostawców przedmiotów leasingu	41 547	49 739
Koszty zapłacone z góry	8 562	12 475
Inne	292	32
Aktywa niefinansowe brutto razem	235 662	416 232
Odpisy aktualizujące	-1 623	-1 556
Aktywa niefinansowe netto razem	234 039	414 676
Razem	247 548	437 268

Kwota pozostałych aktywów, których realizacji lub uregulowania oczekuje się po upływie 12 miesięcy, na koniec 2021 roku wynosiła 1.333 tys. zł (2020: 990 tys. zł).

W pozycji rozrachunki publicznoprawne wykazane zostały na dzień 31 grudnia 2021 roku należności z tytułu podatku od towarów i usług (185.225 tys. zł) oraz należności z tytułu nadpłaty w podatku od środków transportu (36 tys. zł), na 31 grudnia 2020 roku – należności z tytułu podatku od towarów i usług (353.833 tys. zł) oraz należności z tytułu nadpłaty w podatku od środków transportu (153 tys. zł).

Poniższe zestawienie przedstawia zmianę stanu odpisów aktualizujących wartość innych aktywów.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość innych aktywów	2021	2020
Stan odpisu na dzień 1 stycznia	1 556	1 842
Utworzenie odpisów na utratę wartości	90	0
Wykorzystanie odpisów	-23	-14
Odwrocenie odpisów na utratę wartości	0	-272
Stan odpisu na dzień 31 grudnia	1 623	1 556

Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów na dzień 31 grudnia 2021 roku w kwocie 1.623 tys. zł oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku w kwocie 1.556 tys. zł dotyczył innych aktywów.

26. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Kredyty i pożyczki otrzymane, w tym:	15 732 306	14 635 252
Zobowiązania krótkoterminowe	3 461 192	3 216 200
Zobowiązania długoterminowe	12 271 114	11 419 052
Razem	15 732 306	14 635 252

Zmiany w wartości zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek przedstawia poniższa tabela.

W okresie	2021	2020
Stan na początek okresu	14 635 252	15 839 780
Zmiana z tytułu połączenia	0	30 025
Ciągnięcia kredytów i pożyczek	3 059 545	2 286 089
Spląty kredytów i pożyczek	-1 904 774	-3 746 661
Zmniejszenia z tytułu spląty odsetek	-151 266	-201 470
Zmiana naliczonych odsetek, wyceny pozycji w walutach obcych i pozostałe	93 549	427 489
Stan na koniec okresu	15 732 306	14 635 252

Oprocentowanie otrzymanych kredytów ma charakter zmienny i oparte jest na stawkach rynkowych (WIBOR 1M/3M, EURIBOR 1M/3M/6M, LIBOR 1M/3M – w zależności od waluty zaangażowania) powiększonych o marżę banku. Spółka finansuje swoją działalność w PKO Banku Polskim S.A. oraz bankach zewnętrznych (spoza Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.), w tym w międzynarodowych bankach rozwoju (ang. multilateral development banks).

W celu dopasowania struktury walutowej pasywów i aktywów Spółka zaciąga kredyty w następujących walutach: PLN, EUR oraz USD.

Kredyty otrzymane z Banku Rozwoju Rady Europy (CEB), Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) zabezpieczone są poprzez gwarancje bankowe wystawione przez PKO Bank Polski S.A.

27. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu emisji krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych	1 585 583	1 060 503
Razem	1 585 583	1 060 503

Zmiany w wartości zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych przedstawia poniższa tabela.

W okresie	2021	2020
Stan na początek okresu	1 060 503	149 498
Zwiększenia z emisji (w cenie nominalnej)	4 731 500	1 507 000
Zmniejszenia z tytułu wykupu	-4 203 500	-595 000
Zmiana naliczonych odsetek/dyskonta i pozostałe	-2 920	-995
Stan na koniec okresu	1 585 583	1 060 503

W ramach Programu obligacji (z limitem 2.500 mln złotych) uruchomionego we współpracy z PKO Bankiem Polskim Spółka emituje krótkoterminowe obligacje dyskontowe, w których dyskonto jest ustalone w oparciu o marżę oraz odpowiednią stawkę referencyjną WIBOR. Obligacje podlegają wykupowi według wartości nominalnej.

Wartość godziwa obligacji krótkoterminowych o wartości nominalnej 1.590.000 tys. zł wyliczona na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosła 1.585.583 tys. zł.

28. Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów (program z Polish Lease Prime 1 DAC)	1 914 487	2 370 079
Razem	1 914 487	2 370 079

Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji wierzytelności z umów leasingu finansowego w wysokości 1.914.487 tys. zł wynikają z transakcji sekurytyzacji zawartej przez Spółkę w 2019 roku. W dniu 26 września 2019 roku PKO Leasing S.A. dokonała sprzedaży wierzytelności leasingowych do spółki celowej Polish Lease Prime 1 Designated Activity Company (Polish Lease Prime 1 DAC) z siedzibą w Dublinie (Irlandia). Nabyte przez spółkę celową wierzytelności zostały sfinansowane głównie poprzez emisję papierów wartościowych (obligacji) przeprowadzoną w dniu 26 września 2019 roku z terminem wykupu 28 grudnia 2029 roku oraz ze środków pozyskanych od PKO Leasing S.A. Obligacje o wartości nominalnej 2.475.000 tys. zł zostały objęte przez podmioty spoza Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. (por. nota 33).

W dniu 2 lipca 2020 roku program sekurytyzacji z udziałem spółki celowej ROOF Poland Leasing 2014 DAC został zakończony, PKO Leasing S.A. skorzystała z przysługującej jej opcji wykupu pozostałych w programie wierzytelności leasingowych (tzw. clean-up-call option). Powodem uruchomienia procesu zamknięcia przedmiotowej transakcji była spłata ostatnich obligacji wyemitowanych przez spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, która miała miejsce w dniu 2 kwietnia 2020 roku. Otrzymane środki z tytułu odprzedaży wierzytelności leasingowych zostały wykorzystane – po opłaceniu podmiotów obsługujących transakcję – na spłatę pożyczki podporządkowanej udzielonej przez PKO Leasing S.A. spółce celowej. Trwają, rozpoczęte w lipcu 2020 roku, działania operacyjne związane z likwidacją ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

29. Pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania finansowe brutto, w tym:		
Otrzymane zaliczki od Klientów	309 507	252 952
Zobowiązania wobec Klientów z tytułu kaucji i depozytów	191 654	195 472
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36 205	49 465
Zobowiązania z tytułu leasingu	18 907	23 252
Zobowiązania finansowe brutto razem	556 273	521 141
Zobowiązania niefinansowe brutto, w tym:		
Zobowiązanie wobec akcjonariuszy z tytułu dywidendy	53 000	0
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	34 349	31 594
Rezerwa na premie i bonusy	21 851	20 976
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	9 310	8 380
Rozrachunki publiczno-prawne	3 169	3 333
Przychody pobierane z góry	180	659
Pozostałe	9 812	9 394
Zobowiązania niefinansowe brutto razem	131 671	74 336
Razem	687 944	595 477

Wartość zobowiązań, których realizacji lub uregulowania oczekuje się po upływie 12 miesięcy, wyniosła na dzień 31 grudnia 2021 roku 116.357 tys. zł (2020: 103.901 tys. zł).

W 2021 roku Spółka poniosła koszty rat leasingowych (bez podatku od towarów i usług) w wysokości 11.966 tys. zł.

30. Rezerwy

2021	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Inne zmiany	Stan na 31 grudnia
Rezerwy na sprawy sporne	1 465	798	-4	-183	0	2 076
Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	543	86	0	0	-4	625
Razem	2 008	884	-4	-183	-4	2 701

2020	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Inne zmiany	Stan na 31 grudnia
Rezerwy na sprawy sporne	617	1 994	-1 110	-36	0	1 465
Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	430	69	0	-29	73	543
Razem	1 047	2 063	-1 110	-65	73	2 008

Na dzień 31 grudnia 2021 roku długoterminowa część rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe wyniosła 574 tys. zł (2020: 501 tys. zł).

31. Kapitały

Wartość kapitału akcyjnego Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 347.856 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku nie miały miejsca zmiany w wartości kapitału akcyjnego Spółki oraz w liczbie wyemitowanych akcji. Wszystkie wyemitowane akcje o wartości nominalnej 10 zł każda w liczbie 34.785.566 szt. na dzień 31 grudnia 2021 roku są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Akcjonariuszem, posiadającym 100% kapitału zakładowego Spółki, jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Zarejestrowany kapitał akcyjny	Wartość nominalna akcji		Liczba akcji (w szt.)	
	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Stan na początek okresu	347 856	347 856	34 785 566	34 785 566
Emisja akcji	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	347 856	347 856	34 785 566	34 785 566

Kapitał zapasowy	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Kapitał zapasowy z zysków netto z lat ubiegłych	58 411	58 411
Kapitał zapasowy z nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ceną nominalną	193 152	193 152
Stan na koniec okresu	251 563	251 563

Kapitał zapasowy	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2020
Stan na 1 stycznia	251 563	251 563
Stan na koniec okresu	251 563	251 563

Kapitał rezerwowy	2021	2020
Stan na 1 stycznia	247	247
Stan na koniec okresu	247	247

Pozostałe elementy kapitałów	2021	2020
Z połączenia/przejęcia spółek	0	1 726
Inne dochody całkowite	16 432	-5 409
Stan na koniec okresu	16 432	-3 683

Inne dochody całkowite	2021	2020
Inne dochody całkowite na początek okresu (przed podatkiem)	-6 678	-1 251
Zyski odniesione na inne dochody całkowite w okresie	30 702	-1 689
Kwota przeniesiona w okresie z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat, w tym:	-3 738	-3 738
- koszty z tytułu odsetek	-3 738	-3 738
Razem pozostałe dochody wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (przed podatkiem)	26 964	-5 427
Razem wpływ na inne dochody całkowite w okresie (przed podatkiem)	26 964	-5 427
Razem inne dochody całkowite na koniec okresu (przed podatkiem)	20 286	-6 678
Effekt podatkowy	-3 854	1 269
Inne dochody całkowite na koniec okresu (netto)	16 432	-5 409
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	-2 773	29

Kwota pozostałych całkowitych dochodów wykazanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po uwzględnieniu podatku wyniosła w 2021 roku 21.841 tys. zł, w 2020 roku - (-) 4.396 tys. zł.

Wynik finansowy podlegał podziałowi zgodnie poniższą tabelą:

Wynik finansowy roku bieżącego	2021	2020
Stan na 1 stycznia	127 035	97 439
Zysk netto za rok bieżący przypadający na akcjonariuszy Spółki	215 329	127 035
Przeniesienie na pozostałe kapitały (wynik finansowy z lat ubiegłych)	-127 035	-97 439
Zatwierdzona zaliczka na poczet dywidendy z zysku za rok bieżący	-53 000	0
Stan na 31 grudnia	162 329	127 035

W dniu 6 grudnia 2021 roku Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na wypłatę akcjonariuszowi Spółki zaliczki na poczet dywidendy za rok obrotowy 2021 w wysokości 53.000 tys. zł. Zaliczka, której wypłata nastąpiła w styczniu 2022 roku, na dzień 31 grudnia 2021 roku zmniejszyła kapitały własne Spółki i została ujęta w pozostałych zobowiązaniach.

Dywidendy

	2021	2020
Dywidendy wypłacone	226 200	0
Średnia ważona ilość akcji zwykłych	34 785 566	34 785 566
Dywidenda wypłacona przypadająca na 1 akcję	6,50	0,00

Propozycja podziału zysku

Zarząd Spółki zaleca Radzie Nadzorczej podzielić wynik finansowy za 2021 rok w następujący sposób: kwotę w wysokości 215.323 tys. zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy, pozostałą kwotę w wysokości 6 tys. zł pozostawić do podziału w okresach przyszłych.

	2021
Dywidendy zaproponowane do wypłaty z zysku roku bieżącego (w złotych)	215 322 653,54
Ilość akcji zwykłych na 31 grudnia	34 785 566
Dywidenda zaproponowana do wypłaty przypadająca na 1 akcję (w złotych)	6,19

32. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Wartość otrzymanych zobowiązań finansowych (niewykorzystanych linii kredytowych) i gwarancyjnych (związanych z zobowiązaniami Spółki wobec podmiotów trzecich wynikających przede wszystkim z zawartych umów kredytu oraz umów najmu) zaprezentowano poniżej.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Otrzymane zobowiązania finansowe	2 239 003	2 341 051
Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	1 861 976	2 264 590
Razem	4 100 979	4 605 641

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań warunkowych:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Udzielone zobowiązania finansowe		
Zobowiązania do udzielenia pożyczki/przekazania aktywów w leasing finansowy	777 413	512 482
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	777 413	512 482
Razem	777 413	512 482

Wszystkie zobowiązania Spółki do udzielenia pożyczki/przekazania aktywów w leasing finansowy mają charakter warunkowy. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

Sprawy sporne

Łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Spółka występowała w roli pozwanego, wynosiła na dzień 31 grudnia 2021 roku 7.216 tys. zł (31 grudnia 2020 roku: 5.763 tys. zł). Spółka utworzyła rezerwy w przypadkach, gdzie według szacunków Spółki prawdopodobieństwo konieczności wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest większe niż 50%. Rezerwę utworzono w wysokości przewidywanej kwoty zobowiązania. Na dzień 31 grudnia 2021 roku rezerwy na roszczenia prawne, w których Spółka występowała w roli pozwanego, wyniosły 2.076 tys. zł (2020: 1.465 tys. zł).

Polskie przepisy podatkowe podlegają interpretacjom oraz zmianom, stąd istnieje teoretyczna możliwość, iż interpretacja tych przepisów przez władze skarbowe może być inna niż zastosowana przez Spółkę, co może skutkować dążeniem organów podatkowych do ustalenia innego wymiaru podatku od tego, który został zapłacony przez Spółkę. Zgodnie z art. 70 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa rok podatkowy może podlegać badaniu przez władze skarbowe w ciągu 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W ocenie Zarządu ryzyko wypływu środków z tego tytułu nie jest istotne.

33. Sekurytyzacja portfela leasingowego Spółki

ROOF Poland Leasing 2014 DAC z siedzibą w Irlandii jest spółką celową powołaną do obsługi sekurytyzacji wierzytelności leasingowych przeprowadzanej w ramach Grupy Kapitałowej Raiffeisen-Leasing Polska S.A., nabytej przez PKO Leasing S.A. w 2016 roku.

Polish Lease Prime 1 DAC z siedzibą w Irlandii jest spółką celową powołaną w 2019 roku do obsługi sekurytyzacji wierzytelności leasingowych przeprowadzanej w ramach PKO Leasing S.A.

Pomiędzy spółkami celowymi: ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC a PKO Leasing S.A. nie występują powiązania kapitałowe. Spółki celowe utworzone zostały zgodnie z regulacjami irlandzkiego prawa spółek w formie tzw. „Designated Activity Company” (DAC), czyli spółki kapitałowej z prawem wykonywania wyłącznie czynności określonych w akcie założycielskim. W przypadku spółek celowych w akcie założycielskim wskazano w zakresie wykonywanej działalności zawieranie transakcji finansowych, w tym dotyczących sekurytyzacji.

W ramach transakcji sekurytyzacji wierzytelności leasingowych PKO Leasing S.A. pełni rolę jednostki inicjującej, a ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC – jednostek specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2402 z dnia 12 grudnia 2017 roku w sprawie ustanowienia ogólnych ram dla sekurytyzacji oraz utworzenia szczególnych ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji, a także zmieniające dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzenia (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 648/2012. Utworzenie podmiotu niezależnego od jednostki inicjującej sekurytyzację jest standardem rynkowym wynikającym z oczekiwań wszystkich partnerów biznesowych, szczególnie inwestorów i banków zapewniających finansowanie. Pozwala to na odseparowanie ryzyka kredytowego inicjatora, tj. w tym przypadku PKO Leasing S.A., od ryzyka portfela wierzytelności, które są zabezpieczeniem obligacji emitowanych przez spółki celowe. Dla ochrony interesów wszystkich stron transakcji sekurytyzacji stworzone zostały umowne ramy funkcjonowania spółek celowych. Co do zasady spółki celowe zarządzane są zgodnie z ustaleniami wynikającymi z umów stanowiących podstawę sekurytyzacji.

PKO Leasing S.A. sprawuje nad wyżej wymienionymi spółkami kontrolę zgodnie z MSSF 10, mimo iż nie posiada w nich zaangażowania kapitałowego.

We wrześniu 2019 roku PKO Leasing S.A. przeprowadziła transakcję sekurytyzacji wierzytelności leasingowych o wartości 2.475 mln zł. W dniu 26 września 2019 roku Spółka dokonała sprzedaży wierzytelności leasingowych do spółki celowej Polish Lease Prime 1 Designated Activity Company (Polish Lease Prime 1 DAC) z siedzibą w Dublinie (Irlandia). Nabyte przez spółkę celową wierzytelności zostały sfinansowane głównie poprzez emisję papierów wartościowych (obligacji) przeprowadzoną dnia 26 września 2019 roku z terminem wykupu 28 grudnia 2029 roku oraz ze środków pozyskanych w ramach PKO Leasing S.A. PKO Leasing S.A. objęła obligacje o wartości nominalnej 640 mln zł i terminie wykupu 28 grudnia 2029 roku (Obligacje Podporządkowane). Dodatkowo PKO Leasing S.A. udzieliła pożyczki podporządkowanej w kwocie 83,75 mln zł. Obligacje o wartości nominalnej 1.835 mln zł (Obligacje Nadrzędne) zostały objęte przez podmioty spoza PKO Leasing S.A. Zgodnie z warunkami programu sekurytyzacji spłacane przez klientów wierzytelności leasingowe przeznaczane są w pierwszej kolejności na spłatę Obligacji Nadrzędnych, następnie na spłatę Obligacji Podporządkowanych i w ostatniej kolejności na spłatę pożyczki podporządkowanej. Oznacza to, że środki pozyskane ze spłacanych wierzytelności mogą być przeznaczone na spłatę pożyczki podporządkowanej dopiero po spłaceniu całej kwoty Obligacji Nadrzędnych oraz Obligacji Podporządkowanych (mechanizm Waterfall Payment). Obligacje Podporządkowane o wartości nominalnej 640 mln zł zostały przez Spółkę sprzedane na rzecz jednego z inwestorów transakcji w dniu 28 lutego 2020 roku. Celem i korzyścią transakcji sprzedaży wierzytelności do spółki celowej było pozyskanie źródeł długoterminowego finansowania i ich dywersyfikacja. W listopadzie 2021 roku program sekurytyzacji wszedł w fazę amortyzacji, tj. nie są sprzedawane wierzytelności z nowych umów w miejsce spłacanych, a obligacje są sukcesywnie (w okresach kwartalnych) wykupowane i umarzane wraz ze spłatami rat leasingowych.

W dniu 2 lipca 2020 roku program sekurytyzacji z udziałem spółki celowej ROOF Poland Leasing 2014 DAC został zakończony, PKO Leasing S.A. skorzystała z przysługującej jej opcji wykupu pozostałych w programie wierzytelności leasingowych (tzw. clean-up-call option). Powodem uruchomienia procesu zamknięcia przedmiotowej transakcji była spłata ostatnich obligacji wyemitowanych przez spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, która miała miejsce w dniu 2 kwietnia 2020 roku. Otrzymane środki z tytułu odprzedaży wierzytelności leasingowych zostały wykorzystane – po opłaceniu podmiotów obsługujących transakcję – na spłatę pożyczki podporządkowanej udzielonej przez PKO Leasing S.A. spółce celowej. Trwają, rozpoczęte w lipcu 2020 roku, działania operacyjne związane z likwidacją ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

Na 31 grudnia 2021 roku wartość aktywów stanowiących przedmiot transakcji sekurytyzacji wierzytelności leasingowych wyniosła 1.991.815 tys. zł, na 31 grudnia 2020 roku - 2.456.802 tys. zł. Sekurytyzowane wierzytelności leasingowe prezentowane są w aktywach Spółki z uwagi na niespełnienie warunków wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Pomimo faktu, że PKO Leasing S.A. ma obowiązek przekazania kwot otrzymanych z portfela umów leasingu objętych sekurytyzacją do Polish Lease Prime 1 DAC (korzyści z portfela umów leasingu), Spółka zachowała zasadniczo całe ryzyko wynikające z posiadania portfela umów leasingu poprzez fakt udzielenia pożyczki podporządkowanej, z której są pokrywane ewentualne straty poniesione z portfela umów leasingu. Wartości bilansowe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją zaprezentowano w poniższej tabeli:

	Wartość transakcji		Kwota ryzyka pozostająca w Spółce	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Wartość bilansowa aktywów	1 991 815	2 456 802	1 991 815	2 456 802
Wartość bilansowa zobowiązań	1 914 487	2 370 079	1 914 487	2 370 079
Pozycja netto	77 328	86 723	77 328	86 723

34. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia lub o ograniczonej możliwości dysponowania

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje na temat aktywów finansowych zastawionych lub o ograniczonej możliwości dysponowania.

Aktywa o ograniczonej możliwości dysponowania	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051	258
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	1 991 815	2 456 802
Należności stanowiące przedmiot transakcji sekurytyzacji wierzycielności leasingowych	1 991 815	2 456 802

Zabezpieczeniem zobowiązań z tytułu sekurytyzacji aktywów są w 100% należności stanowiące przedmiot sekurytyzacji, czyli wierzycielności leasingowe sprzedane w ramach programu.

35. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki na rachunkach bieżących	191 565	714
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	191 565	714

Na dzień 31 grudnia 2021 roku środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosły 1.051 tys. zł (2020: 258 tys. zł) i związane są z wprowadzeniem do polskiego prawa podatkowego dotyczącego podatku od towarów i usług mechanizmu podzielonej płatności (ang. split payment).

Pozycja niezrealizowane różnice kursowe dodatnie/(ujemne) odnosi się do różnic kursowych od zobowiązań z tytułu kredytów.

Pozycja Inne korekty odnosi się przede wszystkim do zmian w wartości rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny, w tym w szczególności wydatki na nabycie i wartość zlikwidowanych przedmiotów oddanych w leasing operacyjny, amortyzacja przedmiotów w leasingu operacyjnym, oraz do pozostałych zmian w kapitałach własnych.

Inne korekty	2021	2020
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowych aktywów trwałych oddanych w leasing operacyjny	-8	-3 165
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych w leasingu operacyjnym	39 591	67 313
Zmniejszenie stanu rzeczowych aktywów trwałych w leasingu operacyjnym na skutek ich sprzedaży lub likwidacji	90 411	157 858
Odsetki otrzymane (odrębna linia w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych)	-644 559	-620 816
Zmiana stanu otrzymanych kredytów i pożyczek z tytułu połączenia spółek	0	25 410
Zmiany w kapitałach będące pozostałymi całkowitymi dochodami	21 841	-4 396
Pozostałe korekty	1 200	976
Razem	-491 524	-376 820

Pozostałe zobowiązania	2021	2020
Zmiana stanu Pozostałych zobowiązań wynikająca z sald bilansowych	92 467	53 322
Ujęcie płatności z tytułu leasingu w działalności finansowej	4 345	6 951
Zmiany wynikające z niewypłaconej dywidendy	-53 000	0
Razem Pozostałe zobowiązania (z wyłączeniem zobowiązań z tytułu leasingu oraz z tytułu dywidendy) w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	43 812	60 273

36. Wynik na instrumentach finansowych

Wynik dotyczący należności z tytułu leasingu i pożyczek oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentach

	2021	2020
Całkowite przychody dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	641 530	618 101
Razem	641 530	618 101
w tym: przychody dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	77 972	71 807

Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2021	2020
Całkowite koszty dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	-202 289	-262 163
Razem	-202 289	-262 163

37. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Metody ustalania wartości godziwej poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej wraz z przypisanymi do nich modelami wyceny można zaklasyfikować do trzech głównych kategorii:

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

- *Kategoria I* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie na informacjach rynkowych. Wycena mark-to-market stosowana głównie w odniesieniu do notowanych papierów wartościowych.
- *Kategoria II* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących obserwacje rynkowe lub informacje pochodzące z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie notowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. W oparciu o tego typu modele wyceniana jest większość instrumentów pochodnych, w tym transakcje terminowe na papiery wartościowe, niepłynne papiery skarbowe lub papiery emitowane przez bank centralny oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne i komunalne papiery wartościowe, dla których do wyceny pobierane są dane z aktywnego rynku.
- *Kategoria III* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Metoda ta dotyczy nieliniowych instrumentów pochodnych zawieranych na nieaktywnym rynku, nienotowanych dłużnych papierów korporacyjnych, które nie spełniają warunków pozwalających na zaliczenie ich do kategorii II, a także instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

Podział instrumentów finansowych ujmowanych w wartości godziwej na opisane powyżej kategorie prezentuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie pozycji	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Kategoria I		
Razem aktywa	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Kategoria II		
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	22 577	21
Razem aktywa	22 577	21
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	5	25 178
Razem zobowiązania	5	25 178
Kategoria III		
Razem aktywa	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Razem wszystkie kategorie – aktywa	22 577	21
Razem wszystkie kategorie – zobowiązania	5	25 178

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Spółkę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych nieujmowanych w wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty: są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej i przeszacowywane w okresach poniżej roku. W związku z tym ich wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

- Należności z tytułu leasingu i pożyczek: wartość godziwa należności z tytułu leasingu i pożyczek została oszacowana przy zastosowaniu modelu opartego o kontraktową wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu bieżących stóp procentowych uwzględniających marżę na ryzyko kredytowe. Marże uwzględnione zostały przy zachowaniu podziału na główne grupy produktowe, tj. należności z tytułu leasingu finansowego o zmiennej stopie procentowej, należności z tytułu leasingu finansowego o stałej stopie procentowej, należności z umów leasingu finansowego nieruchomości. Model zastosowany do wyznaczenia wartości godziwej należności z tytułu leasingu i pożyczek wykorzystuje techniki wyceny oparte na parametrach nie pochodzących z rynku, w związku z tym zaliczany jest do trzeciej kategorii wyceny.
- Zobowiązania finansowe: zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to kredyty otrzymane od banków, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Spółka przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.
- Instrumenty kapitałowe o wartości bilansowej 301.676 tys. zł są ujmowane według kosztu zakupu, gdyż nie istnieje aktywny rynek, co pozwoliłoby na wiarygodne określenie ich wartości godziwej. Udziały te stanowią inwestycje portfelowe Spółki i Spółka nie ma zamiaru zbycia udziałów w dającej się przewidzieć przyszłości.

Poniżej przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ich wartości godziwej.

Wyszczególnienie pozycji	31 grudnia 2021					31 grudnia 2020				
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Aktywa										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	191 565	191 565	0	0	191 565	714	714	0	0	714
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	18 972 915	18 995 714	0	0	18 995 714	17 563 807	17 613 223	0	0	17 613 223
Pozostałe aktywa finansowe	13 509	13 509	0	0	13 509	22 592	22 592	0	0	22 592

Wyszczególnienie pozycji	31 grudnia 2021					31 grudnia 2020				
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Zobowiązania										
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	15 732 306	15 732 306	0	0	15 732 306	14 635 252	14 635 252	0	0	14 635 252
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 585 583	1 585 583	0	0	1 585 583	1 060 503	1 060 503	0	0	1 060 503
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	1 914 487	1 914 487	0	0	1 914 487	2 370 079	2 370 079	0	0	2 370 079
Pozostałe zobowiązania finansowe	556 273	556 273	0	0	556 273	521 141	521 141	0	0	521 141
Pozabilansowe zobowiązania o charakterze finansowym	777 413	777 413	0	0	777 413	512 482	512 482	0	0	512 482

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

38. Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Spółka posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

Poniższe zestawienia prezentują aktywa finansowe i zobowiązania finansowe, które zostały skompensowane i zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym w kwocie netto.

31 grudnia 2021	Kwoty brutto uznanych aktywów finansowych	Kwota kompensaty	Kwoty netto aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota netto
				Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	
AKTYWA FINANSOWE						
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej - Pochodne instrumenty finansowe	22 577	0	22 577	0	0	22 577
Razem	22 577	0	22 577	0	0	22 577

31 grudnia 2020	Kwoty brutto uznanych aktywów finansowych	Kwota kompensaty	Kwoty netto aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota netto
				Instrumenty finansowe	Otrzymane zabezpieczenia pieniężne	
AKTYWA FINANSOWE						
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej - Pochodne instrumenty finansowe	21	0	21	0	0	21
Razem	21	0	21	0	0	21

31 grudnia 2021	Kwoty brutto uznanych zobowiązań finansowych	Kwota kompensaty	Kwoty netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota netto
				Instrumenty finansowe	Złożone zabezpieczenia pieniężne	
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE						
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej - Pochodne instrumenty finansowe						
	5	0	5	0	0	5
Razem	5	0	5	0	0	5

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

31 grudnia 2020	Kwoty brutto uznanych zobowiązań finansowych	Kwota kompensaty	Kwoty netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Kwota netto
				Instrumenty finansowe	Złożone zabezpieczenia pieniężne	
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE						
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej - Pochodne instrumenty finansowe	25 178	0	25 178	0	0	25 178
Razem	25 178	0	25 178	0	0	25 178

39. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmioty powiązane ze Spółką to:

- jednostka dominująca – Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. (PKO Bank Polski lub PKO BP), będąca jednostką dominującą najwyższego szczebla,
- jednostki zależne wobec Spółki:
 - PKO Faktoring S.A. (spółka zależna bezpośrednio),
 - PKO Leasing Sverige AB (spółka zależna bezpośrednio),
 - PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o. (spółka zależna bezpośrednio),
 - PKO Leasing Finanse sp. z o.o. (zależność pośrednia),
 - PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. (spółka zależna bezpośrednio do dnia 28 lutego 2020 roku),
 - Prime Car Management S.A.,
 - Futura Leasing S.A. (zależność pośrednia),
 - Masterlease Sp. z o.o. (zależność pośrednia),
 - MasterRent24 Sp. z o.o. (zależność pośrednia).
 - ROOF Poland Leasing 2014 DAC, Irlandia,
 - Polish Lease Prime 1 DAC, Irlandia,
- członkowie kluczowego personelu Spółki oraz kluczowego personelu jednostki dominującej oraz osoby z nimi powiązane,
- pozostałe jednostki – pozostałe jednostki powiązane należące do Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A., w tym: PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO BP Finat Sp. z o.o., PKO BP Bankowy Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A., PKO Bank Hipoteczny S.A., Qualia Sp. z o.o., ZenCard Sp. z o.o., Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.

Do członków kluczowego personelu Spółki zalicza się członków Zarządu Spółki oraz członków Rady Nadzorczej Spółki, których listę zaprezentowano w nocie 1. sprawozdania finansowego. W 2021 roku i w 2020 roku nie wystąpiły transakcje z członkami kluczowego personelu jednostki dominującej wobec Spółki ani inne transakcje

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

z osobami powiązanymi z członkami kluczowego personelu Spółki lub jednostki dominującej wobec Spółki, poza zaprezentowanymi poniżej.

Transakcje z jednostką dominującą będącą bankiem obejmowały transakcje mające na celu zapewnienie finansowania działalności Spółki (głównie kredyty otrzymane), zagwarantowanie wywiązania się Spółki z zobowiązań z tytułu otrzymanych kredytów oraz zawartych umów najmu, domknięcie otwartych pozycji na operacjach instrumentami pochodnymi oraz zapewnienie Spółce obsługi bankowej. W rachunku zysków i strat skutkowało to powstaniem kosztów odsetkowych i prowizyjnych oraz przychodów odsetkowych. Spółka świadczy na rzecz jednostki dominującej przede wszystkim usługi leasingu operacyjnego.

Na rzecz spółek zależnych Spółka świadczy przede wszystkim usługi serwisowe, w tym usługi wsparcia operacyjnego, administrowania umowami, oceny ryzyka kredytowego transakcji, obsługi informatycznej, księgowości, kadrowe. Wynagrodzenie oparte jest na ponoszonych kosztach związanych z obsługą powiększonych o marżę.

Na rzecz pozostałych jednostek powiązanych Spółka świadczy usługi leasingu operacyjnego i finansowego. PKO Leasing S.A. korzysta z usług ubezpieczenia świadczonych przez podmioty z Grupy PKO BP, w tym ubezpieczeń związanych z umową leasingu lub przedmiotami leasingu.

Na 31 grudnia 2021 jednostką powiązaną osobowo ze Spółką poprzez kluczowy personel kierowniczy PKO Leasing S.A. bądź bliskich członków rodziny kluczowego personelu kierowniczego pozostawały 3 podmioty. W relacji z tymi podmiotami Spółka:

- osiągnęła przychody z leasingu operacyjnego w wysokości odpowiednio: w 2021 roku: 658 tys. zł, w 2020 roku: 794 tys. zł,
- dokonała zakupów usług (zaprezentowanych w kosztach z tytułu prowizji) w wysokości odpowiednio: w 2021 roku: 52 tys. zł, w 2020 – 60 tys. zł;
- dokonała zakupu licencji: w 2021 roku – 10 tys. zł.

Transakcje zostały zawarte na warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych.

Koszty rozliczeń z członkami kluczowego personelu Spółki za rok obrotowy dotyczą wynagrodzeń dla tego personelu, wypłacone w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym.

Wynagrodzenie członków kluczowego personelu Spółki	2021	2020
Wynagrodzenie krótkoterminowe Zarządu (wynagrodzenie podstawowe)	3 142	3 401
Wynagrodzenie wypłacone w związku z rozwiązaniem stosunku pracy	223	1
Wynagrodzenie zmienne członków Zarządu	1 707	1 853
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	114	119
Razem	5 186	5 374

Zmienne składniki wynagrodzeń członków kluczowego personelu Spółki, tzw. Material Risk Takers (MRT)

Zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane są w formie:

- nieodroczonej (w pierwszym roku po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny),
- odroczonej (przez kolejne trzy lata po pierwszym roku po okresie oceny),

przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone, jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym).

Sposób wyliczenia składników wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w formie instrumentu finansowego jest przeliczany w sposób analogiczny, jak dla członków Zarządu (z wyjątkiem terminów wypłaty).

Wynagrodzenie odroczone może podlegać redukcji w przypadku pogorszenia wyników finansowych Spółki, straty Spółki lub pogorszenia innych zmiennych związanych z efektami pracy w okresie oceny osób zajmujących stanowiska kierownicze (tzw. MRT – Material Risk Takers) oraz wynikami nadzorowanych lub kierowanych przez te osoby jednostek/komórek organizacyjnych, które ujawniły się po okresie oceny.

Rezerwa na zmienne składniki wynagrodzeń	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zarząd Spółki	6 041	4 591
MRT	1 899	765
Razem rezerwa	7 940	5 356
Wynagrodzenie wypłacone w roku	2021	2020
	za lata 2016-2021	za lata 2015-2020
przyznane w formie gotówki	734	711
Zarząd Spółki	734	711
przyznane w formie instrumentu finansowego	973	1 141
Zarząd Spółki	973	1 141
Razem wynagrodzenie wypłacone	1 707	1 852

W związku z okolicznościami związanymi z ogłoszeniem stanu epidemii COVID-19 na obszarze kraju, w szczególności podjętymi nadzwyczajnymi ograniczeniami administracyjnymi dotyczącymi działalności gospodarczej oraz możliwymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu i ich spodziewanym wpływem na sektor bankowy, mając na uwadze komunikaty Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 31 marca 2020 roku oraz Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 kwietnia 2020 roku Rada Nadzorcza postanowiła wprowadzić do Zasad zatrudniania i wynagradzania Członków Zarządu zapisy, dzięki którym będzie mogła podjąć decyzję (w ramach odrębnej uchwały) o czasowej zmianie (w zakresie określonym w Zasadach), w wypadku zajścia nadzwyczajnych i nieprzewidzianych okoliczności, wymagających zastosowania konserwatywnego podejścia do wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu. Na podstawie tego zapisu w 2020 roku Rada Nadzorcza mając na uwadze ww. okoliczności postanowiła podjąć uchwałę w zakresie czasowej:

- zmiany proporcji wynagrodzeń zmiennych odroczonej i nieodroczonej, w odniesieniu do wynagrodzeń zmiennych za 2019 rok, na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego odroczonego,

- b) zmiany długości okresów odroczeń wypłat wynagrodzeń zmiennych w formie określonych w zasadach wynagradzania członków zarządu, w odniesieniu do składnika w formie instrumentu za lata 2016 – 2019, poprzez ich przedłużenie oraz terminu wypłaty kwoty wynikającej z przeliczenia akcji fantomowych na gotówkę dla składnika w formie instrumentu finansowego wynagrodzenia zmiennego nieodroczonego za rok 2019,
- c) zmiany proporcji między składnikiem gotówkowym i w formie instrumentu finansowego wynagrodzenia zmiennego, w odniesieniu do wynagrodzenia za 2019 rok, na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentu finansowego.

Jednocześnie Rada Nadzorcza biorąc pod uwagę ww. okoliczności oraz zapisy Zasad zatrudniania i wynagradzania Członków Zarządu postanowiła o czasowej zmianie okresu, z którego dokonuje się wyliczenia dla wartości bazowej wynagrodzenia zmiennego za lata 2016 – 2019 przeliczanej na liczbę akcji fantomowych oraz o zmianie okresu, z które dokonuje się wyliczenia dla akcji fantomowych podlegających przeliczeniu na wartość pieniężną za lata 2016 – 2019.

W uchwale o wypłatach zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu podjętej w 2021 roku Rada Nadzorcza podjęła decyzję o utrzymaniu zapisów ww. uchwały, co powoduje wypłatę składników wynagrodzenia odroczonego za lata 2016 – 2019 zgodnie z powyższymi Zasadami, z zastrzeżeniem, że ostatni element wynagrodzenia odroczonego za 2016 rok został wypłacony w 2021 roku. Podkreślić należy, że w zakresie wypłaty wynagrodzeń zmiennych za 2020 będą one wypłacane na podstawie dotychczasowych zapisów Zasad.

Dodatkowo, w związku z utrzymywaniem się stanu epidemii COVID-19 na obszarze kraju w 2021 roku, w szczególności czasowym utrzymaniem nadzwyczajnych ograniczeń administracyjnych dotyczących działalności gospodarczej oraz możliwymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu i ich spodziewanym wpływem na sektor finansowy, a także mając również na uwadze komunikat Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 15 grudnia 2020 roku oraz stanowisko Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 kwietnia 2020 roku, dotyczące oczekiwanych działań banków w zakresie zmiennych składników wynagrodzenia, Rada Nadzorcza Spółki podjęła nadzwyczajną uchwałę w sprawie ograniczenia o 21% puli środków na wynagrodzenia zmienne odroczone i nieodroczone członków Zarządu Spółki za rok 2020. Podobna uchwała została podjęta w 2021 roku przez Zarząd w stosunku do Material Risk Takers (tzw. MRT). Decyzja w przedmiocie ostatecznej kwoty redukcji środków na wypłatę wynagrodzeń zmiennych nieodroczonego i odroczonego członków Zarządu Spółki oraz MRT za rok 2020, powinna zostać podjęta w odrębnej uchwale w momencie podejmowania decyzji o wypłacie wynagrodzeń zmiennych. W konsekwencji Rada Nadzorcza w stosunku do członków Zarządu oraz Zarząd w stosunku do MRT w 2021 roku podjęli uchwały, w których zapadła decyzja, że w odniesieniu do wynagrodzenia zmiennego członków Zarządu oraz MRT za rok 2020, wysokość środków na składnik nieodroczonego tego wynagrodzenia zostanie ograniczona o 21%.

Poniżej przedstawiono transakcje z podmiotami powiązаныmi.

Pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Jednostka dominująca		Jednostki zależne		Członkowie kluczowego personelu Spółki		Pozostałe jednostki powiązane kapitałowo	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	191 565	714	0	0	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	22 577	21	0	0	0	0	0	0
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	2	84	0	0	0	0	-8 463	-9 331
Pozostałe aktywa	26 786	774	2 267	10 003	0	0	5 026	5 300
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	14 530 707	13 705 331	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	50 889	39 464
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	0	0	1 916 187	2 372 662	0	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	5	25 178	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	53 109	8 152	6 358	1 841	0	0	54	55
Rezerwy na zobowiązania (z tytułu programu wynagrodzeń zmiennych)	0	0	0	0	6 041	4 591	0	0

Pozycje z rachunku zysków i strat	Jednostka dominująca		Jednostki zależne		Członkowie kluczowego personelu Spółki		Pozostałe jednostki powiązane kapitałowo	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Przychody z tytułu leasingu finansowego	0	0	0	0	0	0	29 395	23 398
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	16 086	19 220	-8 213	-8 851	18	18	1 360	1 622
Przychody z tytułu pożyczek	0	0	0	-9	0	0	0	0
Koszty z tytułu odsetek	-150 573	-196 015	-36 985	-48 879	0	0	-193	-579
Przychody z tytułu prowizji	0	0	2 196	0	0	0	16 778	9 462
Koszty z tytułu prowizji	-10 044	-10 069	429	0	0	0	0	0
Przychody finansowe, w tym wynik na instrumentach pochodnych	0	-2 544	0	0	0	0	0	0
Przychody z tytułu dywidend	0	0	60 244	44 155	0	0	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	0	0	-603	31 746	0	0	0	0
Pozostałe koszty operacyjne	0	0	10 360	5 857	0	0	0	0
Przychody finansowe	0	0	2	0	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-4 001	-3 040	-6 111	-2 156	-6 636	-5 374	-39	-51

Pozycje pozabilansowe	Jednostki dominujące		Jednostki zależne		Członkowie kluczowego personelu Spółki		Pozostałe jednostki	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Gwarancje i akredytywy	1 861 976	2 264 590	0	0	0	0	0	0
Niewykorzystany limit kredytowy/pożyczkowy	2 239 003	2 341 051	0	0	0	0	0	0

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

40. Wynagrodzenie firmy audytorskiej

Łączna wysokość należnego wynagrodzenia netto firmy audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe za usługi wskazane poniżej wyniosło:

	2021	2020
Usługi badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	500	350
Usługi atestacyjne, w tym przeglądy sprawozdań finansowych, badanie i przeglądy pakietów konsolidacyjnych	230	258
Razem	730	608

41. Zdarzenia po dacie bilansowej

W styczniu 2022 roku Spółka wypłaciła zaliczkę na poczet dywidendy za rok 2021 w wysokości 53.000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku kwota ta pomniejszyła kapitały własne i została ujęta w pozostałych zobowiązaniach.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły inne istotne zdarzenia wymagające ujęcia bądź ujawnienia w sprawozdaniu finansowym Spółki za rok kończący się 31 grudnia 2021 roku.

Zarządzanie ryzykiem finansowym

42. Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Spółka stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Spółka kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Spółkę ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Spółkę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Spółki. Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

43. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Spółkę działalności leasingowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela leasingowego Spółki.

W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty leasingu czy pożyczki, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Spółka grupuje klientów do odpowiednich klas aktywów, dla których dokonuje podziału na homogeniczne grupy pod kątem ryzyka niewypłacalności oraz wysokości straty, w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności. W ramach poszczególnych portfeli dokonywana jest estymacja wysokości parametrów PD oraz LGD dla odpowiednich klas, jak również wyliczana jest oczekiwana strata (EL) dla celów zarządzania ryzykiem portfeli oraz kalkulacji odpisów na należności. Kalkulacja wysokości odpisów odbywa się w sposób automatyczny na podstawie dedykowanych modeli oraz przesłanek utraty wartości dla odpowiednich klas aktywów. Poprawność estymacji parametrów oraz wysokości utworzonego odpisu badana jest w ramach cyklicznego procesu walidacji oraz backtestów.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela Spółki, zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Spółkę procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe wyceny zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależnione są od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmują: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Spółki wynika głównie z prowadzonej działalności leasingowej, pożyczkowej oraz w niewielkim stopniu z instrumentów pochodnych.

Spółka stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi leasingu/pożyczki lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie PKO BP. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Spółka posiada system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Spółki wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy Departament Zarządzania Ryzykiem i Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym.

Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym odpowiedzialny jest za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami leasingowymi i pożyczkowymi i w ramach swoich kompetencji wykonuje czynności związane z:

- wdrożeniem polityki kredytowej, procedur zawierania transakcji leasingowych/ pożyczek, w tym również opracowywania zasad i trybu podejmowania decyzji, oraz ustalanie kompetencji decyzyjnych i ról/poziomów w procesie akceptacji wniosków kredytowych,
- zapewnieniem właściwego stosowania zatwierdzonych przez Spółkę standardów procesu zawierania umów leasingu / pożyczek,
- procesowaniem nowych wniosków klientów, w tym:
 - analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
 - podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i leasingo-/pożyczkobiorcy,
- restrukturyzacją,
- analizą przepływów pieniężnych możliwych do uzyskania z tytułu zarządzania wierzytelnością, w tym: ustalaniem rezerwy indywidualnej na klientach indywidualnych.

Departament Zarządzania Ryzykiem odpowiedzialny jest za monitoring ryzyka całego portfela leasingowego i pożyczek Spółki i w ramach swoich zadań realizuje między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii zarządzania wszystkimi ryzykami,
- budowa oraz zarządzanie modelami oceny ryzyka,
- kalibracja, estymacja i walidacja parametrów do podejmowania decyzji kredytowych oraz zarządzania poziomem ryzyka kredytowego portfela,
- monitorowanie poziomu rezerw na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem należności zagrożonych.

Przed zawarciem umowy leasingu / pożyczki Spółka dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Spółce systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Spółce.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem leasingowym Spółki.

Spółka dokonuje również oceny ryzyka związanego z przedmiotem leasingu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych.

Dodatkowo, mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Spółka dąży do zawierania dodatkowych umów zabezpieczeń.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych PD i LGD oraz dla części transakcji na podstawie macierzy decyzyjnych bazujących na poziomie oczekiwanej straty EL.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Spółki, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych, stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy należnościami leasingowymi obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Spółki.

Przyjmowane przez Spółkę zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- weksel,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- zastaw rejestrowy,
- poręczenie,
- przystąpienie do długu,
- gwarancja z programu COSME lub InnovFin w ramach współpracy z Europejskim Funduszem Inwestycyjnym,
- gwarancja odkupu przedmiotu leasingu,
- kaucja,
- gwarancja bankowa,
- blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,
- cesja wierzytelności,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej lub mieszkalnej, gwarancja Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancja korporacyjna.

Podstawowym zabezpieczeniem kontraktów leasingowych są przedmioty leasingu, dotyczy to wszystkich umów, z uwagi na konstrukcję standardowej umowy leasingowej oraz fakt, iż własność przedmiotu leasingu pozostaje do czasu zakończenia umowy po stronie leasingodawcy.

Spółka sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami instrumentów pochodnych netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. Pochodne instrumenty zawierane są przez Spółkę w celu domknięcia otwartej pozycji walutowej czy stopy procentowej. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Spółka eliminuje ryzyko kredytowe wynikające z zawartych transakcji pochodnych poprzez przeprowadzanie tego typu operacji z instytucjami finansowymi w ramach Grupy PKO BP.

Stosowane przez Spółkę techniki wyceny instrumentów pochodnych oparte są zazwyczaj o maksymalne wykorzystanie danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe oraz zmienności implikowane. W przypadku braku odpowiednich danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku Spółka wykorzystuje zazwyczaj w technikach wyceny własne szacunki parametrów niezbędnych do wyceny opierając je o najlepszą wiedzę i doświadczenie.

W zakresie ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań do oddania przedmiotu leasingu do używania Spółka narażona jest potencjalnie na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do oddania klientowi przedmiotu leasingu do używania. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do oddania przedmiotu leasingu do używania, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów zdefiniowanych w umowie leasingu.

Wybuch pandemii COVID-19 miał istotny wpływ na sytuację ekonomiczną wielu przedsiębiorstw i osób prywatnych, prowadząc do braku płynności finansowej i trudności w terminowym regulowaniu swoich zobowiązań finansowych. W 2021 roku Spółka monitorowała sytuację klientów, wobec których w 2020 roku podjęła działania mające na celu wsparcie klientów w walce ze skutkami gospodarczymi pandemii COVID-19.

Spółka kontrolowała realizację warunków podpisanych moratoriów przez klientów, jak również kulturę płatniczą tych podmiotów. W uzasadnionych przypadkach w roku 2021, po analizie sytuacji klientów, Spółka podejmowała decyzje o zmianie warunków umów leasingowych pozwalających klientom na terminową ich obsługę.

Spółka analizowała rozwój sytuacji w poszczególnych kwartałach w kontekście branż, które były najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami pandemii, na bieżąco śledziła sytuację rynkową w obszarze możliwości zagospodarowania przedmiotów poleasingowych i reagowała w sposób pozwalający na zwiększenie bezpieczeństwa portfela i adekwatność jego wyceny.

Wpływ COVID-19 na pogorszenie jakości portfela kredytowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku ujęty został w rachunku zysków i strat w pozycji Odpisy netto na oczekiwane straty kredytowe. Działania Spółki w zakresie adekwatnej wyceny portfela koncentrowały się głównie w obszarze parametru PD, LGD i reklasyfikacji ekspozycji między koszykami.

W obszarze PD ze względu na wdrożenie nowej definicji niewykonania zobowiązania (default) z początkiem 2021 roku Spółka dokonała estymacji parametrów PD na danych historycznych – już z wykorzystaniem informacji o defaulcie liczoną na poziomie całej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego. Ze względu na niereprezentatywność danych z okresu covidowego i udzielone moratoria okno estymacji zostało ograniczone do okresu sprzed pandemii. Spółka wprowadziła również eksperckie korekty na parametr PD (podbicie parametru) dla branż i sektorów uznawanych za bardziej narażone na ryzyko w nadchodzących okresach (analogicznie, jak dla parametru LGD).

Spółka zdecydowała się wyłączyć wewnętrzne modele makroekonomiczne, które przewidywały znaczne obniżenie default rate w przeciągu kolejnych dwóch lat. Modele te zostały zastąpione bankowym modelem makro zbudowanym na danych pochodzących ze scenariuszy testowych EBA. Modele bazują na wskaźniku PKB i stopie bezrobocia. W połowie roku Spółka zdecydowała się również na wprowadzenie narzutów konserwatyzmu na wyniki tychże modeli.

W obszarze LGD Spółka dokonała przeglądu i aktualizacji wycen przedmiotów na magazynie, które miały na celu urealnienie wartości przepływów możliwych do uzyskania w toku ich zagospodarowania na rynku.

Ponadto, z uwagi na spodziewane większe straty na zagospodarowaniu transportu ciężkiego w procesie remarketingu (pakiet mobilności w Unii Europejskiej od 2022), wprowadzono zmiany w zakresie oszacowania wartości parametrów dla przedmiotów z grupy 746 i 747 Klasyfikacji Środków Trwałych na całym portfelu. Z uwagi na trudną sytuację przewoźników w transporcie międzynarodowym (ograniczenia w dostępie do wycieczek, obostrzenia) Spółka zastosowała konserwatywne oszacowania również w zakresie wyceny autokarów (grupa 744 Klasyfikacji Środków Trwałych). Modyfikacja powyższego polegała na tym, że niezależnie od tego, w jakim momencie eksploatacji został nabyty przedmiot, stosowane są konserwatywne współczynniki utraty wartości zakładające znaczący spadek wartości w pierwszym roku od ujęcia środka trwałego w księgach niezależnie od jego rocznika. Zmiany pozwoliły na nieco bardziej konserwatywne oszacowanie straty oczekiwanej w horyzoncie życia ekspozycji.

W modelu LGD, w obszarze odzysków z części niezabezpieczonej, Spółka zastosowała bardziej konserwatywne przewidywania co do spłat klientów z ekspercko wytypowanych branż i sektorów gospodarki (np. gastronomia, rozrywka, przewozy autokarowe), jak również do umów, których przedmiotem były autokary.

Zmiany wprowadzone w obszarze PD i LGD spowodowały częściowo reklasyfikację ekspozycji do koszyka 2 z tytułu rozpoznanej przesłanki Sicr (poprzez konserwatywne oszacowanie PD) oraz z tytułu rozpoznanej przesłanki LTV (poprzez konserwatywne oszacowanie wartości przedmiotów, np. transport ciężki, autokary).

W zakresie oceny zindywidualizowanej nie nastąpiły istotne zmiany w procesie. Przy ocenie zindywidualizowanej Spółka, uwzględniając wpływ pandemii, stosuje najbardziej konserwatywne podejście oparte na przewidywaniu co do realizacji ścieżki windykacyjnej. Dodatkowo, Spółka ocenia prawdopodobieństwo przepływów od klienta realizowanych poza odzyskiem z finansowanego przedmiotu.

Instrumenty finansowe prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej narażone na ryzyko kredytowe w podziale na klasy ekspozycji, według wyceny bilansowej bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego, zostały zestawione w załączonej poniżej tabeli. Jest to maksymalna wartość aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe.

Stan na 31 grudnia 2021 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów (MSSF 9)	Aktywa finansowe prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej				
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty pochodne	Leasing i pożyczki	Pozostałe	Razem
Środki na rachunkach bieżących i terminowych w bankach	191 565	0	0	0	191 565
Pochodne instrumenty finansowe	0	22 577	0	0	22 577
Leasing i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	50 895	0	50 895
Leasing i pożyczki udzielone klientom detalicznym	0	0	12 864 669	0	12 864 669
Leasing i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	0	0	6 009 704	0	6 009 704
Leasing i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	47 647	0	47 647
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	13 509	13 509
Razem	191 565	22 577	18 972 915	13 509	19 200 566

Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe Stan na 31 grudnia 2021 (MSSF 9)	Aktywa netto, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Aktywa netto, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Aktywa netto dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)	Razem	Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
Należności z tytułu leasingu finansowego	12 597 779	3 656 704	501 198	16 755 681	13 986 874
Należności z tytułu pożyczek	1 712 479	453 680	39 671	2 205 830	967 410
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	5 081	190	6 133	11 404	223
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	14 315 339	4 110 574	547 002	18 972 915	14 954 507
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	0	0	56 847	56 847	0

Stan na 31 grudnia 2020 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów (MSSF 9)	Aktywa finansowe prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej				
	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Instrumenty pochodne	Leasing i pożyczki	Pozostałe	Razem
Środki na rachunkach bieżących i terminowych w bankach	714	0	0	0	714
Pochodne instrumenty finansowe	0	21	0	0	21
Leasing i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	40 450	0	40 450
Leasing i pożyczki udzielone klientom detalicznym	0	0	11 896 076	0	11 896 076
Leasing i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	0	0	5 574 903	0	5 574 903
Leasing i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	52 378	0	52 378
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	22 592	22 592
Razem	714	21	17 563 807	22 592	17 587 134

Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe Stan na 31 grudnia 2020 (MSSF 9)	Aktywa netto, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)	Aktywa netto, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)	Aktywa netto dotknięte utratą wartości ze względem na ryzyko kredytowe (faza 3)	Razem	Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
Należności z tytułu leasingu finansowego	12 698 313	2 569 894	542 110	15 810 317	16 035 026
Należności z tytułu pożyczek	1 305 891	403 443	32 581	1 741 915	1 208 696
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	5 674	1 867	4 034	11 575	588
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem	14 009 878	2 975 204	578 725	17 563 807	17 244 310
w tym: POCI zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)	0	0	76 666	76 666	0

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla instrumentów pozabilansowych wyniosło:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym	777 413	512 482
Razem	777 413	512 482

Kategorie aktywów finansowych: instrumenty pochodne, inwestycje w jednostkach zależnych w całości stanowią należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości.

31 grudnia 2021 (MSSF 9)	Aktywa brutto, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)		Aktywa brutto, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				Razem przeterminowanie ekspozycji (netto)	
	do 30 dni	Razem	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	Razem	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	Razem		
Należności z tytułu leasingu finansowego	716 662	716 662	801 541	112 726	2 506	916 773	164 777	139 820	81 155	385 752	2 019 187	
Należności z tytułu pożyczek	171 396	171 396	71 289	18 822	261	90 372	9 912	9 791	6 418	26 121	287 889	
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	16	16	0	0	0	0	0	0	6 134	6 134	6 150	
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem netto	888 074	888 074	872 830	131 548	2 767	1 007 145	174 689	149 611	93 707	418 007	2 313 226	
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	0	0	0	0	0	0	291	198	614	1 103	1 103	

31 grudnia 2020 (MSSF 9)	Aktywa brutto, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (faza 1)		Aktywa brutto, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)				Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 3)				Razem przeterminowanie ekspozycji (netto)	
	do 30 dni	Razem	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	Razem	do 30 dni	powyżej 30 dni do 90 dni	powyżej 90 dni	Razem		
Należności z tytułu leasingu finansowego	885 055	885 055	642 797	241 588	0	884 385	44 796	109 239	104 497	258 532	2 027 972	
Należności z tytułu pożyczek	94 302	94 302	48 061	24 987	0	73 048	3 578	5 905	9 329	18 812	186 162	
Należności z tytułu leasingu operacyjnego	0	0	11	0	0	11	0	0	4 033	4 033	4 044	
Należności z tytułu leasingu i pożyczek razem netto	979 357	979 357	690 869	266 575	0	957 444	48 374	115 144	117 859	281 377	2 218 178	
w tym: zakupione/utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	0	0	0	0	0	0	4 047	1 307	1 851	7 205	7 205	

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Dla aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe Spółka stosowała na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku następujące skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych wyliczana w modelu Kredytor (PKO BP) dla klientów określona w skali od A1 do H (gdzie A1 oznacza znikome ryzyko, a H utratę wartości (default klienta));
- skala dotycząca klientów małych i średnich przedsiębiorstw określona w skali od 1A do 10C (gdzie 1A oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a – 10A, 10B, 10C utratę wartości (default klienta));
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6.1 do 6.5 (gdzie 6.1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6.5 – utratę wartości (default klienta));
- skala dotycząca klientów detalicznych określona w skali od 0.5 do 5.0 (gdzie 0.5 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 5.0 – utratę wartości (default klienta));
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D – utratę wartości (default klienta)).

Pochodnym i pozostałym instrumentom finansowym przypisany jest rating podmiotu, z którym zawarto transakcję.

Rating na 31 grudnia 2021 roku	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Należności z tytułu leasingu i pożyczek					
A (dobra)	2 556 520	534 930	5 749	0	3 097 199
B (przeciętna)	3 017 886	1 035 215	22 934	0	4 076 035
C (ryzykowna)	42 546	97 850	32 375	601	173 372
Razem z ratingiem	5 616 952	1 667 995	61 058	601	7 346 606
Bez ratingu	8 775 993	2 587 560	922 256	58 029	12 343 838
Razem	14 392 945	4 255 555	983 314	58 630	19 690 444

Rating na 31 grudnia 2020 roku	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Razem
Należności z tytułu leasingu i pożyczek					
A (dobra)	1 994 858	257 826	3 331	9 184	2 265 199
B (przeciętna)	3 167 967	717 931	18 350	8 276	3 912 524
C (ryzykowna)	154 148	255 493	10 076	1 158	420 875
Razem z ratingiem	5 316 973	1 231 250	31 757	18 618	6 598 598
Bez ratingu	8 738 948	1 829 467	1 002 043	60 944	11 631 402
Razem	14 055 921	3 060 717	1 033 800	79 562	18 230 000

Poniższa tabela prezentuje informację na temat koncentracji ryzyka kredytowego w poszczególnych branżach według głównych grup EKD.

Koncentracja zaangażowania wobec klientów według branż				
Nazwa branży	31 grudnia 2021		31 grudnia 2020	
	Kwota zaangażowania brutto	Udział w zaangażowaniu ogółem	Kwota zaangażowania brutto	Udział w zaangażowaniu ogółem
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	960 562	4,83%	760 830	4,17%
Górnictwo i wydobywanie	99 938	0,50%	91 329	0,50%
Przetwórstwo przemysłowe	3 772 018	18,97%	3 580 293	19,64%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	67 311	0,34%	42 691	0,23%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	334 331	1,68%	223 566	1,23%
Budownictwo	1 755 735	8,83%	1 626 344	8,92%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	3 449 196	17,35%	3 278 363	17,98%
Transport i gospodarka magazynowa	4 580 499	23,04%	4 217 387	23,14%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	345 749	1,74%	313 176	1,72%
Informacja i komunikacja	440 207	2,21%	409 078	2,24%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	190 854	0,96%	200 287	1,10%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	549 572	2,77%	515 363	2,83%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 002 163	5,04%	907 262	4,98%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 011 833	5,09%	853 846	4,68%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	47 637	0,24%	52 481	0,29%
Edukacja	132 534	0,67%	113 621	0,62%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	617 314	3,10%	604 020	3,31%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	108 124	0,55%	105 749	0,58%
Pozostała działalność usługowa	416 332	2,09%	334 886	1,84%
Gospodarstwa domowe	100	0,00%	142	0,00%
Razem	19 882 009	100,00%	18 230 714	100,00%

Poniżej zaprezentowano ekspozycje klientów przekraczające wartość 10% kapitałów własnych Spółki. Zostały one zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta oraz grup kapitałowych w wartości brutto (bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu odpisów aktualizujących).

31 grudnia 2021			
Nr klienta	Nazwa leasingo-/pożyczkobiorcy	Wartość zaangażowania brutto	Udział procentowy w kapitałach własnych
1	Leasingobiorca1	206 218	26,49%
2	Leasingobiorca2	146 727	18,85%
3	Leasingobiorca3	127 288	16,35%
4	Leasingobiorca4	84 826	10,90%
5	Leasingobiorca5	83 896	10,78%

31 grudnia 2020			
Nr klienta	Nazwa leasingo-/pożyczkobiorcy	Wartość zaangażowania brutto	Udział procentowy w kapitałach własnych
1	Leasingobiorca1	115 351	14,06%
2	Leasingobiorca2	113 225	13,80%
3	Leasingobiorca3	102 326	12,47%
4	Leasingobiorca4	100 094	12,20%

44. Ryzyko utraty płynności

Spółka podejmuje działania mające na celu utrzymanie ryzyka płynności na bezpiecznym poziomie. Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury aktywów i pasywów Spółki, która umożliwia realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Spółki z zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów.

Wewnętrzne raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych. Analiza luki płynności dokonywana jest na podstawie informacji, które prezentują różnicę pomiędzy skumulowanymi wpływami a skumulowanymi wypływami w danym horyzoncie czasowym.

Polityka zarządzania płynnością PKO Leasing S.A. jest ukierunkowana na dopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów. Wewnętrzne raporty dotyczące analizy luki płynności w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych przygotowywane są w cyklach miesięcznych i przedstawiane są osobom odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka w Spółce oraz w Grupie. Dodatkowo Spółka przygotowuje szereg projekcji mających na celu określenie wpływu pozycji pozabilansowych oraz bieżących warunków rynkowych w kontekście ryzyka płynności.

Spółka monitoruje i szacuje wpływ potencjalnych ryzyk związanych z wpływem pandemii COVID-19 na sytuację płynnościową.

Spółka utrzymuje bezpieczny poziom płynności, dający możliwość szybkiej i skutecznej reakcji na potencjalne zagrożenia, które mogą wystąpić w czasach niepewności spowodowanej pandemią COVID-19. Sytuacja płynnościowa Spółki nie zmieniła się istotnie w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdyskontowanych przepływów środków pieniężnych prezentują poniższe zestawienia.

31 grudnia 2021 Rodzaj zobowiązania	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				
		Do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	5	5	0	0	0	5
Zobowiązania finansowe	19 788 649	2 831 862	3 400 034	14 780 566	39 958	21 052 420
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	15 732 306	1 079 566	2 433 399	13 364 047	0	16 877 012
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 585 583	1 179 986	429 093	0	0	1 609 079
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	1 914 487	170 757	498 987	1 340 010	0	2 009 754
Inne zobowiązania finansowe	556 273	401 553	38 555	76 509	39 958	556 575
Udzielone zobowiązania finansowe	0	777 413	0	0	0	777 413

31 grudnia 2020	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				
		Do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	25 178	19 011	2 422	5 038	-1 293	25 178
Zobowiązania finansowe	18 586 975	1 836 910	3 023 054	14 285 742	47 391	19 193 097
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	14 635 252	842 945	2 396 359	11 938 619	0	15 177 923
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 060 503	667 500	394 500	0	0	1 062 000
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	2 370 079	0	187 249	2 244 194	0	2 431 443
Inne zobowiązania finansowe	521 141	326 465	44 946	102 929	47 391	521 731
Udzielone zobowiązania finansowe	0	512 482	0	0	0	512 482

Poniższa tabela przedstawia skumulowaną lukę płynności Spółki. W skumulowanej luce płynności prezentowane są zapadalności aktywów oraz wymagalności pasywów wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Wartość dodatnia oznacza nadwyżkę wpływów nad wypływami, wartość ujemna - nadwyżkę wypływów nad wpływami.

	do 1 miesiąca	do 3 miesięcy	do 6 miesięcy	do 12 miesięcy	do 2 lat	do 3 lat	do 5 lat	do 20 lat
31 grudnia 2021	32 420	-529 083	-156 015	1 083 658	2 551 825	2 923 460	-451 085	152 195
31 grudnia 2020	356 057	342 146	806 944	2 171 359	3 077 845	2 782 423	-457 167	53 144

W analizie luki płynności należy uwzględnić, że:

- Spółka posiada niewykorzystany limit kredytowy, który na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił 2.239.003 tys. zł (por. nota 32.),
- w terminie wymagalności zobowiązania ujęto z tytułu wyemitowanych krótkoterminowych obligacji o okresie zapadalności do 1 miesiąca o wartości nominalnej 333.000 tys. zł, które zostały w całości zrolowane. W styczniu 2022 roku Spółka wyemitowała trzymiesięczne obligacje o wartości nominalnej 446.000 tys. zł, w lutym 2022 roku - o wartości nominalnej 151.000 tys. zł;
- w terminie wymagalności do 1 miesiąca uwzględniono wszystkie zobowiązania z tytułu odroczonej dostawy przedmiotów leasingu (do wysokości wstępnych opłat leasingowych), które wykazują znacznie niższe faktyczne realizacje wymogów pieniężnych.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wymagalności aktywów i zobowiązań Spółki w oparciu o pozostały czas od dnia kończącego okres sprawozdawczy do terminu zapadalności.

Struktura zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Spółki 31 grudnia 2021	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 6 miesięcy	Powyżej 6 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 do 3 lat	Powyżej 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	191 565	0	0	0	0	0	0	0	191 565
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	0	76	707	1 860	3 739	6 812	5 235	3 645	503	22 577
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	0	579 032	1 214 290	1 689 933	3 098 242	5 105 057	3 657 254	3 001 704	627 403	18 972 915
Inwestycje w jednostkach zależnych	301 676	0	0	0	0	0	0	0	0	301 676
Inne aktywa finansowe	0	13 509	0	0	0	0	0	0	0	13 509
Inne aktywa niefinansowe	324 556	391 381	31 428	70 228	77 472	125 373	89 728	73 713	15 332	1 199 211
Aktywa razem	626 232	1 175 563	1 246 425	1 762 021	3 179 453	5 237 242	3 752 217	3 079 062	643 238	20 701 453
Instrumenty pochodne (FX Swap) - nominal	0	0	1 944	0	0	0	0	0	0	1 944
Pasywa										
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	0	282 787	791 014	795 797	1 591 594	3 124 479	2 899 914	6 246 721	0	15 732 306
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	332 890	838 629	414 064	0	0	0	0	0	1 585 583
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	0	0	169 873	166 148	322 715	611 388	454 681	189 682	0	1 914 487
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	0	0	5	0	0	0	0	0	0	5
Inne zobowiązania finansowe	0	393 094	8 407	12 944	25 471	33 208	25 987	17 204	39 958	556 273
Kapitał własny Spółki	778 427	0	0	0	0	0	0	0	0	778 427
Inne zobowiązania niefinansowe	0	134 372	0	0	0	0	0	0	0	134 372
Pasywa razem	778 427	1 143 143	1 807 928	1 388 953	1 939 780	3 769 075	3 380 582	6 453 607	39 958	20 701 453
Instrumenty pochodne (FX Swap) - nominal	0	0	1 944	0	0	0	0	0	0	1 944
Pozycje pozabilansowe										
Udzielone zobowiązania finansowe	0	777 413	0	0	0	0	0	0	0	777 413
Pozycje pozabilansowe razem	0	777 413	0	0	0	0	0	0	0	777 413

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Struktura zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Spółki 31 grudnia 2020	Bez zdefiniowanego terminu	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 6 miesięcy	Powyżej 6 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 do 3 lat	Powyżej 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Aktywa										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0	714	0	0	0	0	0	0	0	714
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	0	21	0	0	0	0	0	0	0	21
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	0	579 907	1 177 173	1 605 624	3 031 209	4 689 490	3 259 740	2 708 752	511 912	17 563 807
Inwestycje w jednostkach zależnych	301 676	0	0	0	0	0	0	0	0	301 676
Inne aktywa finansowe	0	22 592	0	0	0	0	0	0	0	22 592
Inne aktywa niefinansowe	465 637	511 254	47 422	63 765	117 224	177 853	123 257	102 303	19 329	1 628 044
Aktywa razem	767 313	1 114 488	1 224 595	1 669 389	3 148 433	4 867 343	3 382 997	2 811 055	531 241	19 516 854
Instrumenty pochodne (FX Swap) - nominal	0	567 058	1 961	0	0	0	0	0	0	569 019
Pasywa										
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	0	277 196	564 255	799 266	1 575 483	3 253 539	3 027 400	5 138 113	0	14 635 252
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	666 871	393 632	0	0	0	0	0	1 060 503
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	0	0	0	0	185 948	680 021	629 262	874 848	0	2 370 079
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	0	18 308	703	897	1 525	2 065	1 413	1 560	-1 293	25 178
Inne zobowiązania finansowe	0	378 683	6 677	10 796	21 062	25 232	20 344	36 124	22 223	521 141
Kapitał własny Spółki	820 457	0	0	0	0	0	0	0	0	820 457
Inne zobowiązania niefinansowe	0	84 244	0	0	0	0	0	0	0	84 244
Pasywa razem	820 457	758 431	1 238 506	1 204 591	1 784 018	3 960 857	3 678 419	6 050 645	20 930	19 516 854
Instrumenty pochodne (FX Swap) - nominal	0	567 058	1 961	0	0	0	0	0	0	569 019
Pozycje pozabilansowe										
Udzielone zobowiązania finansowe	0	512 482	0	0	0	0	0	0	0	512 482
Pozycje pozabilansowe razem	0	512 482	0	0	0	0	0	0	0	512 482

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

45. Pozostałe ryzyka rynkowe

45.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z niedopasowania struktury aktywów i pasywów pod kątem stóp procentowych oraz walut. Spółka stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody oparte na wartości punktu bazowego (BPV) oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

W celu identyfikacji ryzyka Spółka przeprowadza analizę otwartych pozycji: walutowej, stopy procentowej. Dla efektywnego zarządzania ryzykiem rynkowym Spółka ma przyznane limity dotyczące poszczególnych obszarów ryzyk. W efekcie takiego zarządzania ryzykiem rynkowym zapewniona jest kontrola jego poziomu przy jednoczesnym zapewnieniu:

- stabilizacji zysku netto na poziomie założonym m.in. w budżecie,
- redukcji zmienności wartości ekonomicznej Spółki i jej przyszłych zysków.

Do eliminowania ryzyka rynkowego Spółka stosuje metodę dopasowywania struktury walutowej aktywów i pasywów oraz instrumenty pochodne. Transakcje na instrumentach pochodnych wykonywane są tylko i wyłącznie w celu zabezpieczenia odpowiednich pozycji ekspozycji rynkowych. Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi w celach spekulacyjnych/handlowych. Dla celów zabezpieczenia otwartej pozycji walutowej lub stopy procentowej Spółka wykorzystuje następujące instrumenty pochodne:

- walutowe transakcje terminowe typu forward (FX Forward),
- transakcje terminowe na stopę procentową typu swap (IRS).

45.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe wynika ze zmian wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Spółka narażona jest na wpływ wynikający z wahań kursowych.

Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od zmienności kursów oraz niedopasowania aktywów i pasywów walutowych. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu jego ograniczenie do

akceptowanych przez Spółkę rozmiarów. W celu zarządzania ryzykiem walutowym Spółka ma wyznaczone przez Grupę określone limity dotyczące ekspozycji zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie PKO BP.

Każdego dnia Spółka przygotowuje i przedstawia wewnętrzny raport poziomu otwartej pozycji walutowej. Dokument ten przedstawiany jest osobom odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka w Spółce oraz w Grupie, zgodnie z przyjętymi zasadami.

Ustanowione limity dla Spółki określają:

- poziom maksymalnej, otwartej pozycji walutowej overnight dla każdej waluty,
- poziom całkowitej otwartej pozycji walutowej overnight dla wszystkich walut łącznie.

W Spółce przeprowadzana jest ocena wpływu zmiany kursów walutowych na wynik odsetkowy w oparciu o poziom otwartej pozycji walutowej. Wzrost/spadek kursu walutowego o 10% w odniesieniu do otwartych pozycji walutowych na dzień 31 grudnia 2021 roku skutkowałoby następującymi zmianami wyniku finansowego Spółki: odpowiednio spadek/wzrost o 3 tys. zł dla waluty EUR, spadek/wzrost o 4 tys. zł dla waluty USD oraz CHF.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku krótka pozycja walutowa netto Spółki wynosiła 282 tys. zł, co stanowi 0,04% kapitałów własnych Spółki (na dzień 31 grudnia 2020 roku: krótka pozycja walutowa 14 tys. zł). Poniższa tabela przedstawia podział pozycji bilansowych i pozabilansowych Spółki według poszczególnych walut.

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Spółki				
31 grudnia 2021	EUR	USD	CHF	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	4 472 518	103 724	1 026	4 577 268
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	4 488 531	102 517	1 191	4 592 239
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	2 499 383	75 669	1 944	2 576 996
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	2 483 492	76 871	1 944	2 562 307
Pozycja walutowa długa (+)	-	5	-	5
Pozycja walutowa krótka (-)	122	-	165	287

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Spółki				
31 grudnia 2020	EUR	USD	CHF	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	4 248 192	164 961	1 308	4 414 461
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	4 415 869	149 546	1 311	4 566 726
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do otrzymania	2 780 936	44 586	3 923	2 829 445
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe - kwoty do wydania	2 613 265	60 006	3 923	2 677 194
Pozycja walutowa długa (+)	-	-	-	-
Pozycja walutowa krótka (-)	6	5	3	14

45.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Spółkę instrumentów finansowych.

Głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja obszarów, w których Spółka jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na wyeliminowanie fluktuacji wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego z uwagi na zmiany rynkowych stóp procentowych.

Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Spółce prowadzona jest w taki sposób, aby moment zmiany poziomu stóp procentowych oraz moment przepływów pieniężnych należności i zobowiązań następowały w jak najbardziej zbliżonym do siebie czasie. Dla utrzymania ryzyka stopy procentowej w ramach limitów przyznanych przez Grupę, Spółka wykorzystuje transakcje swapów stopy procentowej – IRS (Interest Rate Swap). Spółka stosuje od 2009 roku rachunkowość zabezpieczeń.

Ustanowiony limit dla Spółki określa poziom maksymalnej otwartej pozycji na stopie procentowej mierzonej jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt bazowy (BPV). Wartości limitów są określone w podziale na walutę oraz przedział czasowy. Dodatkowo Spółka posiada wyznaczony limit otwartej pozycji w odniesieniu do całkowitej sumy bilansowej Spółki.

Otwarta pozycja na stopach procentowych ustalana jest odrębnie dla każdej z walut w oparciu o limit BPV (Basic Point Value). Raport dotyczący ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w kontekście przestrzegania obowiązujących limitów przygotowywany jest w cyklach miesięcznych. Raport ten przedstawiany jest osobom odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka w Spółce oraz w Grupie.

W Spółce przeprowadzana jest ocena wpływu zmiany rynkowych stóp procentowych na przyszły, skumulowany wynik finansowy Spółki. Wpływ ten jest mierzony w oparciu o analizę BPV.

Spadek oprocentowania dla wszystkich walut o 1 p.p. (równoległe przesunięcie krzywej dochodowości) skutkowałoby zmianą wyniku finansowego Spółki (do momentu całkowitej amortyzacji pozycji wrażliwych na ryzyko stopy procentowej) w następującej wysokości: wzrost o 3.846 tys. zł dla waluty PLN; spadek o 695 tys. zł dla waluty EUR, wzrost o 6 tys. zł dla waluty USD oraz wzrost o 3 tys. zł dla waluty CHF.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Spółki na ryzyko zmiany stopy procentowej. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Spółki według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności.

Ekspozycja Spółki na ryzyko zmiany stopy procentowej									
31 grudnia 2021	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	191 565	0	0	0	0	0	0	0	191 565
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	22 577	0	0	0	0	0	0	0	22 577
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	0	17 325 404	180 219	107 443	206 082	388 807	727 155	37 805	18 972 915
Inwestycje w jednostkach zależnych	301 676	0	0	0	0	0	0	0	301 676
Inne aktywa finansowe	13 509	0	0	0	0	0	0	0	13 509
Aktywa finansowe razem	529 327	17 325 404	180 219	107 443	206 082	388 807	727 155	37 805	19 502 242
Inne aktywa niefinansowe	1 199 211	0	0	0	0	0	0	0	1 199 211
Aktywa razem	1 728 538	17 325 404	180 219	107 443	206 082	388 807	727 155	37 805	20 701 453
Instrumenty pochodne (FX Swap, IRS) - nominal	1 944	1 461 975	0	0	0	0	0	0	1 463 919
Pasywa									
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	0	15 505 718	226 588	0	0	0	0	0	15 732 306
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	332 890	838 629	414 064	0	0	0	0	1 585 583
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	0	0	1 914 487	0	0	0	0	0	1 914 487
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	5	0	0	0	0	0	0	0	5
Inne zobowiązania finansowe	556 273	0	0	0	0	0	0	0	556 273
Zobowiązania finansowe razem	556 278	15 838 608	2 979 704	414 064	0	0	0	0	19 788 654
Kapitał własny Spółki	778 427	0	0	0	0	0	0	0	778 427
Inne zobowiązania niefinansowe	134 372	0	0	0	0	0	0	0	134 372
Pasywa razem	1 469 077	15 838 608	2 979 704	414 064	0	0	0	0	20 701 453
Instrumenty pochodne (FX Swap, IRS) - nominal	1 944	-13 145	71 207	103 479	199 279	372 334	678 804	50 017	1 463 919
Udzielone zobowiązania finansowe	777 413	0	0	0	0	0	0	0	777 413
Pozycje pozabilansowe razem	777 413	0	0	0	0	0	0	0	777 413
Luka stopy procentowej (*)	-26 951	2 961 916	-2 870 692	-410 100	6 803	16 473	48 351	-12 212	-286 412

(*) Luka stopy procentowej wyliczona jako różnica pomiędzy aktywami finansowymi razem a zobowiązaniami finansowymi z uwzględnieniem instrumentów pochodnych (w tym IRS) razem

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Ekspozycja Spółki na ryzyko zmiany stopy procentowej									
31 grudnia 2020	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	714	0	0	0	0	0	0	0	714
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej	21	0	0	0	0	0	0	0	21
Należności z tytułu leasingu i pożyczek	0	16 726 609	260 400	44 219	97 738	185 319	202 632	46 890	17 563 807
Inwestycje w jednostkach zależnych	301 676	0	0	0	0	0	0	0	301 676
Inne aktywa finansowe	22 592	0	0	0	0	0	0	0	22 592
Aktywa finansowe razem	325 003	16 726 609	260 400	44 219	97 738	185 319	202 632	46 890	17 888 810
Inne aktywa niefinansowe	1 628 044	0	0	0	0	0	0	0	1 628 044
Aktywa razem	1 953 047	16 726 609	260 400	44 219	97 738	185 319	202 632	46 890	19 516 854
Instrumenty pochodne (FX Swap, IRS) - nominal	569 019	601 134	0	0	0	0	0	0	1 170 153
Pasywa									
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	0	14 097 601	494 331	43 320	0	0	0	0	14 635 252
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	342 503	718 000	0	0	0	0	1 060 503
Zobowiązania z tytułu sekurytyzacji aktywów	0	0	2 370 079	0	0	0	0	0	2 370 079
Zobowiązania wyceniane według wartości godziwej	25 178	0	0	0	0	0	0	0	25 178
Inne zobowiązania finansowe	521 141	0	0	0	0	0	0	0	521 141
Zobowiązania finansowe razem	546 319	14 097 601	3 206 913	761 320	0	0	0	0	18 612 153
Kapitał własny Spółki	820 457	0	0	0	0	0	0	0	820 457
Inne zobowiązania niefinansowe	84 244	0	0	0	0	0	0	0	84 244
Pasywa razem	1 451 020	14 097 601	3 206 913	761 320	0	0	0	0	19 516 854
Instrumenty pochodne (FX Swap, IRS) - nominal	569 019	15 708	32 307	44 159	85 164	147 422	227 516	48 858	1 170 153
Udzielone zobowiązania finansowe	512 482	0	0	0	0	0	0	0	512 482
Pozycje pozabilansowe razem	512 482	0	0	0	0	0	0	0	512 482
Luka stopy procentowej (*)	-221 316	3 214 434	-2 978 820	-761 260	12 574	37 897	-24 884	-1 968	-723 343

(*) Luka stopy procentowej wyliczona jako różnica pomiędzy aktywami finansowymi razem a zobowiązaniami finansowymi z uwzględnieniem instrumentów pochodnych (w tym IRS) razem

Noty przedstawione na stronach 10-130 stanowią integralną część niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

45.4. Zarządzanie kapitałem

Spółka zarządza kapitałem rozumianym jako kapitał własny Spółki.

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest, z jednej strony, zapewnienie odpowiedniego poziomu wskaźników kapitałowych przekładających się bezpośrednio na ocenę zdolności kredytowej, która wspierałaby działalność operacyjną Spółki, z drugiej maksymalizacja zwrotu na kapitale przekładająca się bezpośrednio na zwiększenie wartości dla jej akcjonariuszy.

Spółka w procesie zarządzania strukturą kapitałową uwzględnia zmieniające się warunki ekonomiczne. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej Spółka może dokonać:

- wypłaty dywidendy lub zatrzymania zysków,
- wyemitować nowe akcje w celu pozyskania kapitału,
- umorzyć kapitał i zwrócić go akcjonariuszom.

Zysk osiągnięty w 2020 roku, niepodzielony zysk z lat ubiegłych oraz zysk z połączenia odniesionego na pozostałe kapitały w łącznej wysokości 226.200 tys. zł, zgodnie z rekomendacją Zarządu Spółki, zostały przeznaczone w 2021 roku na dywidendę na rzecz akcjonariusza. Kapitały własne Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku zostały pomniejszone o kwotę zaliczki na poczet dywidendy za rok 2021 w wysokości 53.000 tys. zł, której wypłata nastąpiła w styczniu 2022 roku.

Spółka zamierza w przyszłości przeznaczać wypracowane zyski również na wypłatę dywidendy.

W ramach analizy i zarządzania kapitałem Spółka analizuje w szczególności relację kapitału własnego do zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2021 roku wskaźnik relacji kapitału własnego do zobowiązań wyniósł 3,9% (31 grudnia 2020: 4,4%).

W 2021 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze. Spółka spełniała wykonanie założonych celów związanych z zarządzaniem kapitałem.

Dane ilościowe dotyczące kapitału zostały zaprezentowane w nocie 31. niniejszego sprawozdania finansowego.

45.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiuje się jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych, uwzględniające ryzyko prawne.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Spółkę działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny i pomiaru, kontroli, monitorowania, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, zgodnie z podejściem Grupy PKO Banku Polskiego S.A. dla spółek zależnych, Spółka stosuje tzw. metodę BIA (ang. Basic Indicator Approach – Podstawowego Wskaźnika).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Spółki na koniec roku 2021 wyniósł 84.507 tys. zł. Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w Spółce odzwierciedlają profil ryzyka operacyjnego oraz definiują także kategorie ryzyka operacyjnego, dla których stosowane są działania zapewniające:

- kontrolę poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie adekwatnym do rozmiaru i charakteru działalności Spółki,
- podejmowanie działań zmierzających do likwidacji przyczyn oraz negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- minimalizację strat powstających w wyniku zdarzeń operacyjnych,
- poprawę efektywności procesów,
- kształtowanie świadomości związanej z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Spółce to:

- właścicielami ryzyka operacyjnego są menedżerowie Spółki,
- organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Ryzyka Operacyjnego i Bezpieczeństwa Transakcji,
- istnieje niezależna funkcja kontrolna ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny,
- systematycznie gromadzone są dane ilościowe i jakościowe, związane z procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego,
- podejmowane są działania mające na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego do akceptowalnego poziomu.

Zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym, w Spółce stosowane są następujące instrumenty identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka:

- gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych oraz incydentach, mających taki potencjał,
- monitorowanie kluczowych wskaźników ryzyka,
- przeprowadzanie samooceny ryzyka operacyjnego w obszarach istotnych w tym w procesach, systemach lub jednostkach,
- raportowanie ryzyka operacyjnego do Zarządu oraz jednostek organizacyjnych Spółki.

Dane gromadzone w procesie identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka operacyjnego Spółki wykorzystywane są w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj. analizie, raportowaniu oraz działaniach, które mają na celu ograniczanie ryzyka operacyjnego.